

EDUFOR FUTURE

- EDUCAȚIE ȘI FORMARE PENTRU VIITOR -

NR. 1/DECEMBRIE 2013

*Revistă pentru promovarea
exemplilor de bună practică
în domeniul educației și
formării din România*

Editor: Asociația EduFor Craiova

Pagina Revistei:

www.edufor.ro/revista.php

ASOCIAȚIA **EDUFOR** CRAIOVA

Revista **“EduFor Future – Educație și Formare pentru viitor”**

își propune să promoveze exemple de bună practică din domeniul educației și formării din România.

Descriere prin cuvinte cheie:

educație, formare, tineret, sport, proiecte, programe, activități educative, experiențe educaționale

EduFor Future - Educație și formare pentru viitor

Cod de identificare ISSN și ISSN-L/înregistrarea Bibliotecii Naționale a României:

EduFor Future (Online) = ISSN 2359 – 7259

ISSN–L 2359 – 7259

Editor: Asociația EduFor Craiova

www.edufor.ro

www.facebook.com/AsociatiaEduFor

Redacția:

Str. Magnolia, Nr. 34, 205450

Pielești, Dolj, România

Tel : +40351427609

E-mail: contact@edufor.ro

Colectivul de redacție:

Redactor șef : Elena Diana Brătucu – președinte Asociația EduFor Craiova, profesor Școala Gimnazială “Traian” Craiova

Eugenia Magdalena Ciupitu-Turceanu - profesor Școala Gimnazială “Traian” Craiova

Mariana Mirea - profesor Școala Gimnazială “Traian” Craiova

Pagina Revistei:

www.edufor.ro/revista.php

CUPRINS

1. EDUFOR – SCURTĂ PREZENTARE	4
2. ȘCOALA ȘI FAMILIA- PARTENERI ÎN EDUCAȚIE	8
3. RELATIA ȘCOALĂ –FAMILIE	12
4. JOB SHADOW DAY LA PĂRINȚI.....	13
5. AVEM DREPTUL SĂ TRĂIM ÎNTR-O LUME FĂRĂ VIOLENȚĂ!.....	16
6. CONSILIEREA PĂRINȚILOR AI CĂROR COPII ÎNVAȚĂ DESPRE DREPTURILE OMULUI	21
7. ZIUA NAȚIONALĂ A ROMÂNIEI CU PĂRINȚI ȘI COPII	22
8. ȘCOALĂ-FAMILIE. DE LA PARTENERIAT LA E-COLABORARE	24
9. UTILIZAREA BENEFICIILOR GOOGLE DOCS ÎN COMUNICAREA ȘI COLABORAREA ȘCOLII CU FAMILIA	26
10. COLABORAREA EFICIENTĂ CU FAMILIILE ELEVILOR.....	28
11. RELAȚIONARE PE AXA ȘCOALĂ – FAMILIE	30
12. COLABORAREA ȘCOALĂ-PĂRINȚI.....	32
13. FAMILIA ȘI ROLUL EDUCATIV AL ACESTEIA ÎN COLABORAREA CU ȘCOALA	33
14. FAMILIA-PARTENER EDUCAȚIONAL ÎN OBTINEREA SUCCESULUI ȘCOLAR	35
15. IMPORTANȚA PARTENERIATULUI ȘCOALĂ – FAMILIE PENTRU REUȘITA EDUCAȚIEI INCLUZIVE	37
16. PARTENERIATUL EDUCATIV ȘCOALĂ –FAMILIE -UN SUCCES AL PROCESULUI EDUCAȚIONAL.....	39
17. PROIECTUL DE CONSILIERE „PARTENERIATUL ȘCOALĂ – FAMILIE – COMUNITATE – CONDIȚIE ESENȚIALĂ A UNUI ÎNVĂȚĂMÂNT DE CALITATE”	42
18. RELATIA : FAMILIE – ȘCOALA	44
19. PARTENERIAT ȘCOALĂ – FAMILIE – COMUNITATE ÎN INTEGRAREA COPIILOR CU NEVOI SPECIALE	45
20. A FII PĂRINTE- GREU SAU UȘOR?	46
21. ȘCOALA-PARTENERUL FAMILIEI.....	48
22. COLABORAREA DINTRE ȘCOALĂ ȘI FAMILIE. PARTENERIAT ÎN EDUCAȚIE: FAMILIE-ȘCOALĂ- COMUNITATE.....	50
23. PARTENERIAT FAMILIE - ȘCOALĂ.....	53
24. UMBRA PASILOR MICUȚI... - PROIECT DE PARTENERIAT ȘCOALA -FAMILIE.....	55
25. FAMILIA-ȘCOALA FACTORI AI SOCIALIZĂRII.....	58
26. FAMILIA, ȘCOALA - PARTENERI IN EDUCAȚIE	60
27. CAUZE POSIBILE ALE SUCCESULUI ȘI INSUCCESULUI ȘCOLAR	63
28. ELEVUL ÎN CENTRUL EDUCAȚIEI ȘCOLII ȘI FAMILIEI.....	64
29. FAMILIA ȘI ȘCOALA - FACTORI IMPORTANȚI ÎN CONTURAREA PERSONALITĂȚII COPILULUI.....	66
30. MODALITĂȚI DE COLABORARE A ȘCOLII CU FAMILIA ÎN VEDEREA CREȘTERII RANDAMENTULUI ȘCOLAR	70
31. GRĂDINIȚA ȘI FAMILIA - PARTENERI ÎN EDUCAȚIE	72
32. RELATIA FAMILIE – ȘCOALA	73
33. PARTENERIATUL GRĂDINIȚĂ – FAMILIE – MEDIU - O NECESITATE ÎN INTEGRAREA CIVICĂ A COPIILOR	75
34. PARTENERI IN EDUCAȚIE -FAMILIA, ȘCOALA	77
35. SĂ NU NE UITĂM SĂRBĂTORILE ȘI TRADIȚIILE ROMÂNEȘTI.....	78
36. FAMILIA ȘI GRADINIȚA.....	82
37. COLABORAREA FAMILIE – ȘCOALĂ PENTRU ASIGURAREA REUȘITEI ȘCOLARE	84
38. FAMILIA CA MEDIU SOCIALIZATOR ȘI EDUCAȚIONAL. FORME ALE COLABORĂRII ȘCOLII CU FAMILIA...	86
39. MODALITĂȚI EFICIENTE DE COLABORARE CU FAMILIA	88
40. EFICIENTIZAREA COLABORĂRII DINTRE ȘCOALĂ ȘI FAMILIE.....	90
41. DE CE ȘCOALA ȘI FAMILIA – PARTENERI ÎN EDUCAȚIE?.....	92
42. FAMILIA, BISERICA ȘI ȘCOALA – PARTENERI ÎN EDUCAȚIE	95
43. COLABORAREA ȘCOALĂ-PĂRINȚI.....	97
44. PARTICIPARE ȘI COMUNICARE: ELEMENTE IMPERATIVE ÎN COMUNITATEA EDUCAȚIONALĂ CONTEMPORANĂ.....	99
45. COMUNICAREA ȘCOALĂ- FAMILIE—FACTOR DECISIV AL DEZVOLTĂRII ARMONIOASE A ELEVILOR....	101

EDUFOR – SCURTĂ PREZENTARE

EduFor Future – Educație și formare pentru viitor este revista Asociației EduFor Craiova, o publicație anuală care își propune să promoveze exemplele de bună practică din domeniul educației și formării din România.

Asociația EduFor Craiova este o organizație nonguvernamentală înființată în decembrie 2012 care are ca scop promovarea și susținerea educației, formării și învățării pe tot parcursul vieții a cetățenilor români în vederea creșterii ratei de participare pe piața europeană a muncii.

Pentru realizarea scopului și a obiectivelor declarate, **Asociația EduFor Craiova** își propune derularea unor activități precum:

O1. Susținerea educației formale, nonformale și informale a copiilor și tinerilor în vederea dobândirii unor competențe și abilități necesare dezvoltării personale pentru integrare profesională și cetățenie activă:

- derularea unor activități de învățare nonformală în vederea dobândirii competențelor necesare în vederea continuării studiilor și a integrării pe piața muncii asigurând astfel dezvoltarea personală, socială și profesională;
- furnizarea de servicii de consiliere și orientare vocațională a elevilor și studenților în vederea facilitării de la școală la viața activă;
- derularea unor acțiuni și proiecte ce au ca scop reducerea abandonului școlar timpuriu;
- încurajarea participării active a tinerilor în societate;
- încurajarea tinerilor la viața democratică în Europa;
- încurajarea și susținerea spiritului de inițiativă, creativitate și antreprenariat în rândul copiilor și tinerilor;
- încurajarea învățării limbilor străine moderne prin organizarea unor activități interactive, cursuri, ateliere;
- dezvoltarea unor proiecte de cooperare europeană în domeniul educației copiilor și tinerilor;
- organizarea unor activități sportive, recreative și distractive, științifice, culturale, artistice sub forma unor colocvii, seminarii, simpozioane, mese rotunde, ateliere de lucru, expoziții, spectacole, schimburi de experiență, competiții sportive etc. pe teme de interes general, comunitar și european;
- stabilirea și menținerea unor legături de prietenie și mobilizare a tinerilor în scopuri de cunoaștere și încurajare a inițiativelor acestora;
- organizarea unor școli/grădinițe de vară, tabere tematice;
- organizarea unor cluburi de activități extrașcolare/after school;
- organizarea unei unități de învățământ privat (grădiniță particulară, școală primară, gimnazială, și/sau liceală) cu program bilingv (român - englez)/sistem educațional alternativ – în funcție de nevoile identificate pe plan local;
- realizarea și editarea de cărți, publicații periodice, pliante, afișe, broșuri, programe informatice și alte materiale informative;

O2. Susținerea formării profesionale de calitate:

- organizarea de cursuri de formare (inițiere, calificare, perfecționare și/sau specializare) în informatică și domenii conexe, gestiune și contabilitate, secretariat, cursuri în domeniul resurselor umane și al managementului, al limbilor străine și alte domenii de interes pe piața europeană a forței de muncă, pentru toate categoriile de public;
- organizarea unor cursuri de formare continuă a personalului din învățământul preuniversitar în domenii precum: predarea, învățarea, evaluarea centrată pe competențe, interactivă, centrată pe elev, consiliere și orientare școlară/profesională, management educațional, utilizarea noilor tehnologii în procesul instructiv-educativ;

- organizarea unor activități de formare, consiliere și consultanță în vederea implicării active a părinților în actul educațional al copiilor;
- promovarea, consilierea și consultanța publicului interesat privind oportunitățile de formare profesională prin intermediul programelor finanțate din fonduri Europene, în scopul dobândirii și utilizării cunoștințelor, aptitudinilor și calificărilor care conduc la facilitarea dezvoltării personale, a capacității de angajare și participare la piața europeană a muncii;
- încurajarea participării active a tinerilor șomeri;
- promovarea și încurajarea mobilității studenților și a celor care urmează un curs de formare;
- promovarea Cadrului european de referință al competențelor-cheie pentru învățarea pe tot parcursul vieții Cadrului european al calificărilor pentru învățarea de-a lungul vieții, Cadrului european comun de referință pentru limbi, instrumentelor Europass;
- promovarea și consilierea în vederea utilizării tehnologiilor informației și comunicațiilor în sprijinul dezvoltării societății digitale;
- încurajarea învățării limbilor străine moderne prin organizarea unor activități interactive, cursuri, ateliere;

O3. Sprijinirea inserției cetățenilor români pe piața europeană a muncii:

- furnizarea de servicii de consiliere și îndrumare în carieră a șomerilor sau persoanelor aflate în căutarea unui loc de muncă;
- asistență și consultanță în domeniul resurselor umane;
- furnizarea de servicii de consultanță și consiliere persoanelor fizice, sectorului ONG, sectorului instituțiilor publice și mediului de afaceri în domeniul managementului de proiect;
- inițierea și implementarea de proiecte finanțate de Uniunea Europeană care au ca scop creșterea ratei de ocupare a forței de muncă;
- dezvoltarea de programe proprii și parteneriat cu autoritățile publice din țară și din străinătate;
- facilitarea dezvoltării de parteneriate între mediul educației/formării și cel al muncii;
- promovarea culturii antreprenoriale;
- informarea publicului larg asupra oportunităților de finanțare a proiectelor din fonduri ale Uniunii Europene, consiliere și consultanță în vederea accesării lor;

O4. Promovarea drepturilor omului, a diversității culturale, a egalității de șanse și a nediscriminării:

- campanii de informare privind drepturile omului/drepturile copilului/drepturile și obligațiile cetățenilor europeni;
- derularea unor activități de susținere a diversității culturale: spectacole, expoziții, simpozioane, mese rotunde etc.
- desfășurarea unor activități cu caracter umanitar (donații, activități gratuite de susținere școlară, burse școlare, sponsorizarea totală sau parțială a unor intervenții/tratamente medicale) și de protecție socială (cursuri gratuite de formare profesională) pentru susținerea copiilor și tinerilor defavorizați: proveniți din centre de plasament, cu dizabilități, de etnie romă, cu situație socio-economică precară, șomeri etc.;
- promovare a egalității de șanse între femei și bărbați, lucrători tineri și în vârstă pentru a crește participarea forței de muncă;
- furnizarea unor alternative educaționale persoanelor care provin din categorii și contexte sociale vulnerabile și/sau marginalizate, în mod deosebit persoanele vârstice și pe cei care au ieșit din sistemul formal de educație fără calificări de bază;

O5. Promovarea educației în spiritul dezvoltării durabile:

- participarea/inițierea unor activități de ecologizare a mediului înconjurător;
- derularea unor campanii de informare privind acțiunile de combatere a schimbărilor climatice;
- promovarea/derularea unor acțiuni, proiecte, programe privind utilizarea mai eficientă a resurselor;

- promovarea/derularea unor acțiuni, proiecte, programe în vederea susținerii consumului de energie curată și eficientă;

Alte tipuri de activități:

- dezvoltarea unor activități economice proprii în vederea autofinanțării;
- înființarea de sucursale și filiale în alte localități;
- alte activități prevăzute de lege, potrivit scopului asociației;

Echipa noastră este formată din persoane care au experiență în scrierea și implementarea proiectelor finanțate de Uniunea Europeană prin programele Lifelong Learning Programme, POSDRU, Pestalozzi, majoritatea cadre didactice care au lucrat și lucrează cu copii și tineri, dar și formatori de adulți, profesori care au derulat o serie de proiecte educaționale, proiecte de parteneriat european, de formare profesională prin Lifelong Learning Programme - Programul Sectorial Comenius, Programul Sectorial Leonardo da Vinci și POSDRU, dar și prin programe nefinanțate ca de exemplu Job Shadow Day, Programul JA Compania - Entreprise without Borders Junior Achievement Company Day, concursuri școlare, parteneriate comunitare, simpozioane, proiecte de voluntariat.

De asemenea, din echipa EduFor fac parte tineri cu spirit de inițiativă, creativi și dornici de implicare.

În primul an de viață al organizației noastre, echipa EduFor a fost implicată într-o serie de activități care urmăresc atingerea scopului nostru.

Astfel, organizația noastră a inițiat proiectul „Education and Career Guidance – Let’s help students to choose a right career” (Educația și Orientarea Carierei – Să-i ajutăm pe elevi în alegerea unei cariere potrivite!), nr. de referință 13-PR-04-DJ-RO,TR, proiect finanțat de Comisia Europeană prin programul Lifelong Learning Programme – Programul Sectorial Comenius, Acțiunea Parteneriate Comenius Regio, proiect implementat în perioada august 2013- iulie 2015 în județul Dolj din România și provincia Mersin – Turcia, având ca partener principal Casa Corpului Didactic Dolj, dar și partenerii Liceul “Traian Vuia” Craiova și Școala Gimnazială “Traian” Craiova, precum și Direcția Educației Naționale a Provinciei Mersin, Școala Vocațională de Fete Mezitli, Liceul de Științe “Yahya Akel”, Agenția pentru Ocuparea forțelor de muncă a Provinciei Mersin, Biroul Educației Regionale Bozuyazi.

Proiectul își propune îmbunătățirea serviciilor de educație și orientare în cariera a elevilor din învățământul preuniversitar în vederea facilitării tranziției spre nivelele superioare de educație sau piața muncii, având ca grup țintă profesori (beneficiari direcți); directori, elevi, părinți, reprezentanți ai comunității locale/regionale (beneficiari indirecti).

Vă invităm să vizitați pagina proiectului www.facebook.com/studentscareer și site-ul www.studentscareer.ro.

Asociația noastră este beneficiarul proiectului „Pune pret pe sănătate!”, număr de referință: RO-12-E247-2013-R2, finanțat de Comisia Europeană prin programul Tineret în Acțiune, Acțiunea 1. Tineri pentru Europa, Sub-Acțiunea 1.2. Inițiative ale Tinerilor, proiect care are ca scop informarea, educația și mobilizarea tinerilor (cu vârste între 15 și 30 ani) pentru a adopta un stil de viață sănătos bazat de nutriție echilibrată, mișcare, activități menite să asigure dezvoltarea psihică echilibrată.

Vă invităm să vizitați: www.facebook.com/punepretpesanate și www.edufor.ro/pune_pret_pe_sanatate.php.

Membrii echipei EduFor au fost reprezentat organizația noastră au participat la 5 activități derulate prin programul Tineret în Acțiune, Acțiunea 4 - Sisteme de Susținere a Tinerilor, Sub-Acțiunea 4.3 – Proiecte de formare și rețele pentru cei activi în domeniul tineretului și în organizații de tineret, participând la cursuri de formare derulate în cadrul acestora, în țară și în străinătate:

- Empower it socially! - Iulia Stancu, România, Aprilie 2013
- Sporting young citizens - creating inclusive sport activities for the active involvement of our youth - Ecaterina Predescu, Portugalia, Iulie 2013
- Hey, I have no job! - Iulia Stancu, România, Martie 2013
- Power of non formal education - Iulia Stancu, Cipru, Iunie 2013

Cursuri de formare organizate de Agenția Națională pentru Programme Comunitare în Domeniul Educației și Formare Profesională pentru inițierea și gestionarea proiectelor derulate prin Programul Tineret în Acțiune:

- Scrierea propunerilor de finanțare în context tineret în acțiune – Gabriela Dumitrașcu – vicepreședinte EduFor - Slatina, ianuarie 2013; Diana Brătucu – președinte EduFor – Craiova, iulie 2013;
- Metode și instrumente de educație non-formală în context Tineret în Acțiune, Gabriela Dumitrașcu – vicepreședinte EduFor, Bals, august 2013; Diana Brătucu – președinte EduFor, Craiova, octombrie 2013 ;

De asemenea, s-au implicat în proiecte de mobilitate Grundtvig:

- Grundtvig formare continuă: *Using E-learning in the Classroom* – Diana Bratucu – președinte EduFor, Iunie 2013, Praga, Republica Cehă;
- Asistenți Grundtvig: Silvia Patru – coordonatorul Departamentului EduFor Adults, Noiembrie 2013-Iulie 2014, Lisabona, Portugalia;
- Grundtvig formare continuă: *Smile Lisbon* – Andreea Pastae – coordonatorul Departamentului EduFor Children, Aprilie 2014, Lisabona, Portugalia;

Asociația EduFor Craiova este furnizor de formare profesională continuă al programului de formare pentru ocupația de METHODIST, cod COR 214114, fiind înregistrată în RNFFPA cu nr. 16/814/30.07.2013 și autorizată de către Comisia de autorizare a furnizorilor de formare profesională a adulților din județul Dolj, autorizație seria DJ, nr. 834, ai căror absolvenți sunt 267 de adulți.

În colaborare cu institutii de învățământ din județul Dolj: CCD Dolj, ISJ Dolj; Centrul Național Europass, școli și grădinite din județ, ONG-uri am inițiat și am organizat numeroase activități precum: cursul de formare "eTwinning - un pas în cooperarea europeană", Atelierul de formare Europass adresate cadrelor didactice, Workshop-ul Europass pentru tinerii liceeni, proiectul "Suntem noi de 9 mai" (concurs, expoziție, activitate practică) pentru prescolari, activități de promovare și consiliere a adulților și tinerilor pentru utilizarea instrumentelor portofoliului Europass, promovarea Cadrului european de referință al competențelor-cheie pentru învățarea pe tot parcursul vieții Cadrului european al calificărilor pentru învățarea de-a lungul vieții, Cadrului european comun de referință pentru limbi: Atelierul Europass pentru profesori, Workshop Europass pentru elevi.

În luna decembrie 2013, EduFor a sprijinit Școala Gimnazială "Traian" Craiova în organizarea și desfășurarea Simpozionului județean "Școala și familia - parteneri în educație", activitate cuprinsă în Calendarul activităților științifice, metodice și culturale desfășurate în anul școlar 2013-2014, al Casei Corpului Didactic Dolj, activitate care a avut ca scop prezentarea unor propuneri și exemple de bună practică pentru optimizarea relației școală-familie și impactul acesteia în obținerea succesului școlar al elevilor. Obiectivele specifice ale activității au urmărit:

- Diagnosticarea relației școală-familie;
- Prezentarea unor instrumente pentru eficientizarea comunicării școală-familie;
- Prezentarea unor modalități de colaborare cu familia;
- Prezentarea unor exemple de bună practică pentru motivarea, stimularea interesului și implicarea părinților în viața școlii, în derularea unor activități care au ca scop dezvoltarea personală a propriilor copii;

Grupul-țintă a fost reprezentat de 60 de cadre didactice din învățământul preuniversitar din județul Dolj, părinți și elevi.

Lucrările publicate în numărul curent al acestei reviste aparțin participanților la acest eveniment organizat pe data de 6 decembrie 2013 și sperăm să fie o sursă de informare și inspirație pentru optimizarea relației școală – familie. Responsabilitatea privind conținutul științific, precum și respectarea drepturilor de autor aparține exclusiv autorilor fiecărui material publicat.

ȘCOALA ȘI FAMILIA- PARTENERI ÎN EDUCAȚIE

*Elena Alexie-profesor învățământ primar
Școala Gimnazială „Traian” Craiova*

”Prezența părinților poate transforma cultura școlii” (S.L. Lightfoot)

Termenul de „parteneriat” este bazat pe premisa că partenerii au un fundament comun de acțiune și un spirit de reciprocitate care le permit să se unească. Astfel, părinții și cadrele didactice pot crea diferite parteneriate, angajându-se în activități comune de învățare, sprijinindu-se unii pe alții în îndeplinirea rolurilor cerute, desfășurând proiecte de curriculum colaborativ, participând împreună la diverse activități de luare a deciziei. Rata învățării crește și se menține ridicată în situațiile în care părinții se implică în sprijinirea copiilor prin diverse activități acasă. Părinții care participă la programele educaționale inițiate de școală vor putea aprecia mai bine abilitățile și aptitudinile copiilor, problemele și posibilitățile de rezolvare a acestora în procesul învățării.

Prin activitatea în parteneriat cu părinții, cadrul didactic își asigură un sprijin în propria activitate. Învățându-i pe părinți să se implice în dezvoltarea copiilor lor, întărim interacțiunile și relațiile dintre părinți și copii. Prin cooperare reală și comunicare cu părinții, școala pune bazele unei unități de decizie și acțiune între cei doi factori. De asemenea, activitățile cu părinții duc la rezolvarea situațiilor problemă, a conflictelor posibile și a situațiilor de risc în dezvoltarea copilului.

Pe de o parte, familia este un factor de educație informală, pe de altă parte, aceasta are obligații și drepturi care decurg din statutul de elevi ai copiilor ei în sistemul formal de educație.

Funcții ale familiei

Majoritatea specialiștilor enumeră ca funcții ale familiei următoarele:

- Funcția economică
- Funcția de socializare
- Funcția educativă
- Funcția de solidaritate
- Funcția de reproducere

Fenomene sociale care influențează evoluția familiei și parteneriatul școală-familie:

- Natalitatea este importantă pentru viața școlii pentru că influențează fluxurile de elevi care intră în școală, numărul acestora condiționând resursele necesare (spații, resurse umane, financiare etc.). Toate țările civilizate se confruntă cu scăderea natalității. Acest lucru este acut resimțit și în România ultimilor ani.

- Divorțialitatea – divorțul părinților este o experiență traumatizantă în cele mai multe dintre cazuri pentru copii, iar efectele acestuia se resimt și în performanțele școlare, în comportamentul și atitudinea copiilor. Efectele divorțului sunt resimțite de către copii, care au tendința de a le exterioriza în acte de violență, nesupunere, putere scăzută de concentrare la lecții, performanțe școlare scăzute, frecventarea unor grupuri delincvente etc.

- Migrația forței de muncă este un fenomen social care a luat amploare în România mai ales în ultimii ani. Considerăm că parteneriatul dintre școală și comunitate este absolut necesar în cazul copiilor ai căror părinți au migrat la muncă în străinătate. Eforturile sunt de ambele părți, școala ar trebui să-și diversifice oferta prin extinderea serviciilor de asistență psihologică la nivelul întregii țări, cadrele didactice ar trebui mai mult informate și motivate salarial pentru a se implica în activități specifice de asistență socială. Pe de altă parte, autoritățile locale trebuie să facă eforturi pentru optimizarea serviciilor de asistență socială și de colaborare cu școala.

- Implicarea familiei în viața școlii este condiționată de gradul de interes al familiei față de școală. Acesta este crescut dacă familiile au copii care frecventează școala. Cu cât școala reprezintă o valoare a familiei, cu atât gradul de implicare al familiei este mai mare. Se constată că acei copii care sunt sprijiniți de părinți, care au în familie atitudini pro-școală adecvate, obțin performanțe școlare ridicate și au un grad de aspirație ridicat față de nivelul de școlarizare pe care doresc să-l ajungă.

Există două teorii importante privind relația școală-familie:

- Teoria profesionalismului care consideră ca un element esențial serviciul făcut altora, fără a gândi la avantaje personale; criteriile acestei teorii sunt: competența, servirea clienților, un cod de etică profesională.

- Teoria schimbului care consideră acțiunea umană în funcție de un câștig personal; se consideră privilegiile tradiționale ale profesorilor: un grad de autonomie, un salariu asigurat, o competiție restrânsă. Din această perspectivă câștigurile profesorului din parteneriatul școală-familie sunt : un statut valorizator în ochii societății; cooperarea cu familia poate fi un test profesional și poate fi considerată ca făcând parte din datoria profesională a profesorului (părinții sunt clienți ai școlii); eficacitatea învățământului poate fi ameliorată prin cooperarea între școală și familie; părinții sunt responsabili legali de educația copiilor lor și pot avea exigente de a evalua rezultatele activității școlare.

Forme de organizare ale relației școală-familie

În ceea ce privește relația dintre familie și părinți cele mai frecvente forme de organizare a acestei relații sunt :

- Ședințele cu părinții
- Discuții individuale între cadrele didactice și părinți
- Organizarea unor întâlniri cu părinții
- Implicarea părinților în manifestări culturale ale școlii și activități recreative
- Voluntariat
- Asociațiile de părinți

Dimensiunea formală a parteneriatului școală-familie

La nivelul școlii, părinții sunt implicați în mai multe tipuri formale de organizare:

1. Consiliul reprezentativ al părinților / Asociația de părinți
2. Consiliul clasei
3. Comisia pentru evaluarea și asigurarea calității în școală
4. Comitetul de părinți ai clasei

Conform noii legi a educației, relațiile dintre instituțiile școlare și familiile elevilor îmbracă noi dimensiuni formale:

- În Art. 14 se stipulează că : MEN proiectează, fundamentează și aplică strategiile naționale în domeniul educației și prin consultarea structurilor asociative reprezentative ale părinților.

- Părinții se pot implica și în alegerea disciplinelor din curriculum la decizia școlii. Art. 63 prevede: "consiliul de administrație al unității de învățământ, în urma consultării elevilor, părinților și pe baza resurselor disponibile, stabilește curriculum la decizia școlii. Programele școlare pentru disciplinele/domeniile de studiu, respectiv modulele de pregătire opționale se elaborează la nivelul unităților de învățământ" și prin consultarea structurii asociative a părinților.

- În Art. 79. familiile antepreșcolarilor, ale preșcolarilor și ale elevilor sunt recunoscute ca beneficiarii secundari ai învățământului preuniversitar.

- Conform legii, învățământul preuniversitar este centrat pe beneficiari, iar toate deciziile majore vor fi luate atât prin consultarea reprezentanților beneficiarilor primari (Consiliul Național al Elevilor) și prin consultarea obligatorie a reprezentanților beneficiarilor secundari și terțiari, respectiv a structurilor asociative reprezentative ale părinților.(art. 80)

- Legea mai prevede și formalizarea relațiilor școală-părinți astfel: în art. 86 se prevede că "Unitățile de învățământ încheie cu părinții, în momentul înscrierii antepreșcolarilor, respectiv a preșcolarilor sau a elevilor, în Registrul unic matricol, un contract educațional, în care sunt înscrise drepturile și obligațiile reciproce ale părinților. Contractul educațional-tip este aprobat prin ordin al ministrului și este particularizat, la nivelul fiecărei unități de învățământ, prin decizia consiliului de administrație". În lege sunt prevăzute numai următoarele obligații ale părinților: părintele sau tutorele legal este obligat să ia măsuri pentru școlarizarea elevului, pe perioada învățământului obligatoriu și răspunde pentru distrugerile materiale din patrimoniul școlii, cauzate de elev. Nerespectarea acestor obligații din culpa părintelui sau a tutorelui legal instituit, se sancționează cu amendă cuprinsă între 100 lei și 1.000 lei ori cu muncă în folosul comunității, prestată de părinte sau de tutorele legal (Art. 360)

- În ce privește componenta evaluare, se dorește realizarea unei mai bune transparențe față de părinți. Pentru o mai bună comunicare cu părinții privind frecvența la ore și situația școlară, sunt create *cataloage online*, care pot fi accesate de către aceștia în orice moment. Un rol important îl are "portofoliul educațional al elevului" care este constituit din elemente care atestă evoluția elevului în contexte

educaționale diverse. Apare însă problema egalității de șanse. Familiile cu resurse materiale scăzute sau cu un capital educațional precar, pot asigura pentru copiii lor o bună educație nonformală și informală? Aceeași problemă se ridică și pentru copiii proveniți din comunități sociale izolate.

În urma evaluărilor periodice (clasele: a II-a, a IV-a, a VI-a) elevilor le vor fi realizate planuri individualizate de învățare care se comunică părinților. În baza acestora se realizează atât preorientarea cât și orientarea către liceu. În acest caz se pune întrebarea care este rolul familiei în realizarea acestor planuri individualizate? Considerăm că părinții trebuie să fie parteneri activi în realizarea acestor planuri.

- Asociațiile de părinți pot realiza parteneriate cu unitățile de învățământ, organizații nonguvernamentale cu competențe în domeniu pentru organizarea și funcționarea programelor "Școala după școală" prin care se pot oferi "activități educative, recreative, de timp liber, pentru consolidarea competențelor dobândite sau de accelerare a învățării, precum și activități de învățare remedială". Ca sprijin oferit copiilor și familiilor acestora, statul poate finanța programul "Școala după școală" pentru copiii și elevii din grupurile dezavantajate, potrivit legii. (Art. 58)

- Reprezentanții părinților fac parte și din conducerea unităților de învățământ, fiind membri cu drepturi depline în Consiliul de Administrație (2-3 părinți, în funcție de numărul total de membri)

- Asociațiile reprezentative ale părinților au rol consultativ în ce privește politicile financiare și în domeniul resurselor umane (Art. 103). Un raport asupra relațiilor dintre școală și familie în Țările Comunității Europene enumeră motivele pentru care școala și familia se străduiesc să stabilească legături între ele :

- Părinții sunt juridic responsabili de educația copiilor lor.

- Învățământul nu este decât o parte din educația copilului; o bună parte a educației se petrece în afara școlii.

- Atitudinea părinților se răsfrânge asupra rezultatelor școlare ale elevilor, în special asupra motivației învățării.

- Grupurile sociale implicate în situația școlară (în special părinții și profesorii) au dreptul să influențeze gestiunea școlară.

Obstacole în relația școală-familie

Dificultățile în relația dintre reprezentanții școlii și familii pot rezulta din ideile divergente privind:

- Responsabilitatea statului și a familiei privind educația copiilor
- Libertatea de alegere a școlii de către părinți sau unicitatea învățământului
- Impactul mediului familial asupra rezultatelor școlare ale copilului
- Randamentul pedagogic și datoria parentală
- Participarea părinților la gestionarea și procesul decizional în instituția școlară

Repoșurile care li se fac părinților privind colaborarea cu școala sunt:

- Apatia (nu vin la reuniuni anunțate)
- Lipsa de responsabilitate (așteaptă inițiativa profesorilor)
- Timiditate (lipsa de încredere în sine)
- Participare cu ingerințe (critică cu impertinență școală)
- Preocupări excesive (exclusive) pentru randamentul școlar (notele copilului)
- Rolul parental rău definit (nu înțeleg corect funcțiile și rolurile în educația copilului)
- Contacte limitate cu școala (numai în situații excepționale, de criză în comportamentul copilului)
- Conservatorism (reacții negative la idei noi)

Repoșurile care li se fac profesorilor privind colaborarea cu familiile elevilor sunt similare cu cele pentru părinți, dar nu identice:

- Dificultăți de a stabili relația cu adulții (tratează părinții ca pe copii și nu ca pe parteneri în educația copilului, decizând autoritar la reuniunile cu părinții)

- Definirea imprecisă a rolului de profesor (oscilează între autonomia tradițională și perspectivele noi ale parteneriatului)

- Lipsa pregătirii privind relația școală-familie.

Pentru a îmbunătăți relația școală-părinți, învățătorul, conștient de rolul de educator al copiilor și părinților, își proiectează activitatea astfel:

-întreprinde activități de cunoaștere a copiilor și familiilor acestora (începe activitatea respectivă de la studierea documentației de tipul dosarelor personale, fișelor de caracterizare psihopedagogică realizate în instituțiile preșcolare; formează bănci de date despre copii, părinți etc.);

- organizează colectivul de părinți (selectează părinții disponibili de a participa la viața clasei, alege un consiliu/ comitet de părinți, repartizează atribuțiile acestora în funcție de doleanțe și posibilități etc.);

- stabilește un program de activități cu familia (derulează programe ca: "Educă așa!", proiecte: "Părinți mai buni...copii mai buni", "Sfaturi pentru părinți", "Educația pentru familie", proiectează întâlniri individuale și colective, consultații, adunări ale părinților, seminarii, mese rotunde, activități comune părinți-elevi etc.);

- propune și discută tematica întâlnirilor colective cu părinții (elaborată în baza sugestiilor și propunerilor acestora);

- pregătește și conduce adunările și ședințele cu părinții (antrenează părinții, invită diferiți specialiști, învață părinții cum să-și creeze și să-și completeze un portofoliu pe tema educației, care le-ar fi de un real folos în educarea copilului etc.);

- menține permanent relații cu toți părinții (prin intermediul telefonului, Internetului, invitațiilor etc.);

- realizează consilierea copiilor și părinților în situații dificile;

- inițiază și conduce lectorate cu părinții (elaborează comunicări, selectează informații și materiale pentru portofoliul familiei, mapa transmisibilă, colțul familiei, întocmește orarul întâlnirilor cu părinții etc.).

În cadrul lectoratelor cu părinții se pot aborda teme care pun accentul pe educație, dar se pot aborda și teme care să-i învețe pe părinți să devină "părinți mai buni", care să știe să se comporte cu copiii lor, pentru a le dezvolta trăsăturile pozitive de caracter.

Astfel de teme pot fi:

a. *Disponibilitatea părinților față de copiii lor, baza unei relații echilibrate părinte-copil*

Această temă îi poate conștientiza pe părinți asupra necesității de a-și petrece cât mai mult timp liber cu copiii lor. Pentru ca părinții să înțeleagă mai bine de ce este necesar să facă acest lucru, este bine să-i facem să înțeleagă cum percep copiii faptul că părinții nu găsesc timp pentru ei. Dacă părintelui i se va spune că un copil are nevoie de atenția părinților sub forma desfășurării unor activități împreună, pentru a se simți acceptat, important și a căpăta un sentiment de securitate, în timp ce atitudinea de respingere îl va face neimportant, abandonat, poate că atunci și-ar face mai mult timp pentru ei. Dacă vor fi conștientizați că un copil căruia i se acordă atenție când îi spune un lucru părintelui său, acesta întrerupându-și activitatea și acordându-i toată atenția, copilul se simte valoros.

Părinții pot fi atenționați asupra greșelii frecvente pe care o fac atunci când copilul lor vine să le spună că a făcut ceva, iar părintele, fără a se uita la el, spune "DA, DA, DA", neacordându-i nicio atenție. Părinții trebuie să fie conștientizați că numai dacă desfășoară activități împreună cu copiii lor și îi observă în timpul acesta își pot cunoaște copiii și pot ști la ce se pot aștepta de la ei, ce înclinații au, în ce domenii ar putea obține rezultate mai bune. De asemenea, le pot cunoaște limitele sau chiar deficiențele și pot lua măsuri pentru a le corecta.

b. *Lauda, ca metodă de stimulare a copilului*

În cadrul acestei teme se pot aduce în fața părinților două modele de părinți: unul care urmărește reușitele copilului și le scoate în evidență laudându-l pentru ele, iar în cazul eșecurilor analizează împreună ce a greșit și încearcă să îndrepte greșeala fără a o exagera sau o readuce în discuție și al doilea tip de părinte: cel care trece cu vederea reușitele copilului și îi scoate în evidență numai greșelile.

În primul caz, copilul va aborda cu încredere orice sarcină nefiindu-i frică de eșec, în timp ce în al doilea caz, se va considera incapabil de a face un lucru bun, pentru că părinții lui nu i-au spus niciodată că ar fi făcut așa ceva, va aborda cu frică, cu neîncredere orice sarcină și din această cauză nici nu va reuși.

Se pot prezenta exemple concrete de situații și modul de abordare de către un copil care are încredere în el și unul care nu are.

c. *Influența programelor de televiziune asupra psihicului copiilor*

Părinții trebuie conștientizați asupra influenței negative pe care o au violența, limbajul vulgar și toate programele așa-zis distractive care promovează nonvaloarea.

Copiii preiau ceea ce văd și aud fără să facă o selecție. Ei nu au formată o scară de valori, binele și răul nefiind conturate și, pentru a-și forma caracterul, au nevoie de modele. De aceea, oricine poate fi model dacă părintele nu are grijă să supravegheze influența pe care o au diferiți factori media asupra copilului. Chiar și unele desene animate nu mai prezintă o poveste, ci doar împușcături și violență nemotivată.

Este preferabil să li se spună sau să li se citească povești, pentru că acestea au eroi care pot servi drept modele. De asemenea, televizorul poate fi înlocuit cu jocul în aer liber pentru oxigenarea organismului și pentru consumul de energie pe care copilul o posedă.

d. *În așteptările pe care le avem de la copiii noștri trebuie să ne bazăm pe posibilitățile lor.*

Fiecare om este unic în felul lui. Este indicat să li se prezinte părinților câteva aspecte care influențează reușita în viață și care pot, sau nu pot, fi influențate de educație dar de care educația și instrucția trebuie să țină seama (de exemplu, temperamentul, aptitudinile și caracterul).

Trebuie ca părintele să cunoască posibilitățile copilului și să nu-l suprasolicite riscând un eșec școlar, sau să nu se mulțumească cu rezultate mediocre acolo unde ele pot fi mai bune.

Este important ca părintele să-și cunoască copilul pentru a ști către ce școală și, mai târziu, către ce profesie să-l îndrume pentru a reuși în viață.

După prezentarea temelor se pot face dezbateri dacă părinții au neclarități. Pe lângă astfel de teme, în cadrul lectoratelor cu părinții se pot aborda teme cerute de părinți sub formă de dezbateri (exemplu: teme legate de realizarea unor sarcini școlare sau de formarea unui stil de muncă independent).

O colaborare mai strânsă între școală și familie va duce la realizarea scopului final al activității educative, de formare a unei personalități creative și autonome.

Bibliografie:

- Allport, G., *Structura și dezvoltarea personalității*, E.D.P., București, 1981;
Berge, A., *Profesiunea de părinte*, E.D.P., București, 1977;
Cosma, T., *Ședințe cu părinții în gimnaziu*, Ed. Polirom, 2001;
Cosmovici, Andrei și Iacob, Luminița, *Psihologie școlară*, Ed. Polirom, Iași, 2005;
Dorothy Law Nolte, *Cum se formează copiii noștri*, Ed. Humanitas Practic, București, 2001
Ionescu, Ion I., *Sociologia școlii*, Ed. Polirom, Iași, 1997;
Popescu, Elena, *Cum să ne creștem copiii*, Ed. Booklet, București, 2007;
Vrășmaș, Ecaterina, *Consilierea și educația părinților*, Ed. Aramis, București, 2002.

RELATIA ȘCOALĂ –FAMILIE

*Dașu Maria - profesor
Școala Gimnazială „Traian” Craiova*

În educarea „puiului de om” părinții școala și societatea în general sunt mijloace importante de educație și instrucție.

Printre problemele importante ale învățământului românesc, în această etapă de modernizare rapidă se găsește și cea care vizează parteneriatul „școală- familie”.

Familia, prima școală a vieții, este cea care oferă copiilor primele cunoștințe, primele deprinderi și primele modele comportamentale necesare debutului socio-familial.

Ca primă verigă a sistemului educațional familia are responsabilități clare și diverse. Întrebarea care se pune este dacă familia de astăzi are timp pentru îndeplinirea responsabilităților educative, dacă este pregătită să activeze ca un factor educativ. Realitatea ne-a dovedit că nu toate familiile sunt dispuse să-și îndeplinească consecvent responsabilitățile educative față de copii, acuzând lipsa de timp, grijile vieții zilnice minimalizând rolul de factor educativ; sunt însă și familii care deși doresc să asigure o educație corespunzătoare copiilor lor nu au o pregătire psihopedagogică nu au experiență și de aceea fundamentarea relațiilor școală-familie nu se poate baza decât pe dragostea față de proprii copii și pe dorința ca aceștia să aibă performanță și succes

în viață; acest lucru este posibil numai dacă există înțelegere și acord în diferite probleme și de aici decurge normal și celelalte.

În activitatea de educație în familie un rol important îl are „climatul” care este rezultatul raporturilor dintre membrii familiei și care contribuie la formarea copilului ca om.

Școala este o instituție care oferă servicii educaționale, transmite cunoștințe, dezvoltă abilități, formează competențe, este una dintre instituțiile esențiale ale societății ale cărei rezultate influențează evoluția beneficiarilor direcți cât și pe cea a beneficiarilor indirecti.

În relația școală- familie există o serie de forme de organizare cum ar fi: ședințele cu părinții, organizarea unor întâlniri cu părinții, discuții individuale între cadrele didactice și părinți, implicarea părinților în manifestările culturale și recreative organizate de școală, voluntariat, asociațiile de părinți etc.

Legea mai prevede (în momentul înscrierii copilului la școală) încheierea unui contract educațional în care sunt înscrise drepturile și obligațiile reciproce.

Există o serie de reproșuri care li se fac părinților privind colaborarea cu școala printre care:

- apatia (nu vin la reuniunile anunțate) timiditatea critică cu impertinență școala conservatorismul (reacții negative la idei noi). Există și reproșuri care li se fac profesorilor privind colaborarea cu familiile elevilor care sunt similare dar nu identice.

- lipsa pregătirii privind relația școală- familie;
- dificultăți în a stabili relația cu adulții (tratează părinții ca pe copii și nu ca pe parteneri în educație);

- oscilează între autonomia tradițională și perspectivele noi ale parteneriatului.

O școală dezvoltată este motorul dezvoltării comunitare, este aceea care răspunde unei game cât mai largi de nevoi ale beneficiarilor săi, este deschisă la parteneriate cu oameni pregătiți și motivați.

JOB SHADOW DAY LA PĂRINȚI

*Elena Diana Brătucu – profesor învățământ primar
Școala Gimnazială “Traian” Craiova*

Job Shadow Day este un program inițiat de Junior Achievement România și reprezintă un parteneriat internațional între mediul educațional și comunitatea de afaceri prin care tinerii se familiarizează cu piața forței de muncă. Job Shadow Day este un proiect care urmărește familiarizarea tinerilor cu locul de muncă prin petrecerea unei zile de lucru într-o companie/instituție sau la jobul unuia dintre părinți. Aflat la a XII-a ediție în România, programul se desfășoară în zeci de țări din Europa și în SUA, Canada și Japonia. Elevii din clasele I-X vor petrece câteva ore în "umbra" unuia dintre părinți și au parte de o experiență concretă, învățând mai multe despre activitățile, îndatoririle și responsabilitățile de la locul de muncă, iar cei din clasele XI-XII vor putea avea parte de o experiență practică într-o companie/instituție din domeniul dorit. Programul îi ajută pe tineri să înțeleagă diverse opțiuni de carieră și să găsească mai ușor un răspuns la întrebările: "Ce vreau să devin după ce termin școala? Unde vreau să lucrez? Care este cel mai potrivit loc de muncă pentru mine?"

Programul cuprinde două secțiuni: Job Shadow Day într-o companie din program și Job Shadow Day la părinți.

Etape de organizare

- Promovare în rețeaua școlilor JA, inspectorate școlare, media online, Facebook

- Înscrierea profesorilor online și încheierea acordului de parteneriat cu școala – termen limită : 14 februarie 2014. Cadrele didactice care doresc să se înscrie trebuie să aibă un cont activ pe jaromania.org (secțiunea Profesori) și în cont la secțiunea Evenimente, să se înregistreze pentru acest proiect. După înregistrare, completați acordul de parteneriat (descărcabil din secțiunea Evenimente -> apăsați pe "Job Shadow Day") și trimiteți-l prin fax (021-315 6043) sau e-mail la loredana.poenaru@jaromania.org
- Training online pentru toate formele de organizare ale programului și trimiterea online a kit-urilor gratuite, consultanță și comunicare constantă – termen limită : 19 februarie 2014
- Job Shadow Day în Săptămâna "Să știi mai multe, să fii mai bun!", 7-11 aprilie 2014
- Trimitere feedback, poze, evaluare, eliberarea diplomelor pentru elevi și profesori, raportare - termen limită: 20 aprilie 2014

Mai multe informații: www.jobshadow.ro

Contacte: daniela.staicu@jaromania.org; mariuca.morariu@jaromania.org

BENEFICIARI ȘI BENEFICII:

Elevi:

- Experiență practică și realistă la viitorul potențial loc de muncă
- Autoevaluare din punct de vedere al pregătirii pentru o anumită profesie
- O experiență educațională unică

Profesori și părinți:

- Kit gratuit cu materiale de organizare și educație pentru orientarea profesională a elevilor
- Certificate de recunoaștere

Companii și instituții:

- Își consolidează activitatea de responsabilitate socială în comunitate
- Devin promotori în educarea tinerilor pentru orientarea profesională
- Pot câștiga clienți și angajați viitori prin relațiile pozitive cu comunitatea
- Contribuie la formarea viitorilor profesioniști

Kitul gratuit pentru cadrele didactice cuprinde:

- Prezentarea programului și înregistrare training video
- Materiale de promovare (logo JSD, logo JA, banner online, model insignă pentru elevi)
- KIT educațional de orientare profesională JA: Ghid Job Shadow Profesor și Manual Elev, Model

CV, Model recomandare

- Delegație coordonator local
- Scrisoare de mulțumire companii/părinți
- Fișă de repartitie elev
- Acord parental
- Model repartitie
- Listă opțiuni de carieră
- Formular feedback elevi
- Formular feedback coordonatori locali
- Lista profesorilor înscriși și datele de contact
- Comunicat de presă și contacte locale pentru coordonatorii locali

Argumente /mărturii ale copiilor aflați în Job Shadow Day :

"Job Shadow Day a fost o experienta unica pentru mine, am avut ocazia sa cunosc oameni extraordinari care m-au facut sa inteleg ca munca lor nu este ca in filme, este o munca plina de responsabilitati care necesita mult timp, deci o viata grea de familie. Ghidul nostru Amelia Caprarin, purtatoare de cuvânt al Inspectoratului Județean de Politie Dolj, a fost foarte amabila cu noi aratandu-ne munca lor. In concluzie aceasta experienta a fost una foarte placuta si m-a facut clar sa raman la visul de a

devenii politista, ba mai mult mi-a intarit ambitia pentru ca am realizat ca este foarte greu sa ajung acolo unde vreau.”

“Job Shadow Day este, după părerea mea, unul dintre puținele proiecte din România care te ajută cu adevărat să descoperi avantajele și dezavantajele unei meserii, responsabilitățile care-ți revin, sarcinile și condițiile de lucru... Cu ajutorul acestui program am reușit să conștientizez ce înseamnă să fii un angajat bun în domeniul IT. Gazda mea, directorul tehnic al unei firmei de calculatoare, mi-a explicat o mulțime de lucruri interesante despre programe, programare, competențele și aptitudinile necesare în acest job. Mi-a împărtășit multe secrete legate de dezvoltarea profesională și de posibilitățile de promovare în cadrul instituției. Cred că o astfel de experiență în anii de liceu este extraordinară și foarte motivantă. ”

“Job Shadow Day a fost, într-adevar, o activitate interesanta si benefica alegerii carierei viitoare. Este unul dintre putinele proiecte in care m-am simtit implicata si nu doar 'spectatoare'. In Clinica de Neuropsihiatrie Infantila, am vizitat diverse cabinete: psihiatrie, psihologie, logopedie, kinetoterapie. Am fost placut surprinsa de ceea ce presupun aceste meserii. Cei care lucrau acolo au fost foarte amabili si chiar ne-au oferit o invitatie pentru viitorul apropiat, ceea ce probabil voi si face. Micutii pacienti se simteau sigur bine in acel mediu, atat stimulator pentru dezvoltarea personalitatii, cat si a reglarii comportamentului inadecvat. In concluzie, activitatea a meritat implicarea si as vrea sa le multumesc tuturor celor care au organizat-o. ”

“Consider ca ziua de Job Shadow, in care am fost la un cabinet stomatologic, m-a determinat sa iau o decizie importanta pentru viitorul meu, aceea de a urma medicina. Este ceea ce mi-am dorit dintotdeauna si acele cateva ore in care efectiv “m-am jucat” ceva mai mult de-a “doctorul” a fost un imbold suplimentar catre aceasta decizie...M-am simtit extraordinar in acel halat alb si abia astept sa intru la facultate, cand imi doresc ceva cu adevarat intotdeauna mi se indelinese oricat de greu ar fi.Motto-ul meu in viata fiind:”Reusesc indiferent cat de greu este”. Nu m-am gandit ca voi reusi intr-o zi sa fiu “umbra” unui medic.A fost minunat si m-a determinat sa merg mai departe, sper sa reusesc si intr-o buna zi sa am cabinetul meu de oftalmologie.Pentru moment continui sa visez si sa invat pentru a intra la mult dorita facultate. A fost o experienta pe care nu o voi uita niciodata si de care sper sa aiba parte si copiii mei numai asa vor sti ca vor alege drumul cel bun in viata, ca si mine de altfel. ”

“Aproape că am descoperit o altă mami și parcă am înțeles-o mai bine. Am înțeles de ce uneori rămânea pe gânduri și nu-mi răspundea prompt întrebărilor mele repetate...are atâtea responsabilități și la serviciu și acasă. ”

“După ce am aflat azi, n-am s-o mai supăr niciodată pe mami...am văzut cât muncește și ce răbdătoare trebuie să fie și cu alții. ”

“La prima vedere, munca mamei mele poate părea foarte ușoară. Dar să stai cu 25-30 de copii mici să-i supraveghezi permanent, să-i înveți câte ceva e foarte obositor și implică multă, multă răbdare și responsabilitate. ”

“Este foarte greu și din punct de vedere intelectual pentru că trebuie să fii permanent conectat la realitățile legislative și să manifesti o atenție sporită în tot ceea ce faci. Sunt mândră de mama mea. ”

Bibliografie:

- www.jobshadow.ro
- www.jaromania.org
- Mai multe informații: www.jobshadow.ro
- Contacte: daniela.staicu@jaromania.org; mariuca.morariu@jaromania.org

AVEM DREPTUL SĂ TRĂIM ÎNTR-O LUME FĂRĂ VIOLENȚĂ!

Prof. Melania-Antoaneta Sârbu,
Colegiul Național Pedagogic „Ștefan Velovan” Craiova

PROIECT DIDACTIC AL DESFĂȘURĂRII ȘEDINȚEI CU PĂRINȚII

Motto: **„A lupta contra violenței școlare înseamnă a ameliora calitatea relațiilor și a comunicării între toate persoanele angrenate în actul educațional.”** Dardel Jaouadi

Copiii înseamnă viitorul, fericire și trebuie să trăiască într-un mediu propice, într-o societate care să le ofere exemple bune și siguranță, încredere în viitor, să le formeze un comportament non-violent și non-discriminator. În ultimii ani, însă, statisticile oficiale raportează o creștere a fenomenului violenței, atât în țară cât și în lume.

Prin organizarea „ședinței” «Avem dreptul să trăim într-o „lume fără violență”» ne-am propus să cultivăm valori, atitudini, comportamente pozitive, integrând activitatea educativă a școlii și familiei, să stimulăm părinții în promovarea unui stil de viață bazat pe iubire, respect, toleranță și solidaritate față de persoanele aflate în dificultate.

Clasa a II-a B

Ședință cu părinții elevilor

Competențe: Îmbunătățirea gradului de implicare a părinților în combaterea violenței în familie, școală, societate.

Obiective operaționale:

- O1.** Să definească noțiunea de violență;
- O2.** Să identifice tipuri de violență;
- O3.** Să determine cauzele violenței în familie, școală, societate;
- O4.** Să găsească soluții de prevenire sau atenuare a violenței.

Metode și procedee: jocuri didactice, conversația dirijată, analiză, Power Point, clustering.

Materiale didactice: fișe, postere, carioci, televizor, laptop, tablă magnetică, filmulețe PowerPoint.

Forme: în perechi, lucrul în grup, frontală.

Bibliografie:

- * Diana Carauș, Valentina Lungu, *Ședințe cu părinții*, Editura Arc 2008.
- * Stela Baltag, *Ghidul dirigintei*, Editura Cartier 1995.
- * Broșura „Să creștem fără violență”.
- * *Adolescența fără violență*, Carte pentru băieți și fete din clasele I-IV, Ministerul Educației și Tineretului și UNICEF.

Etape	Obiective	Desfășurarea activității	Metode, procedee, forme de lucru.	Mijloace
Evocare	O2	1.Activitatea de energizare „Mă simt bine atunci când...” Sarcina: Învățătorul propune părinților să-și amintească o întâmplare concretă și să continue enunțul: „Mă simt bine atunci când...” Părinții sunt încurajați să vorbească, să asculte mai multe păreri. -Dar cum vă simțiți atunci când cineva vă jignește, se poartă grosolan, brutal? Se anunță subiectul și obiectivele activității.	Jocul didactic Convorbiri frontale	Anexa 1, Anexa 2
Realizarea sensului	O2 O1 O1 O3 O4 O4 O3	2.Li se propune părinților: - să vizioneze filmele: „ Violența în familie” și „Bună dimineața” (grupul de copii Lollipops). -Să numească cu ajutorul cuvintelor de reper de pe fișă stările emoționale trăite în timpul vizionării. Analiză. 3.Asocieri libere: Li se propune părinților să definească individual sau în perechi termenul „Violență”, utilizând cuvintele din activitatea precedentă. Se vor asculta doritorii. Se completează glustering-ul și se propune definiția termenului „ Violență.” -Violență – o formă de manifestare a agresivității ce presupune utilizarea forței pentru a manifesta superioritate. Este o conduită agresivă, acută cu finalitate distructivă, sau transformativă. 4. Lucrul în grup. Clasa se reorganizează în grupuri. Fiecare grup de părinți primește câte o sarcină. Grupul I: Numiți cauzele unui comportament violent în familie. Grupul II: Numiți cauzele unui comportament violent în școală. Grupul III: Propuneți sugestii pentru combaterea comportamentului violent în familie. Grupul IV: Propuneți sugestii pentru combaterea comportamentului violent în școală. Grupul V: La cine ar putea apela o victimă a violenței pentru a primi sprijin? Concluzie: Violența pornește de la o neînțelegere, continuă cu stări de enervare, certuri, injurii, jigniri, bătăi. VIOLENȚĂ=RĂUTATEA poate fi stopată cu un alt cuvânt: ZÎMBET.	Power Point Analiza Glustering Lucrul în grup Analiza	Filmuleț Laptop Televizor Anexa3 (fișă) Poster Anexa 4 Fișe pentru lucrul în grup Anexa 5 Anexa 6 Poster Anexa 7 Anexa 8 Anexa 9
Reflecție		5.Activitatea „Hîrtia mototolită” 6.Completarea fișei de evaluare a ședinței. Extensie: Concluzie.	Convorbiri frontale	Coală de hîrtie Anexa 10 Anexa 11

Obiective:

- să explicăm noțiunea de violență;
- să descoperim și analizăm cauzele violenței în familie, în școală,
- să prezentăm consecințele violenței în familie, în școală,
- să prezentăm modalități de prevenire a violenței în familie, în școală.

Anexa 2

Frică	Tristețe	Agresivitate	Bucurie
Neliniște	Apatie	Agresivitate	Fericire
Îngrijorare	Indiferență	Silă/greață	Vesellie
Confuzie	Neputință	Furie	Excitare
Panică	Depresie	Turbare	Încântare
Groză	Disperare	Mînie	Demnitate
Presupunere	Sentiment de vină	Necaz	Încredere
Disconfort	Dificultate	Cruzime	Plăcere
Zăpăceală	Istovire	Invidie	Interes
Izolare	Epuizare	Răzbunare	Curiozitate
Jignit	Melancolie	Nemulțumire	Pașnic
Spaimă	Posomorât	Ură	Spontaneitate
Nervozitate	Jenant	Intoleranță	Ușurare
Suspiciune	Inutilitate	Dezgust	Însuflețire
Incertitudine	Obidă	Insatisfacție	Optimism
Neîncredere	Îngrijorat	Condamnare	Energie
Vigilență	Respins	Aversiune	Măgulire
Respins	Devastare	Nebunie	Pace
Pericol	Singurătate	Insultă	Fericire
Precaut	Tristețe	Dispreț	Împăcare
Rezervat	Pasivitate	Mofturos	Încredere în sine
Rușine	Deprimat	Neglijent/disprețuitor	Satisfacție
Sfială	Pesimism	Iritare	Entuziasm
Agitat	Abătut	Gelozie	Dragoste
Neliniște	Istoveală	Duritate	Gingășie
Lașitate	Indispunere	Supărare	Compasiune
Îndoială	Rușine	Cinism	Noroc
Șoc	Învins	Sarcasm	Euforie
	Plictiseală		Extaz
	Dor		
	Oboseală		
	Deprimare		
	Fire morocănoasă		
	Posac		

Violență – o formă de manifestare a agresivității ce presupune utilizarea forței pentru a manifesta superioritate.

Este o conduită agresivă, acută cu finalitate distructivă, sau transformativă.

*** Violența în familie**

este orice act vătămător, fizic sau emoțional care are loc între membrii unei familii.

În ordine descrescătoare a numărului de menționări, cauzele care provoacă violența în familie sunt: *

- dorința de a-și manifesta puterea,
- influența grupului din care face parte,
- influența mass-media, cu precădere TV,
- probleme cu părinții, neînțelegeri cu părinții,
- consumul de alcool, tutun, droguri.

• CE SE ÎNȚELEGE PRIN VIOLENȚĂ ÎN ȘCOALĂ?

* Comportament care intră sub incidența legii (viol, consum/ comercializare de droguri, vandalism, furt);

* Ofensă adusă statutului/ autorității cadrului didactic (limbaj, atitudine sau conduită ireverențioasă față de cadrul didactic);

* Comportament școlar neadecvat:
întârziere la ore, părăsirea clasei în timpul orei, fumatul în școală și în incinta școlii, provocarea de stricăciuni și orice comportament care contravine flagrant regulamentului școlar în vigoare.

* Exprimare neadecvată sau jignitoare, cum ar fi: poreclire, tachinare, ironizare, imitare, amenințare, hărțuire;

* Bruscare, împingere, lovire, rănire.

Cum se poate elimina violența?

1. Oferă un exemplu bun.

Copiii învață cum să se comporte, urmărindu-i pe adulți.

2. Folosește metode de disciplinare non-violente.

Dacă îți lovești și bați copilul drept pedeapsă (mai ales în cazul copiilor sub 3 ani), el va învăța că violența este permisă în orice situație (cei mici nu au cum să înțeleagă rolul unei pedepse, dacă nu înțeleg cu ce au greșit).

Întotdeauna oferiți-le explicații privind acest lucru, altfel bătaia nu-i va convinge că au greșit).

3. Limitează expunerea la violență.

Acordă mare atenție programelor de la televizor și programelor de pe internet pe care copilul le urmărește și limitează expunerea acestuia la teme violente.

4. Impune reguli clare și limite potrivite vârstei.

Copiii trebuie să cunoască exact ce se așteaptă de la ei și consecințele, dacă nu cooperează.

5. Oferă-i copilului multă afecțiune și atenție.

Alte metode ar fi:

1. informarea elevilor, părinților și personalului unității de învățământ;
2. prezentarea unor materiale cu consecințele violenței;

3. acțiuni diverse dedicate nonviolentei;
4. activități dedicate toleranței și modalităților de rezolvare a stărilor conflictuale prin comunicare.

Anexa 7

Se recomandă ca orice problemă care apare în familie, de orice natură ar fi, să se discute cu membrii familiei cu mult calm și răbdare.

Dacă problemele vă depășesc, atunci apălați la persoane competente (psiholog, poliție, profesori, consilieri familiali, ...) pentru a vă ajuta.

Anexa 8

Un zâmbet nu costă nimic, dar oferă mult.

El nu poate fi cumpărat, cerșit, împrumutat, furat pentru că el este ceva ... ce nu are valoare pentru nimeni ... până când nu este dăruit.

Anexa 9

Hârtia mototolită

Într-o zi, un prieten care m-a văzut prezentînd scuze, după o explozie de furie, mi-a înmînat o coală de hârtie și mi-a spus:

- Mototolește-o!

Colegul a făcut o minge din această coală de hârtie.

Apoi mi-a spus:

- Acum fă-o așa cum era înainte!

N-am reușit, firește! Am încercat s-o întind cît mai bine, dar hârtia rămînea șifonată.

Atunci prietenul a adăugat:

- Inima oamenilor este ca această coală de hârtie.

Impresia pe care o lași în acea inimă pe care ai rănit-o va fi la fel de greu de șters precum „ridurile” de pe această hârtie.

Chiar dacă vom încerca să corectăm greșeala „semnele” vor rămîne.

Începînd de astăzi, începînd chiar din această clipă, fii mai înțelegător și răbdător!

Când simți că vei exploda, amintește-ți de HÂRTIA MOTOTOLITĂ!

Anexa 10

Fișă de evaluare a ședinței

Data _____

În cadrul ședinței de astăzi, am înțeles că

Aș putea să le explic persoanelor care au copii de vîrsta școlară că

Aș dori să mai discutăm despre

CONSILIEREA PĂRINȚILOR AI CĂROR COPII ÎNVAȚĂ DESPRE DREPTURILE OMULUI

Sârbu Melania Antoaneta – profesor
Colegiul Național Pedagogic "Ștefan Velovan" Craiova

Consilierea părinților contribuie la ridicarea calității educației moral civice, la sporirea eficienței procesului de învățământ

Consilierea reprezintă un proces complex, o activitate socio-pedagogică, constând în inițierea unui dialog între "sfătător" (pedagogul) și elev sau părinte, după caz, în plan educațional. Rezultatul "simbiozei" reprezintă chintesența activității de educare și instruire pe care școala, educatorul, are datoria să o considere responsabilitate prioritară în drumul lung al actului educațional prin îmbinarea elementelor triadei **pedagog-părinte-elev**.

Insuccesul școlar, comportamentul moral-civic neadecvat al copilului nu trebuie căutat numai în activitatea elevului sau relația profesor-elev, ci și în educația părintelui.

Este oportun să ne întrebăm adesea:

Oare sunt pregătiți părinții să răspundă actului educațional? Cât? Cum?

"Profesiunea de părinte" presupune roluri și competențe aparte, speciale, pentru care mai ales tinerii nu sunt întotdeauna pregătiți.

Empatia este un cod de comunicare nescrisă uitat de multe ori de părinții acestui început de secol XXI. Limbajul nonverbal și deschiderea afectivă a părinților poate conduce la trăirea unui sentiment de siguranță și liniște în evitarea unui conflict, mai mult decât țipetele, strigătele, cearta, loviturile "oferite" unui copil pentru a-l face pe acesta să asculte. Comunicarea între membrii familiei lipsește azi mai mult ca oricând.

De asemenea, "hiperprotecția" copilului conduce la incapacitatea acestuia de a lupta cu problemele ulterioare.

Reacția părinților atunci când copiii învață despre Drepturile Omului este diferită.

Mulți părinți sunt adesea orbiți de subiectivism și nu pot să vadă decât o parte a copilului lor. În alte situații părinții se alarmează atunci când copiii învață noțiuni care ar putea amenința natura relației părinte-copil. Astfel, părintele pretinde respect din partea copilului, pentru că îi asigură adăpost și hrană, iar copilul învață la școală că părintele este responsabil pentru hrana și adăpostul propriului copil, prin lege. În acest moment părintele poate trage concluzii eronate: "educația despre Drepturile Omului nu este bună pentru copilul meu!"

Prin cunoașterea Declarației Drepturilor Copilului și a Convenției cu privire la Drepturile Copilului, documente oficiale, legiferate, părinții află despre responsabilitățile pe care le are cu privire la asigurarea unor condiții bune de trai pentru copiii lor. Înțeleg că au obligația de a-l îngriji, de a-l iubi, de a-l proteja de acte de cruzime și violență, de a-l învăța să trăiască în bună înțelegere cu semenii. Convenția cu privire la Drepturile Copilului precizează în articolul 18 că ambii părinți au responsabilitate primară, comună în creșterea copiilor lor, iar statul trebuie să sprijine această acțiune.

Orice sistem de educație, oricât ar fi el de savant, rămâne neputincios dacă se izbește de indiferență, opoziție, contraziceri, opinii divergente din partea părinților. Efortul educativ este frânat, iar eficiența scade, dacă nu există o **unitate de acțiune a tuturor factorilor educativi**.

În România de azi se observă o transformare a atitudinii părinților față de copiii lor, față de cerințele școlii, a **"calității" părinților României de azi**. Copiii nu mai sunt considerați singurul eveniment, cel mai important lucru din viața lor. Probabil, în cele mai multe cazuri, societatea i-a bulversat pe părinți cu toate transformările economice, cei mai mulți dintre părinți sunt obosiți, sunt apatici.

Calitatea de părinte începe, propriu-zis, la data când copilul începe școala. Atunci descoperă că nu este ușor să fii părinte, că nu-și cunoaște suficient copilul.

La școală, copilul învață că are drepturi, în timp ce părintele consideră că autoritatea de părinte îi este amenințată. Tot la școală, copilul învață că legea îl protejează împotriva violenței familiale, a

tratamentelor inumane, iar acasă copilul aude prea des formule transmise din tată-n fiu, de genul “Bătaia e ruptă din rai!”

Părinții zilelor noastre sunt din ce în ce mai obosiți, blazați, speriați, superficiali, limitați; scuze se pot găsi cu ușurință. Mult mai important este însă, ca **părintele să găsească resurse să comunice cu proprii copii**. Comunicarea între părinte și copil se stabilește mai greu, poate niciodată. Trebuie tact, iubire, înțelegere, dorință de comunicare. Relația copil-părinte trebuie să se transforme, să evolueze în ambele sensuri.

Ideea centrală este că, **părintele trebuie să redescopere lumea odată cu copilul său**, prin ochii și sufletul copilului său. Și, lumea cuprinde, ... printre altele, ... oameni cu drepturi și responsabilități.

Factorii educaționali trebuie să aibă unitate de idei și acțiune.

Convenția cu privire la Drepturile Copilului conține în articolul 28 și articolul 29, prevederile legate de dreptul la educație și scopurile educației. Dacă părinții îi vor considera pe copiii lor parteneri egali în viața socială, atunci vor înțelege părinți și copii, că toți au drepturi și responsabilități.

Comportamentul moral – civic, atitudinea și conduita copilului acasă, la școală, în societate va cunoaște o evoluție corectă, pozitivă, iar efectul va fi conturarea unei personalități puternice, corespunzătoare societății în care trăim.

Ștefan Bârsescu afirma:

“Copiii sunt nativii vieții frumoase; să-i tratăm ca oameni și ca cetățeni!”

Psihologia nondirectivistă dă 13 porunci ale părintelui model pe care ne permitem să le reproducem :

1. **Să dai copilului un sentiment de securitate!**
2. **Să oferi copilului sentimentul că este dorit și iubit!**
3. **Să eviți amenințările, pedepsele fizice exagerate!**
4. **Să-l înveți pe copil cu independența și să-l determini să-și asume responsabilități!**
5. **Să rămâi calm și să nu te șocheze manifestările instinctuale ale copilului!**
6. **Să fii tolerant și să eviți conflictele!**
7. **Să nu-l faci pe copil să se simtă inferior!**
8. **Să nu-l împingi pe copil dincolo de ceea ce este natural, adică să-i respecti particularitățile de vârstă și individuale!**
9. **Să respecti sentimentele copilului!**
10. **Să răspunzi prompt, cu franchețe la întrebările copilului!**
11. **Să te intereseze activitățile copilului!**
12. **Să tratezi dificultățile copilului fără să-l consideri anormal!**
13. **Să favorizezi creșterea, progresul, fără să-l hiperprotejezi!**

Îmaginea societății secolului XXI depinde de modul în care formăm tânăra generație. Totodată, granița dintre bine și rău, adevărat și fals, educație și abandon școlar poate fi susținută numai, sau și printr-o bună educație a părintelui.

De aceea, se poate spune că **educatorul luminează drumul formării tinerei generații prin consilierea permanentă a părinților**.

ZIUA NAȚIONALĂ A ROMÂNIEI CU PĂRINȚI ȘI COPII

*Păstae Andreea Monica – profesor învățământ preșcolar
Grădinița cu program prelungit „Petrașche Poenaru” Craiova*

Activitatea educativă din grădiniță are într-adevăr reușite doar dacă se bazează pe un real parteneriat cu părinții preșcolarilor. Vorbim aici un neapărat de contractul de parteneriat cu părinții –chiar dacă el este obligatoriu în toate unitățile de învățământ preșcolar- ci de cultivarea permanentă a relației cu familiile copiilor, pentru identificarea nevoilor și intereselor, pentru cunoașterea comportamentului copilului în mediul familial și în cel școlar.

Am constatat că de multe ori există neclarități de ambele părți ale acestui parteneriat: cadrele didactice nu cunosc detalii referitoare la cum este copilul acasă sau în mediul apropiat al prietenilor, iar părinții nu realizează dimensiunea educativă a activităților și jocurilor desfășurate în grădiniță. Tocmai de aceea apare preocuparea de a desfășura activități și acțiuni diferite pentru lămurirea aspectelor arătate mai sus; printre acestea se numără:

- un sistem permanent de comunicare cu părinții prin discuții referitoare la copii, afișarea produselor și subiectelor activității grupei la colțul de informare de pe hol,
- încurajarea implicării părinților în activitățile desfășurate în grădiniță sau în afara grădiniței,
- afișarea regulilor grupei și a produselor prelucrării acestora cu copiii pentru preluarea lor în familie,
- prezentarea familiilor copiilor și a aspectelor specifice vieții de familie în activitatea la grupă.

În acest an școlar copiii din grupa mea sunt în al treilea an de grădiniță și se pregătesc să meargă la școală în clasa pregătitoare. Pe parcursul anilor anteriori am desfășurat activități cu copii și părinți pentru a marca evenimente deosebite din viața noastră; pentru că suntem în decembrie, am ales să vă prezint o modalitate de a sărbători ziua de 1 Decembrie împreună cu preșcolarii și familiile lor.

Acțiunea a avut loc anul trecut pe 30 noiembrie și a antrenat părinții și buncii preșcolarilor din grupă în pictarea prin amprentă palmară a hărții României. După ce am făcut cunoscută intenția noastră de a organiza această activitate la o oră convenabilă pentru toată lumea (17,00), am insistat ca toți copiii să aibă alături cel puțin un membru al familiei pe parcursul desfășurării activității; unii dintre părinți/buncii copiilor ne anunțaseră inițial că nu participă la acțiune din motive diverse: timp, alte activități, probleme de sănătate. Ne-am bucurat atunci când am văzut că toate familiile copiilor au onorat invitația și ne-am desfășurat activitatea respectând etapele metodice ale activităților artistico-plastice din grădinița de copii: organizarea activității, captarea atenției, anunțarea temei, prezentarea modelului, desfășurarea activității, feedback, evaluarea și încheierea activității.

Partea interesantă și în aceeași măsură amuzantă a fost mijlocul de realizare ales, pictură prin amprentă palmară. Preșcolarii erau familiarizați cu diferite tehnici de pictură, majoritatea părinților/bunicilor erau familiarizați cu "urmele" acestor tehnici pe bluzele sau, uneori, pe pantalonii copiilor; așa că, atunci când am anunțat cum vor lucra împreună, preșcolarii s-au entuziasmat iar unii dintre părinți au aratat oarecare reticență la ideea de a-și picta palmele. În ciuda acestui amanunt copiii împreună cu părinții lor au lucrat tema propusă în **trei grupuri**, organizând un miniconcurs ad hoc. A fost îmbucurător să văd că atât copiii, cât și părinții, nu numai că au realizat tema propusă, dar au adus și elemente de creativitate în decorarea hărților, trecând peste orice reticențe inițiale și dorindu-și ca grupul din care fac parte să câștige. Activitatea a avut un climat extraordinar, copiii și adulții au lucrat cu un entuziasm deosebit, îmbunătățind astfel parteneriatul real grădiniță-familie.

La final hărțile au arătat de cât de mult spirit de echipă pot să dea dovadă adulții și preșcolarii când își doresc să lucreze împreună, iar participanții au primit diplome –câte una pentru fiecare pereche copil-părinte.

În acest fel am sărbătorit 1 Decembrie la Grupa Piticilor, iar de atunci părinții s-au implicat și mai mult în acțiunile noastre, dovedind receptivitate și interes pentru demersul educativ, continuându-l în viața de familie și venind ei înșiși cu propuneri de activități pentru copii și adulți deopotrivă.

Bibliografie:

1. Druță Maria-Elena, „Cunoașterea elevului”, București, Editura Aramis, 2004;

2. Harris Belinda, „Emotional Worhs of School Leaders”, Londra, Editura Paul Chapman Publishing, 2007.

ȘCOALĂ-FAMILIE. DE LA PARTENERIAT LA E-COLABORARE

*Bădulescu Laviniu Aurelian – profesor
Colegiul Național „Elena Cuza” Craiova*

Într-o încercare de diagnosticare a relației școală-familie într-o începuturi, când fie că nu existau școli, fie că nu existau suficient de multe ca să se pună problema obligativității învățământului, familia era școala unde se formau și se educă viitorii adulți. În cadrul familiei, rolul principal revenea mamei, cea care rămânând mai mult pe lângă casă, era cea care își punea și amprenta distinctivă asupra educației copiilor.

Cu toate că asistăm în prezent la încercări de destabilizare a familiei tradiționale, încercări ce vizează în ultimă instanță destabilizarea personalității oamenilor, transformarea lor în simple obiecte ce pot fi manipulate cu ușurință, lucrurile nu s-au schimbat chiar complet față de trecut. Și astăzi „cei șapte ani de acasă” arată importanța deosebită în educație a mediului familial, cel care reprezintă fundamentul pe care școala și societatea clădesc în continuare.

O mare parte a timpului însă, copilul se află într-un mediu extrafamilial sau extrașcolar a cărui cheie de deciptare trebuie să i-o ofere inițial familia, apoi tandemul școală-familie într-o viziune, de dorit, cât mai unitară.

Conlucrarea dintre familie și școală este un parteneriat în care cele două părți trebuie să conlucreze, completându-se și ajutându-se reciproc. Pentru a realiza acest parteneriat părinții trebuie să fie într-un contact permanent cu școala, nu să facă doar act de prezență atunci când sunt convocați la ședințele cu părinții sau la discuții cu dirigintele când copilul întâmpină anumite probleme. Realitatea însă, ne arată un dezinteres progresiv al părinților cu cât elevii avansează de la clasele primare către finalizarea liceului, când nici ședințele cu părinții nu mai reprezintă o obligație minimală de care unul din reprezentanții familiei elevului ar trebui să se achite.

Un alt aspect, de data aceasta nevăzut, este cel legat de ceea ce se întâmplă în familie. Părinții trebuie să asigure copiilor condiții optime pentru dezvoltarea lor fizică, intelectuală și spirituală; să le ofere un mediu sigur, liniștit și propice pentru învățare; să accentueze în dialogul pe care îl au cu tinerii importanța fundamentală a educației pentru o viață echilibrată susținând demersurile, regulile și politica școlii. Ei trebuie să-i sfătuiască și să-i învețe pe copii să se ferească de exemplele negative cu care este populată atât media cât și mediul în care trăiesc.

Din păcate, pentru toate meseriile există școli care te formează, pentru meseria de părinte, niciuna. Ea debutează printr-o întâmplare și continuă prin eforturi de a asigura copilului un confort material, pentru că mai mult decât aceasta, părintele nu știe, el nu s-a preocupat niciodată de propria lui perfecționare.

Remarcăm cu durere că acest lucru este valabil și pentru educatorii de profesie. Pentru ei, educația este o meserie, adică o activitate lucrativă, ea nu este un mod de a fi, ci un mod de a avea. Un mare pedagog român, G.G. Antonescu, spunea că "adevăratul educator se îngrijește mai mult de propriul său caracter și de propria sa activitate decât de acelea ale copilului". Nimeni nu va reuși să aprindă lumina în sufletul unui copil, dacă lumina din sufletul său este întuneric, „dacă orb pe orb va călăuzi, amândoi vor cădea în groapă” (Mat. 15, 14).

Dat fiind poziția ei mai înaltă din punctul de vedere al specializării în educație, este menirea școlii este de a găsi cât mai multe și eficiente forme de colaborare, de atragere a părinților într-un dialog eficace în scopul dezvoltării complexe a personalității elevului.

Printre formele de colaborare și comunicare dintre școală și familie putem distinge rolul comitetului de părinți pe clasă, format de obicei din trei membri (președinte, membru și casier), care are rolul de a asigura o influență educativă asupra părinților, sprijinindu-i în informarea și pregătirea lor educațională în scopul implicării eficiente a acestora în activitatea de educație. Un alt rol al comitetului de părinți este să atragă restul părinților la soluționarea problemelor clasei.

Adunările generale ale părinților elevilor constituite din toți părinții elevilor de la o clasă, reprezintă un alt instrument de comunicare eficientă între școală și familie. Dirigintele are o legătură continuă pe parcursul întregului an școlar prin intermediul ședințelor cu părinții cu adunarea generală.

Întâlnirea săptămânală a dirigintelui cu părinții elevilor clasei în timpul orelor de suport educațional și consiliere pentru părinți este un alt instrument de comunicare și de educare a părinților oferindu-le posibilitatea de a-și dezvolta propriile competențe de părinte.

Între instrumentele de comunicare putem menționa și vizitele la domiciliul elevilor ale dirigintelui/învățătorului care asigură contactul nemijlocit al școlii cu condițiile concrete de viață și educație ale copilului în familie.

Uneori corespondența cu părinții poate suplini vizitele la domiciliu. Prin această formă dirigintele și conducerea unității de învățământ pot comunica părinților situația școlară a copilului lor, îi pot felicita pentru rezultatele deosebite obținute de elev, sau îi pot invita la școală pentru diferite probleme.

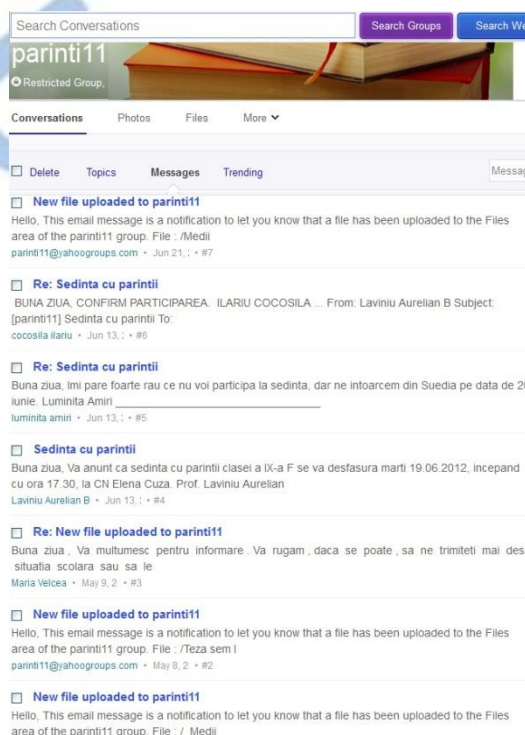

Lumea virtuală oferă colaborării școală-familie noi modalități prefixate de omniprezența e-. Vom evidenția mai jos două variante ale e-colaborării dintre familie și școală. Prima, catalogul electronic, în care părintele este doar un receptor al informației, a doua în care dialogul este echilibrat echitabil, cel al grupurilor de discuții.

O modalitate de colaborare cu familia implementată recent în unitatea noastră școlară este catalogul electronic (Catalog Expert, vezi figura de mai sus). El este actualizat periodic – de dorit zilnic – de către profesorii clasei și/sau diriginte și poate fi consultat oricând și de oriunde de către părinți în schimbul unei taxe modice, lunare sau semestriale. În plus, părintele poate opta pentru primirea situației școlare (note, absențe, medii) pe telefonul mobil. Astfel, orice modificare în catalogul electronic în rubrica elevului este urmată de un SMS către părinte, care este imediat înștiințat de respectiva actualizare.

Personal, pentru îmbunătățirea modalităților de colaborare cu familiile elevilor de la clasa unde sunt diriginte, la începutul fiecărui an creez un grup pe yahoo (vezi figura alăturată), unde se abonează părinții elevilor clasei. Prin mesaje trimise pe grup sau fișiere urcate pe grup, informez părinții despre toate problemele de interes general ale clasei, plasez cataloage cu notele la lucrările de la disciplinele Informatică și T.I.C., sau situații complete la final de semestru și an școlar cu notele și absențele elevilor clasei unde sunt diriginte. Tot prin intermediul grupului, părinții discută virtual între ei, sau cu dirigintele.

Între divorț și conviețuire pașnică, parteneriatul școală-familie suferă de aceleași boli care minează și societatea actuală: viteza, sugrumarea lui *a fi prin a avea*, superficialitatea, fuga de responsabilitate, desacralizarea, *sola scriptura*, demolarea sistematică a valorilor și a tradiției.

Bibliografie:

3. Antonescu, G., G., „Din problemele pedagogiei moderne”, București, Ed. Cartea Românească, 1924;
4. Băran-Pescaru, A., „Parteneriat în educație: familie-școală-comunitate”, București, Ed. Aramis Print, 2004;
5. Chiru, M., „Cu părinții la școală”, București, Ed. Humanitas, 2003;

UTILIZAREA BENEFICIILOR GOOGLE DOCS ÎN COMUNICAREA ȘI COLABORAREA ȘCOLII CU FAMILIA

Roxana Gabriela Țimplaru – profesor informatică
Colegiul “Ștefan Odobleja” Craiova

Educația ocupă un loc primordial în viața noastră, a tuturor. Începe încă din primii ani de viață, din Familie și continuă la Școală, la Universitate, la locul de munca, în funcție de perioadele, vârstele copiilor, tinerilor societății noastre.

Într-o lume aflată într-o continuă și rapidă mișcare, este nevoie ca familia, școala prin intermediul cadrelor didactice să dea o cât mai mare atenție educației pentru viață a tinerei generații.

Educația pentru viață, pentru formarea și adaptarea tinerilor începe cu construcția personalității copilului și devenirea sa ca persoană socială completă și complexă.

Aptitudinile și calitățile se clădesc extrem de minuțios prin procesul educativ familial și școlar, într-un continuu proces de modelare, remodelare și dezvoltare.

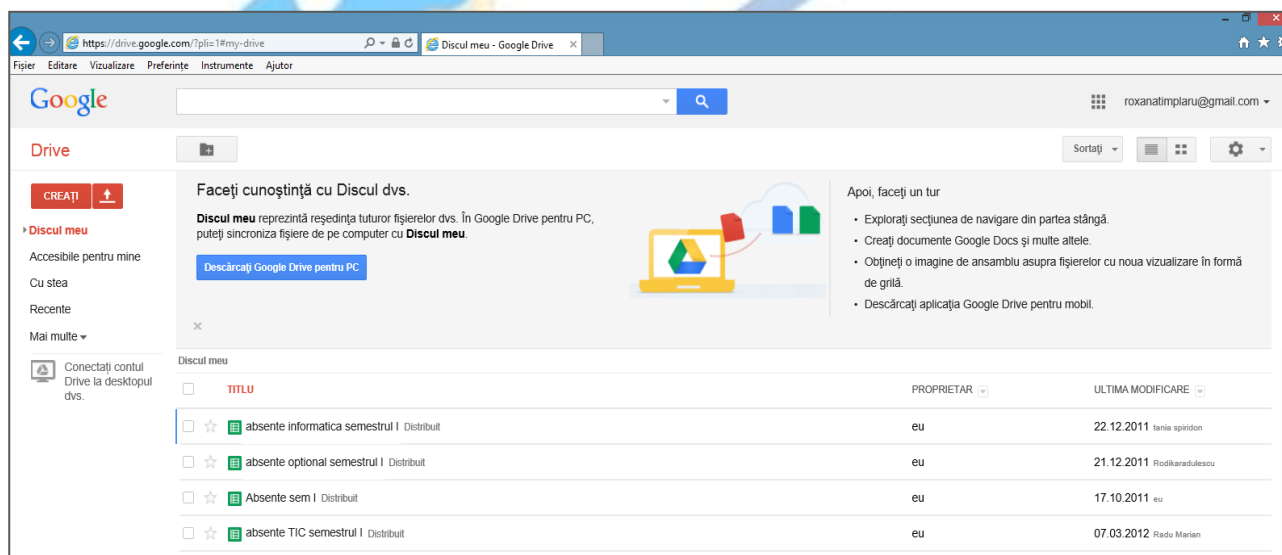
Mass media, ziarele, Internetul, televiziunea sunt canale care completează educația copilului, a adultului, a fiecăruia din noi. Educația trebuie să țină pasul cu toate schimbările majore care au loc.

Părinții și profesorii împărtășesc împreună o responsabilitate uriașă în educație. O permanentă comunicare și colaborare între ei este esențială pentru o educație de succes, pentru motivarea elevilor pentru învățare și creșterea interesului lor în acest sens.

Noua tehnică trebuie utilizată în scopul îmbunătățirii comunicării școală – familie.

Google Apps pentru Educație oferă instrumente gratuite eficiente de colaborare. Este un serviciu web care permite companiilor, școlilor și instituțiilor să utilizeze diferite produse Google, inclusiv e-mail, Google Docs, Google Calendar și Google Talk, pe un domeniu unic. Google Docs furnizează instrumente pentru colaborarea în timp real dintre elevi și cadre didactice, dintre cadre didactice și părinți prin intermediul documentelor de procesare text, foi de calcul, prezentări, formulare, desene.

Caracteristica principală a programului utilitar Google Docs este partajarea fișierelor. Google Docs permite ca mai multe persoane, aflate în locații diferite, să participe în același timp la editarea aceluiași

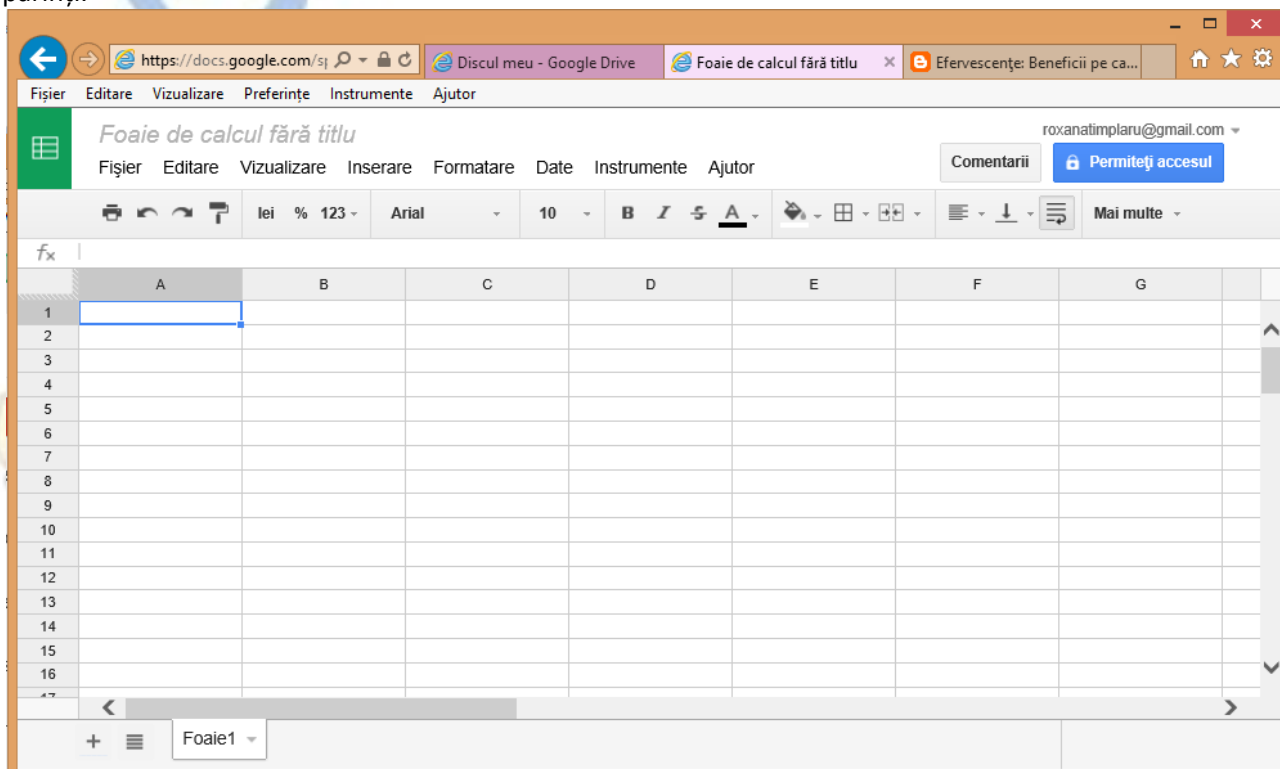
document. Documentele sunt stocate online și pot fi accesate de utilizatorii ce au permisiunea de la orice calculator conectat la Internet.

Colaboratorii, părinții pot fi invitați prin email, existând permanent evidența modificărilor efectuate. Este obligatoriu pentru fiecare părinte să aibă un cont de gmail, cont care poate fi creat de

școală sau direct de părinți. Sunt foarte mulți părinți care folosesc astăzi în activitatea proprie contul de gmail pentru comunicare.

Școala poate partaja cu familiile, cu ajutorul Google Docs, activitățile extracurriculare, realizările elevilor, notele, absențele acestora etc. Un element esențial constă în obținerea permisiunii părinților pentru postarea online a acestor informații despre elevi. În funcție de solicitarea părinților, pot fi partajate doar informațiile despre propriul copil. Părinții pot interveni în documentele partajate cu propuneri directe, cu observații etc. Cadrele didactice sunt cele care dau acces părinților la anumite documente.

Absențele, notele, observații privind comportamentul elevilor pot fi înscrise în foi de calcul și apoi partajate cu părinții. Editorul de foi de calcul sau cel de documente sunt foarte ușor de utilizat de către părinți.

În sprijinul comunicării școală-familie stau și grupurile de comunicare Google – Google Groups, instrumente puternice de coeziune, colectare și distribuire de informații și resurse între membrii unui grup. Acest mod de comunicare vine în completarea comunicării directe, față în față. Google Groups organizează discuțiile pe teme și integrează toate funcțiile Google (Documents, Calendars, Photos etc).

Formularele Google sunt utilizate pentru crearea de chestionare online în care părintele își înscrie răspunsurile, iar acestea apar într-un fișier de tip foaie de calcul, organizate într-o structură de tip tabel în care fiecare coloană conține răspunsul sau varianta de răspuns de la o întrebare predefinită și înscrisă în formular. Pot fi utilizate de către cadrele didactice pentru a obține feed-back de la părinți în anumite subiecte.

Comunicarea cu părinții reprezintă una din componentele extrem de importante ale managementului școlar, domeniu în care, cadrul didactic își exprimă cel mai elocvent competențele sale sociale, psihopedagogice și manageriale.

Prin utilizarea tehnologiei performante din domeniul comunicațiilor se poate ajunge la o comunicare de calitate care să asigure o educație de calitate.

Bibliografie:

7. <http://www.elearning.ro/mediile-de-socializare-in-invatare-si-educatie>
8. http://img.ttv.ubbcluj.ro/cursuri/wp-content/uploads/2013/05/Modulul_3.pdf
9. <https://support.google.com/accounts/answer/72709?hl=ro>
10. http://efervescentze.blogspot.ro/2011/07/beneficii-pe-care-mi-le-adus-google-in_25.html

COLABORAREA EFICIENTĂ CU FAMILIILE ELEVILOR

Buia Mariana- învățător

Bețiu Anicuța - profesor

Școala Gimnazială „Nică Barbu Locusteanu” Leu, Dolj

Familia, ai cărei membrii sunt reuniți prin drepturi și obligații comune, are ca funcție principală creșterea și educarea copiilor. Aceștia, familia le asigură existența materială și climatul afectiv și moral necesar dezvoltării personalității.

Calitatea vieții de familie, determinată de situația socială și culturală a părinților, de rolul mamei și, respectiv, al tatălui, de accesul la mass-media, de specificul relațiilor extrafamiliale și conținutul acestora, de felul cum se gospodăresc resursele financiare, de tradițiile și mentalitățile locale și entice, etc., are o importanță hotărâtoare pentru formarea copilului, cel puțin în perioada timpurie de viață a acestuia.

Prin repetabilitatea zilnică a interacțiunilor, prin comunicarea ce are loc între membrii săi și în măsura în care aceasta are loc, familia exercită o puternică influență asupra comportamentului copilului.

Copilul are nu numai nevoia, ci și dreptul la dragoste și ocrotire, la disciplinare și obținerea treptată a independenței, la relații care să-i garanteze siguranța și dezvoltarea fizică, psihică și morală, la dezvoltarea personalității, la înțelegere și toleranță.

Cei “șapte ani de-acasă”, ca și lipsa lor, marchează destinul fiecărui om. Dacă în familie nu doar s-a vorbit despre cele sacre, despre adevăr, bine, frumos, dragoste, respect și toleranță, ci copilul a și simțit cum e să fii iubit, a fost obișnuit să manifeste dragoste față de cei dragi, să-i respecte pe cei mai în vârstă, să spună adevărul, știind că va fi tratat cu îngăduință, să aprecieze binele și frumosul, să se îngrijească de cele sacre, acest copil va crește iubitor, politicos, tolerant, responsabil.

Indivizii sunt actori ai propriilor lor vieți, care pot accepta sau nu contextul în care devin personalități. Părinții nu-și pot revendica atotputernicia și promova întotdeauna super-rolul de părinte și statutul de autoritate parentală; este important ca ei să vadă în copil nu doar un “debitor”, ci o persoană care poate îndeplini anumite sarcini, se poate simți “partener”.

Colaborarea școală-familie în zilele noastre primește noi valențe. Scopul fundamental al acestei colaborări este integrarea deplină a școlii în comunitate. Dacă până în prezent aceasta relație școală-familie a fost dezvoltată unilateral, fiind de multe ori considerată “responsabilitatea” școlii, acest lucru trebuie să se schimbe pe viitor..

Pornind de la cele relatate, orice tip de efort, realizat de școală pentru a oferi părinților mai multe oportunități de a-și ajuta copii să învețe, va necesita o schimbare în atitudinea publică, în ceea ce privește importanța învățământului, va implica o dorință a educatorilor de a regândi fundamental rolul părinților și al relațiilor școală-familie și va solicita colaborarea întregii comunități.

Una din însușirile caracteristice psihologiei părinților este năzuința de a-și vedea copii mari, bine instruiți și bine formați pentru viață.

Pe fundalul unui orizont larg de înțelegere a rolului pe care îl joacă părinții în viața socială, dar și în viața de familie, finalitățile educaționale vor dobândi un grad mai mare de conștientizare.

Obiectivele educaționale realizabile în familie pentru etapa școlarității sunt:

- Asumarea de către părinți a rolului de colaborator activ al școlii;
- Cunoașterea cerințelor specifice școlii;
- Creșterea condițiilor necesare activității de învățare continuă;
- Asigurarea unității de cerințe, în procesul de formare și consolidare a comportamentelor specifice, prin instrucție și educație de tip școlar;
- Controlul îndeplinirii sarcinilor școlare;
- Controlul respectării programului zilnic;
- Crearea condițiilor necesare extinderii capacității de cunoaștere prin mijloace adiacente: cărți, reviste, expoziții, teatru, radio-tv., mail, excursii, etc;
- Crearea condițiilor necesare dezvoltării aptitudinilor artistice și sportive;

- Consolidarea deprinderilor moral-civice, a conduitei civilizate, în relațiile cu ambianța socială extinsă progresiv.

Aceste obiective operaționale pot fi comunicate părinților în prima zi de școală a clasei I.

Aceasta va constitui un îndemn de a participa cu toții: părinți și învățători în activitatea de formare, educare și instruire a copiilor și să nu existe concepția ca, odată trecut "pragul școlii", copii nu mai sunt ai lor și, numai învățătorului revenindu-i sarcina să se ocupe de copil, de tot ce are nevoie.

Pentru unii părinți această formă de invitație la educația propriului copil va constitui un moment de surpriză, dar ei trebuie educați și instruiți că, a crește un copil este o problemă pe care să și-o pună înainte de a-l aduce pe lume.

Dacă pentru un copac pe care îl sădești așezi un țărșuș pentru a-l ține drept, îl altoiești pentru a da roade cât mai bune, să nu faci umbră pământului degeaba, cu un om trebuie să comunici, să-l educi cu toată afecțiunea, ca mai târziu să te reprezinte, să te mândrești cu el.

Atât învățătorul, cât și părintele, nu trebuie să uite că un copil nu este o mașină, un ceas, un televizor care dacă nu funcționează le lovești, repari, schimbi o piesă sau cumperi alt obiect. El are suflet, trebuie să se dezvolte din toate punctele de vedere, să răzbată în viață, până ajunge în toată firea, să se poată descurca singur, dar nu la întâmplare.

Această legătură între școală și familie trebuie să existe atât în cadrul activității didactice cât și în cel al activităților extrașcolare.

Dintre activitățile școlare în care pot fi implicați părinții, amintim:

- Sedințele cu părinții
- Lectoratele
- Consultațiile individuale
- Vizite la domiciliul elevilor
- Jurnalul de corespondență al elevului
- Stabilirea opțiunilor

Lectoratele cu părinții nu au fost simple înșiruiți de pasaje din tratatele de pedagogie și psihologie. Părinții au primit chestionare având ca scop îndrumarea lecturii copiilor, cunoașterea ei, legătura cu școala, dar și explicarea unor modalități de îndumare a elevilor în efectuarea temelor, tipuri de exerciții de citire, scriere, matematice, pentru ușurarea înțelegerii cunoștințelor însușite la școală, pentru evitarea memorării mecanice.

Pentru a cunoaște copilul și familia, preocupările acestora, am folosit și alte forme și metode. Una de bun augur a fost **vizitarea familiei** de către învățător. Chiar dacă facem parte dintr-o comunitate mică, totuși sunt anumite probleme pe care le putem afla doar printr-o vizită la domiciliu. Din acestea, am cunoscut mai bine mediul în care crește copilul, mentalitățile familiei, precum și gradul de cultură și "instruire pedagogică" al părinților.

Comunicarea cu familia ne-a dat posibilitatea cunoașterii copilului sub toate aspectele lui, dar și modul în care familia face educație.

Colaborarea cu familia nu se limitează numai în ceea ce privește activitatea școlară ci și în cadrul activităților extrașcolare pentru că acestea contribuie la adâncirea și completarea procesului de învățământ, la adâncirea înclinațiilor și aptitudinilor copiilor, la organizarea rațională și plăcută a timpului liber.

Dintre acestea amintim:

- Parteneriate educaționale cu școli din alte județe, cu biserica, poliția, etc.
- Organizarea și participarea la diferite activități extrascolare.

Un alt mijloc de colaborare a școlii cu familia, în activitățile extrașcolare, a fost și organizarea unor excursii tematice, având ca scop cunoașterea trecutului istoric, locurilor natale ale unor personalități din istorie, literatură, artă, precum și a frumuseților și bogățiilor țării. Aceste excursii s-au finalizat prin realizarea unor creații literare și plastice, precum și a unor albume cu imagini și fotografii.

Orice activitate am desfășura împreună cu părinții și oricum am denumi aceasta: parteneriat, relații școală-familie, implicare parentală, toate conduc la concluzia că, dacă adulții în cadrul celor două instituții comunică și colaborează, atunci cel care va avea de câștigat este **"MĂRIA-SA, COPILUL"**.

BIBLIOGRAFIE:

1. Iucu, B. Romiță; Marin Manolescu, *Pedagogie*, București, Editura Fundației Culturale "Dimitrie Bolintineanu, 2001
2. Bunesco, Gheorghe, *Educația Parinților*, București, EDP, 1997
3. Baran-Pescaru, Adina, *Parteneriat în Educație*, București, Editura Aramis Print, 2004
4. Truta, Elena, Mardar, Sorina, *Relația profesor-elevi: blocaje și deblocaje*, București, Editura Aramis, 2005

RELAȚIONARE PE AXA ȘCOALĂ – FAMILIE

*Dondoe Liana Poema – profesor
Școala Gimnazială „Traian” Craiova*

O bună educație implică necesitatea unității de vederi și acțiuni din partea factorilor educativi deoarece, obiectivul principal al acțiunii educative este formarea personalității copilului, care trebuie urmărit permanent pe axa școală – familie, astfel încât sarcinile acestor factori în materie de educație și instrucție să se împletească și să se sprijine reciproc. Putem aprecia că o problemă importantă pentru învățământul românesc o reprezintă responsabilitatea pentru calitatea educației, care reclamă căi diferite de stabilire a relațiilor de colaborare între școală și familie.

Conceptul de colaborare presupune nu numai o unitate de vederi și o coordonare a acțiunilor în vederea realizării unității, ci și o împărțire a responsabilităților care vizează copiii, prin suprapunerea sferelor de influență, creând un spațiu larg pentru activitățile de parteneriat între școală și familie. Motivul principal pentru crearea unei relaționări pe axa școală - familie este dorința de a ajuta elevii să aibă succes la școală și, mai târziu, în carieră și în viață. Atunci când părinții, elevii și dascălii se consideră unii pe alții parteneri în educație, se creează în jurul elevilor o comunitate de suport care începe să funcționeze. Iată de ce în activitatea de colaborare dintre școală și familie relațiile de suspiciune, nedumerire și provocare trebuie înlocuite cu cele de respect, de acceptare reciprocă și simpatie. Relațiile dintre școală, elevi și familiile acestora trebuie să fie bazate pe contact și colaborare, pe transmitere de informații și prezentare a unor stări de lucruri, de influențe pozitive asupra comportamentelor elevilor, pe trăiri afective și emoționale reciproce în diferite forme de manifestare.

Școala, prin cadrele sale, are rolul de a coordona colaborarea factorilor educativi, fiindcă, dintre toți, este singurul calificat pentru o asemenea acțiune. Ea are rol primordial în asigurarea educației copiilor pe care, pe bună dreptate, îi numim viitorul omenirii, căci de felul în care ne creștem și educăm urmașii depinde lumea de mâine. Poate fi o lume a progresului, a concordiei sau o lume măcinată de conflicte, de ură și distrugeri. Devine tot mai necesar să se identifice soluții pentru ca toți copiii să aibă acces la educație și să participe la viața socială, să se integreze în societate și să fie cât mai adaptați. Acesta este un drept al tuturor copiilor, dar și o obligație a tuturor adulților.

Reacția școlii, ca instituție de educație, formare și orientare la mobilitatea socială și economică, trebuie să fie de adaptare a conținutului, structurii și funcțiilor sale, de creare de premise favorabile pentru elevi, care să le permită acestora integrarea socială rapidă, să le dezvolte flexibilitatea, spiritul de inițiativă și capacitatea de rezolvare a problemelor, care să diminueze imprevizibilul. Școala trebuie să facă tot ce-i sta în putință pentru valorizarea maximă a fiecărui individ, prin stimularea intelectuală a elevilor, a aptitudinilor, atitudinilor și trăsăturilor lor de personalitate.

În această lume aflată sub presiunea competițiilor de orice fel, educatorii și părinții, se străduiesc împreună să încurajeze sistemele de îmbunătățire a educației, pentru a-i ajuta pe copii să se dezvolte. Unul dintre mijloacele de îndeplinire a acestui scop, implicarea familiei în educație, a existat de generații. În condițiile în care școala reprezintă pionul principal al educației tinerei generații, dar nu suficient, educația de tip familial devine necesară cu atât mai mult cu cât bazele formării personalității se pun în mediul familial.

Familia se poate constitui într-un factor de risc sau într-un factor de protecție în funcție de abilitățile pe care le dezvoltă climatul educațional și afectiv existent la nivel familial. Școala este factorul

primordial și extrem de important, dar ea nu este totul, căci are nevoie de familie, de comunitate, de întreaga societate pentru a sprijini și îndruma omul în devenire. Totuși rolul familiei nu trebuie diminuat, el este leagănul social al copilului și sprijinul său pe aproape toată viața. Se poate afirma că, între factorii educației, familia a fost și este considerată ca factor de bază deoarece, în ordinea firească a lucrurilor, educația începe din familie, unde se formează caracterul copilului. Educația făcută de primii educatori, părinții, se răsfrânge asupra tuturor laturilor personalității copilului, în funcție de particularitățile de vârstă și individuale ale acestuia. Ponderea familiei ca factor educațional este cu atât mai mare cu cât copilul este mai mic, aceasta scăzând odată cu înaintarea copilului pe treptele superioare ale dezvoltării sale.

Influențele educative pe care familia le exercită asupra copiilor se pot manifesta fie direct, prin acțiuni mai mult sau mai puțin dirijate, fie indirect prin modele de conduită oferite de către membrii familiei, precum și prin climatul psihosocial existent în familie. Modelele de conduită oferite de părinți pe care copiii le preiau prin imitație și învățare, precum și climatul socioafectiv în care se exercită influențele educaționale, constituie primul model social cu o influență hotărâtoare asupra copiilor privind concepția lor despre viață, a modului de comportare și relaționare în raport cu diferite norme și valori sociale. Modelul oferit în general de adulți este copiat întocmai de copil înainte ca acesta să înțeleagă semnificația sa educativă.

Relația instituție școlară – familie nu se poate constitui în fapt fără asigurarea unei condiții fundamentale: cunoașterea familiei de către cadrul didactic, a caracteristicilor și potențialului ei educativ. Dirigintele este cel care trebuie să cunoască ce relații există în sânul familiei și, mai precis, să-i cunoască bine pe părinți pentru a putea îndeplini un rol de educator al „educatorilor”. Numai atunci când vom cunoaște cu precizie universul familial al elevilor noștri, vom putea să ferim elevul de influența nefastă a unor părinți; această misiune nu este deloc ușoară, căci există diferite tipuri de părinți: autoritari, hiperprotectori, indulgenți, severi, agresivi. Comportamentele educaționale ale părinților, chiar dacă sunt bine intenționate, pot avea efecte negative asupra copiilor din cauza neadecvării lor la particularitățile de vârstă și individuale, la situațiile concrete de acțiune, la sistemul de cerințe adresate copiilor. În acest sens, se pot diferenția trei grupe de greșeli educative ale părinților: grija excesivă, severitatea excesivă și indiferența. Părinții trebuie să le stimuleze copiilor efortul, spontaneitatea, fantezia, inițiativa, independența, încrederea în sine și asumarea riscului creator.

Acțiunea de coordonare pe care o exercită școala în cadrul relațiilor ei cu familia, coordonare ce derivă din faptul că cea dintâi este o instituție specializată, cu cadre pregătite anume pentru realizarea sarcinilor educației școlare, se concretizează în selecționarea influențelor educative pozitive pe care elevul le primește în cadrul familiei, precum și al contracarării influențelor dăunătoare provenite din mediul familial. De obicei, când se are în vedere factorul familie în colaborare, acestuia i se solicită o colaborare mai ales în domeniul bazei materiale a învățământului. Fără îndoială că și un asemenea sprijin este necesar, dar colaborarea nu trebuie redusă la această dimensiune..

Stabilirea unui program comun de educație în școală și în familie, fixarea unor sarcini ale educației în familie care să susțină, să întărească și să întrească munca educativă din școală sunt condiții de asigurare a unei unități de vederi a școlii și familiei. Părinții trebuie determinați să vadă în cadrul didactic pe îndrumătorul cel mai autorizat să le ofere informații utile, privind asigurarea în familie a celor mai propice condiții de comunicare a muncii educative desfășurate în cadrul organizat al instituției școlare. De acest lucru depinde în întregime realizarea caracterului de permanență în întreaga muncă de cooperare a școlii cu familia.

Bibliografie

1. Baban, Adriana, *Consiliere educațională*, Editura Universitară Clujeană, Cluj-Napoca, 2001
2. Berge, Andrei, *Defectele copilului*, Editura Didactică și Pedagogică, București, 1968
3. Bistriceanu, Corina, *Sociologia familiei*, Editura Fundației România de Mâine, București, 2004
4. Nicola, Ioan, *Tratat de pedagogie școlară*, Editura Aramis, București, 2003
5. Almanahul părinților, *Cerințe ale colaborării dintre familie și școală*, 1990, pag. 161-162.

COLABORAREA ȘCOALĂ-PĂRINȚI

*Roșulescu Mariana- profesor
Școala Gimnazială Coțofenii din Față*

Mulți părinți socotesc că vârsta de 6-7 ani, cand copilul lor calcă pentru prima oară pragul școlii, este o etapă în care rolul lor în educația copiilor scade foarte mult dacă nu chiar dispare. Dimpotrivă, acum rolul lor se dublează : acasă trebuie să creeze un mediu de încredere, echilibrat, în care copilul să se manifeste neîngrădit, iar în relația cu școala pot colabora cu alți membri ai comunității școlare pentru a crea un climat care sprijină învățarea, atât în școală cât și în afara ei.

Cercetările arată că "în programele în care părinții sunt implicați , elevii au performanțe mai mari la școală decât aceleași programe, dar în care parinții nu sunt implicați"(Henderson si Nancy-1995).

Gradul de implicare a parinților în viața școlară a copiilor lor influențează și rezultatele acestora, în sens pozitiv: cu cât părinții colaborează mai bine cu școala, cu atât notele copiilor sunt mai mari. Educația nu este un proces de care este responsabilă în mod exclusiv școala, dar nici parinții; este un proces al cărui succes depinde de colaborarea dintre cele două părți implicate.

Sunt situații în care apar bariere de comunicare între cadre didactice și parinți, fie din lipsa de experiență, fie din lipsa spiritului de echipă. Pentru binele copilului este recomandabil ca, fie prin efortul parinților, fie prin cel al cadrelor didactice, astfel de bariere să fie îndepărtate. În multe cazuri profesorii cred că parinții nu acordă suficientă atenție copiilor lor sau parinții consideră că profesorii sunt prea distanți și nu se implică suficient.

Comunicarea eficientă dintre profesori si parinți se reflectă în dezvoltarea copiilor. Responsabilitatea educației și dezvoltarea copiilor trebuie asumată în echipă : școală – familie. Implicarea parinților ar putea aduce următoarele beneficii:

- Creșterea stimei de sine a copiilor
- Îmbunătățirea relației părinte – copil
- Părinții înțeleg mai bine ce se întâmplă la școală
- Elevii au note mai mari
- Elevii învață mai mult indiferent de nivelul socio-economic, etnie sau nivel de educație al părinților
- Au mai puține absențe
- Își fac mai conștiincios temele acasă
- Copii și părinții dezvoltă atitudini pozitive față de școală
- Profesorii au așteptări mai mari de la elevii ai căror parinți colaborează
- Scade riscul consumului de alcool și al violenței
- Câștigurile nu sunt evidente numai în primii ani de școală, ci sunt semnificative, indiferent de vârstă sau studii
- Elevii se vor adapta mai ușor la schimbările din clasa a V-a, a IX-a.
- Elevii vor fi capabili să-și stabilească planuri realiste privind viitorul lor.

În ciuda acestor beneficii, părinții nu găsesc întotdeauna timp și energie pentru a colabora cu școala la care învață copiii lor. Pentru unii parinți, mersul la școală încă mai este o experiență inconfortabilă (Elena Ciohondaru, " Succesul relației dintre părinți și copii, acasă și la școală", Humanitas, București, 2004).

Crearea unui mediu adecvat de învățare este sarcina familiei și a școlii în egală măsură, Copilul are sarcini de învățare diverse :unele sunt îndeplinite acasă, altele la școală, ceea ce asigură un grad similar de importanță atât profesorilor și școlii în ansamblu, cât și părinților și mediului familial. Implicarea părinților poate preveni sau elimina dificultăți inerente în viața unei școli. Împreună, părinții, copiii și profesorii pot face din școală un loc plăcut pentru toți cei implicați în procesul educativ, un mediu bazat pe încredere, comunicare, respect si flexibilitate.

Așteptările părinților și atitudinile lor privind educația copilului sunt la fel de importante ca și activitățile desfășurate de cadrele didactice. Cei mai mulți părinți doresc să fie implicați în educația copiilor,

dar mulți nu știu cum să devină mai implicați. Cei mai mulți profesori simt că implicarea părinților este esențială, dar mulți nu știu cum să facă acest lucru. Școala are nevoie să încurajeze și să promoveze implicarea părinților ca parteneri.

Chestionar pentru părinți

1. Spuneți cel puțin un lucru nou pe care l-ați descoperit la copilul dumneavoastră?
2. Care este cel mai greu lucru în a fi copil?
3. Cât timp petreceți zilnic cu copilul dumneavoastră?
4. Care sunt cele mai frecvente cauze ale discuțiilor contradictorii cu copilul dumneavoastră?
 - Vestimentația
 - Limbajul
 - Anturajul
 - Timp liber
 - Școala
 - Bani
 - Altele
5. Cum procedați atunci când copilul încalcă legile?
6. Enumerați câteva recomandări pe care le-ați făcut copilului dumneavoastră în legătură cu un stil de viață sănătos
7. Ce-i place copilului dumneavoastră să facă în timpul liber?
8. Alegeți una din preocupările de mai sus pe care ați încuraja-o.
9. Care sunt activitățile familiei pe care ați dori să le facă mai bine copilul dumneavoastră?

Bibliografie :

- "Educația părinților", Ministerul Educației și Cercetării, UCICEF, 2006
- Elena Ciohondaru, "Succesul relației dintre părinți și copii, acasă și la școală", Humanitas, București, 2004).

FAMILIA ȘI ROLUL EDUCATIV AL ACESTEIA ÎN COLABORAREA CU ȘCOALA

*Aurelia Speriatu – profesor
Liceul "Matei Basarab" Craiova*

Școala și comunitatea sunt două aspecte care i-a preocupat în egală măsură pe pedagogi, sociologi, psihologi, filozofi, antropologi etc., fiecare încercând să surprindă aspectele ce contribuie la mecanismele de funcționare ale acestora, agenții implicați și gradul de implicare al acestora în promovarea educației. Asistăm astăzi la dezvoltarea unui adevărat curent social care are în centrul său comunitatea și dezvoltarea sa. De cele mai multe ori, termenii și expresiile folosite de practicieni, specialiști și chiar oamenii de rând sunt confuze, ne întâlnim cu o mare diversitate semantică în această problematică. Școala este una din instituțiile centrale ale comunității, are roluri specifice dar nu poate funcționa și nu se poate dezvolta fără a ține cont de specificul comunității în care funcționează.

Una dintre cele mai importante condiții ale creșterii eficienței activității educative desfășurate cu elevii o constituie asigurarea unei depline unități de acțiune a tuturor factorilor educativi: școală, familie, comunitate. Dacă este adevărat că școala este factorul de care depinde în mod covârșitor devenirea personalității umane, tot atât de adevărat este că educația coerentă nu poate face abstracție de rosturile familiei în această comuniune. Școala și familia sunt două instituții care au nevoie una de alta.

Școala și familia trebuie să găsească făgașul colaborării autentice bazată pe încredere și respect reciproc, pe iubirea față de copil, să facă loc unei relații deschise, permeabile, favorizante schimbului și comunicării de idei. Părinților le revine rolul esențial în creșterea copiilor, asigurându-le acestora nu numai existența materială, cât și un climat familial, afectiv și moral. Sunt situații în care familia consideră că este

suficient să se ocupe doar de satisfacerea nevoilor primare (hrană, îmbrăcăminte, locuință, cheltuieli zilnice etc.), ignorând importanța unei comunicări afective, nestimulând dezvoltarea sentimentului de apartenență. Acasă trebuie să creeze un mediu de încredere, echilibrat, în care copilul să se manifeste neîngrădit iar în relația cu școala pot colabora cu alți membrii ai comunității școlare pentru a crea un climat care sprijină învățarea, atât în școală cât și în afara ei.

Este necesar ca părinții să își schimbe optica pe care o au asupra întâlnirilor din mediul școlar, acestea putând deveni un sprijin real în îmbunătățirea relației dintre părinte și copil, părinte și cadru didactic. Cercetările arată că „în programele în care părinții sunt implicați elevii au performanțe mai mari la școală decât aceleași programe, dar în care părinții nu sunt implicați” (Henderson și Nancy, 1995). Gradul de implicare al părinților în viața școlară a copiilor lor influențează și rezultatele acestora, în sens pozitiv: cu cât părinții colaborează mai bine cu școala, cu atât notele copiilor sunt mai mari. Educația nu este un proces de care este responsabilă în mod exclusiv școala, dar nici părinții; este un proces al cărui succes depinde de colaborarea dintre cele două părți implicate.

Reacția școlii, ca instituție de educație, formare și orientare, la mobilitatea socială și economică, trebuie să fie de adaptare a conținutului, structurii și funcțiilor sale, de creare de premise favorabile pentru elevi care să le permită integrarea socială rapidă, flexibilitatea, inițiativa și rezolvarea de probleme, diminuarea imprevizibilului. Școala trebuie să facă tot ce-i stă în putință pentru valorizarea maximă a fiecărui individ prin mai raționala stimulare intelectuală a elevilor, a aptitudinilor, a atitudinilor și a trăsăturilor lor de personalitate. Avem în vedere că școlile de toate gradele sunt organizații responsabile pentru educația formală a copiilor și adolescenților. Școlile care duc la bun sfârșit mult mai eficient această responsabilitate se consideră pe ele însele și elevii lor ca parte a sistemului social ce include familiile și comunitățile. Când școlile, familiile și comunitățile lucrează împreună ca parteneri, beneficiari sunt elevii.

Colaborarea dintre școală și familie presupune nu numai o informare reciprocă cu privire la tot ceea ce ține de orientarea copilului ci și înarmarea părinților cu toate problemele pe care le comportă această acțiune. În ceea ce privește relația școală-familie se impun deschideri oferite părinților privind aspectele școlare, psihopedagogice, pe lângă aspectele medicale, juridice etc. O bună colaborare între familie și școală se poate realiza prin parteneriate. Motivul principal pentru crearea unor astfel de parteneriate este dorința de a ajuta elevii să aibă succes la școală și, mai târziu, în viață. Atunci când părinții, elevii și ceilalți membri ai comunității se consideră unii pe alții parteneri în educație, se creează în jurul elevilor o comunitate de suport care începe să funcționeze. Parteneriatele trebuie văzute ca o componentă esențială în organizarea școlii și a clasei de elevi. Ele nu mai sunt de mult considerate doar o simplă activitate cu caracter opțional sau o problemă de natura relațiilor publice.

Parteneriatele dintre școli, familii și comunitate pot ajuta profesorii în munca lor; perfecționa abilitățile școlare ale elevilor; îmbunătăți programele de studiu și climatul școlar; îmbunătăți abilitățile educaționale ale părinților; dezvoltă abilitățile de lideri ale părinților; conecta familiile cu membrii școlii și ai comunității; stimula serviciul comunității în folosul școlilor; oferi servicii și suport familiilor și crea un mediu mai sigur în școli.

1. Parteneriatul școală – familie – comunitate

Beneficiarii colaborării dintre profesori, părinți și comunitatea locală sunt elevii.

Parteneriatul are drept scop următoarele:

- să ajute profesorii în munca lor;
- să perfecționeze abilitățile școlare ale elevilor;
- să îmbunătățească programele de studiu și climatul școlar;
- să îmbunătățească abilitățile educaționale ale părinților elevilor;
- să dezvolte abilități de lideri ale părinților;
- să faciliteze legătura dintre familii, personalul școlii și al comunității;
- să ofere servicii și suport familiilor;
- să creeze o atmosferă de lucru mai sigură în școală.

Parteneriatele reprezintă o componentă esențială în organizarea și desfășurarea activității în școală și în clasele de elevi. Ele nu mai sunt considerate doar o simplă activitate opțională sau o problemă de natura relațiilor publice. În relația școală – familie se pot ivi dificultăți de ordin comportamental, întâlnite

atât la părinți, cât și la profesori și la conducerea școlii, sau de ordin material; relația respectivă cere un surplus de efort din punct de vedere material și de timp. La școala unde lucrez este organizată legătura școală – familie care funcționează sub denumirile de comitete de părinți pe școală și comitete de părinți pe clase. Școala are aportul comunității, mai ales în domeniul culturii. Relațiile dintre școală, elevi, familiile acestora și comunitate trebuie să fie bazate pe contact și colaborare, pe transmitere de informații și prezentare a unor stări de lucruri, de influențe pozitive asupra comportamentelor elevilor, pe trăiri afective și emoționale reciproce în diferite forme de manifestare.

Bibliografie:

1. Miroiu, A., (coord.) – *Învățământul românesc azi – studiu de diagnoză*, Editura Polirom, Iași, 1998
2. Potolea Dan (coord.) - *Pedagogie. Fundamentări teoretice și demersuri aplicative*, Editura Polirom, Iași, 2002
3. Stăiculescu, Camelia - *Managementul parteneriatului școală – comunitate*, în Spațiul sud-est european în contextul globalizării, Editura Universității Naționale de Apărare „Carol I”, București, 2007

FAMILIA-PARTENER EDUCAȚIONAL ÎN OBTINEREA SUCCESULUI ȘCOLAR

*Frățilă Doina Constantina-profesor învățământ primar
Școala Gimnazială Cârna*

În această lume în permanentă schimbare, aflată sub presiunea competițiilor de orice fel - părinții, educatorii, oamenii de afaceri, comunitățile locale, statele și guvernele naționale - se străduiesc împreună să încurajeze sistemele de îmbunătățire a educației, pentru a-i ajuta pe copii să se dezvolte. Unul dintre mijloacele de îndeplinire a acestui scop - implicarea familiei în educație - a existat de generații întregi.

Familiiile elevilor trebuie să fie implicate în îmbunătățirea învățării acasă, dar și în școală, dacă ne dorim copii care vor să devină persoane instruite. Așadar, familiile pot întări învățarea acasă, prin implicarea lor în școlile în care studiază copiii, încurajându-i pe aceștia să participe la lecții și susținându-le interesul pentru discipline incitante și lărgindu-și propriile abilități parentale, dacă ne gândim și la faptul că în ultimii ani ne confruntăm cu problema absenteismului și în rândul micilor școlari.

Toate acestea sunt utile, pentru că în această societate modernă familiile elevilor noștri se confruntă cu solicitări ridicate, cu o competiție crescută pentru obținerea atenției din partea copiilor lor, precum și cu poveri economice, care forțează tot mai mulți părinți să lucreze înafara căminului limitând serios timpul pe care aceștia îl petrec cu copiii lor. Provocările respective sunt complicate și de lipsa comunicării între școală și familie și de faptul că adesea practicile școlare eșuează în a veni în întâmpinarea nevoilor multor familii ale elevilor.

Familiiile trimit copiii la școală, acolo unde speră ca ei să-și dobândească instrumentele necesare pentru a reuși în viață. Școlile preiau copiii și-i trimit înapoi în familiile lor, acolo unde presupun că le va fi furnizat sprijinul de care aceștia au nevoie pentru a crește și a învăța. Cercul acesta, în care familia și școala își împart acțiunea asupra capacităților copiilor, este unul ce a fost considerat centrul dezvoltării, al dezbaterilor și al informațiilor de orice fel. Majoritatea școlilor au un grup formal de legătură școală-familie, fie că este comitetul de părinți, consiliul școlii, toți lucrează pentru a crea o punte între familie și sistemul de învățământ.

Parteneriatele școală-familie împart responsabilități ce vizează copiii, prin suprapunerea sferelor de influență. Imaginea parteneriatului este încadrată într-un model de piață, al cărui scop este să genereze capital: „*Avem acțiuni în parteneriat; suntem responsabili pentru resursele și investițiile noastre și căutăm profil*” (Epstein, 1994). În acest fel elevii sunt plasați în centrul acestui model, fiind priviți ca actori principali: „Parteneriatele școală-familie nu << produc >> elevi de success. Mai degrabă activitățile de parteneriat care includ profesori, părinți și elevi angajează, ghidează, energizează și motivează elevii, așa încât ei obțin singuri succesul” (Epstein 1994).

Pentru a-i ajuta pe copii să învețe, ca primi profesori ai copiilor lor, părinții și familiile ar trebui:

1. *să elaboreze un program zilnic pentru teme*, program care să fie verificat regulat. Să existe un loc liniștit de studiu, fără TV, radio sau computer; să se încurajeze convorbirile telefonice, în timpul lucrului, să încurajeze eforturile copilului și să fie disponibil să-i răspundă la întrebări, să discute cu ei ceea ce și-au însușit.

2. *să citească împreună cu copilul*. Să meargă împreună cu copilul la bibliotecă, să-l ajute să-și găsească, în funcție de hobby-urile și interesele sale, cărți interesante.

3. *să folosească televizorul cu înțelepciune*. Să stabilească anumite ore pentru privitul la TV și să-l ajute să-și găsească programele potrivite; să selecteze împreună programe educative, pe care să le urmărească și să discute împreună subiectele respective. Dacă aceste programe sunt alese cu atenție, unele dintre ele pot determina creșterea interesului copiilor în învățare.

4. *să păstreze legătura cu școala*. Părinții nu trebuie să lase școala să fie cea care anunță cum se descurcă copilul său, ci trebuie să ia contact, să-și stabilească în program un moment în care să meargă la școală și să vorbească cu profesorii pentru a ști ce învață copilul, care-i sunt temele și cum le rezolvă. Parteneriatul dintre părinți și profesori reprezintă cheia creării unui climat favorabil învățării atât la școală, cât și acasă.

5. *să le vorbească copiilor*. Să le cunoască prietenii și locurile în care își petrec timpul liber, să-i sprijine și să participe la activitățile extracurriculare, să-i implice în activitățile familiei; să continue să stabilească regului, precizându-le mai ales faptul că ei reprezintă un model pentru frații mai mici.

La rândul lor instituțiile de învățământ, în efortul de a stabili legătura cu familiile elevilor, ar trebui:

1. *să încurajeze familiile și profesorii să stabilească acorduri de învățare*.

2. *să instruiască pe cei din conducerea școlii*.

3. *să ofere teme, care să-i atragă pe părinți*. În acest sens, un specialist american considera că: „Părinții care-i cunosc pe profesorii lor și îi ajută la teme pe cei mici și îi învață să deosebească binele de rău, acești părinți sunt cei care fac diferența.”

4. *să ofere părinților dreptul de a lua decizii*.

5. *să creeze un centru de resurse pentru părinți*. Să desemneze în școală, o zonă, unde să invite părinții să împărtășească experiențele celorlalți și să lucreze cu profesorii și conducerea școlii în activități specifice instituției respective de învățământ.

De multe ori, în ceea ce privește parteneriatul școlii cu familiile elevilor se așteaptă ca părinții să acționeze singuri. Dezvoltarea parteneriatelor eficiente cu familiile elevilor solicită tuturor celor din conducerea instituției de învățământ, crearea unui mediu școlar, care să-i întâmpine deschis pe părinți și să-i încurajeze să întrebe, să-și exprime îngrijorările, precum și să participe în mod adecvat la luarea deciziilor. De asemenea, reprezentanții școlii trebuie să le ofere părinților informațiile de care au nevoie și să le arate cum se pot implica mai bine.

Pentru a construi parteneriate puternice, membrii familiei și cei ai conducerii școlii au nevoie de timp pentru a se cunoaște mai bine, pentru a planifica modul în care vor lucra împreună pentru determinarea unei creșteri a dorinței de învățare a elevului și pentru a-și duce la îndeplinire ceea ce și-au propus. Programele reușite găsesc și timp și resurse, atât pentru profesori, cât și pentru părinți.

Prin ateliere organizate și prin varietatea activităților utile, cum ar fi scrisorile de informare, manualele și vizitele acasă, pe care profesorii și părinții le pot parcurg în cadrul acestor parteneriate educaționale, fac ca fiecare să învețe cum să aibă încredere în celălalt și cum să lucreze împreună, pentru a-i ajuta pe copii să reușească.

Dezvoltarea unui parteneriat de succes între școală și familie presupune un efort total al școlii, și nu doar munca unei singure persoane, și nici existența unui singur program. Organizarea școlară tradițională și practicile acesteia, în special în gimnaziu, descurajează adesea familiile, determinându-le să nu se implice. Pentru a crea un mediu primitor pentru părinți, unul care să-i angajeze pe aceștia în activitatea de determinare a succesului copiilor lor, școlile pot face schimbări, care să le prezinte drept locuri mai personale și mai „îmbietoare”. Indiferent de pașii întreprinși de școli în dezvoltarea parteneriatelor cu familiile elevilor, cele mai de succes sunt pregătite să-și reconsidere toate modalitățile de a se organiza și să

se restructureze pe căi care să le determine să devină mai puțin ierarhizate, mai personale și mai accesibile părinților.

Un parteneriat școală-familie este bine să se înceapă prin identificare, împreună cu părinții, a punctelor tari, a intereselor și nevoilor familiilor, elevilor și conducerii școlii și să se creeze strategii care să răspundă acestora.

Școlile trebuie să răspundă nevoilor părinților și să le ofere sprijinul necesar pentru ca ei să se poată implica în procesul de învățare al copiilor. În același timp, părinții trebuie să încetinească ritmul vieții cotidiene, acordând mai multă importanță deținerii de către urmașii lor a unei bune educații. E util ca ei să servească drept model pentru copiii lor.

Indiferent de mediul economic și cultural al familiei, când părinții sunt parteneri în educația copiilor lor, rezultatele determină performanța elevilor, o mai bună frecvență la orele de curs, reducerea ratei de abandon școlar și scăderea fenomenului delincvenței.

Bibliografie:

Băran-Popescu, Adina „Parteneriat în educație”, București, Editura Aramis, 2004

Bunescu, Gheorghe „Educația părinților. Strategii și programe. București, E.D.P., 1997

IMPORTANȚA PARTENERIATULUI ȘCOALĂ – FAMILIE PENTRU REUȘITA EDUCAȚIEI INCLUZIVE

Iulia Giorgiana Stancu – profesor învățământ preșcolar

Maria Cristina Constantinescu – profesor educator

Școala Gimnazială Specială „Sf. Mina” Craiova

Educația integrată se referă în esență la integrarea în structurile învățământului de masă a copiilor cu cerințe speciale în educație (copii cu deficiențe senzoriale, fizice, intelectuale sau de limbaj, defavorizați socio-economic și cultural copii din centrele de asistență și ocrotire, copii cu ușoare tulburări psihoafective și comportamentale, copii infectați cu virusul HIV etc.) pentru a oferi un climat favorabil dezvoltării armonioase și cât mai echilibrate a personalității acestora.

În modelul tradițional, relațiile familiei cu școala sunt aproape inexistente sau au un caracter informal, ocazional. În condițiile școlii incluzive, părinții participă direct la viața școlii și pot influența anumite decizii care privesc procesul educațional. Absența sau indiferența părinților în ceea ce privește problemele educaționale ale copilului vine în opoziție cu ideea de integrare sau incluziune. În acest sens apar o serie de dificultăți cauzate de atitudinea de reținere sau neîncredere a părinților care rezultă din reprezentări/mentalități eronate cu privire la viața și evoluția școlară a unui copil cu cerințe educative speciale. Având în vedere perspectiva învățământului de tip incluziv, părinții au dreptul să-și exprime propria viziune asupra modului de funcționare a școlii și să participe concret la influențarea actului managerial din școală. De asemenea, familiile copiilor cu cerințe educative speciale au obligația să se implice în activitățile extrașcolare ale copiilor și să dea dovadă de răbdare și înțelegere față de schimbările mai lente sau mai rapide din viața copiilor lor.

Incluziunea reprezintă esența unui sistem educațional ce se caracterizează prin promovarea egalității în drepturi și responsabilității, flexibilitatea programelor școlare, implicarea activă a comunității în programele școlii, parteneriat cu familia. În reușita educației incluzive un rol important revine familiei. Relația familie-școală se bazează pe încredere. Comunicarea eficientă asigură încrederea reciprocă. La începutul parteneriatului cu părinții, profesorii trebuie să se gândească ce pot învăța de la părinți despre copiii lor. Pentru ca această comunicare să fie eficientă profesorii trebuie să apeleze la bune deprinderi de ascultare. Ascultând atent părintele, se poate stabili o relație deschisă cu sprijin reciproc. A ști să ascuți înseamnă a fi capabil să creezi premisele colaborării. Ascultarea activă înseamnă a fi cu adevărat activ.

Pentru a realiza integrarea copiilor cu CES, trebuie să acționăm asupra diferitelor nivele de dezvoltare a personalității lor, și anume: la nivel biologic, la nivel psihic, la nivel social.

Școlile tind să perceapă elevii care se confruntă cu aceste bariere ca fiind slab motivați, supuși presiunii negative a părinților și grupului, ca având o frecvență redusă la școală și manifestând probleme comportamentale și manifestând probleme comportamentale și de control. Din aceste răspunsuri este clar că școlile întâlnesc cele mai mari dificultăți atunci când se confruntă cu bariere pe care le consideră externe și cu mult în afara controlului școlii – condițiile de acasă și din familia elevului care afectează abilitatea acestuia de a fi complet receptiv la oportunitățile educaționale pe care le oferă școala. Este necesar să se realizeze aici un echilibru. Cu siguranță că școlile și profesorii nu pot să rezolve toate problemele sociale pe care le întâlnesc. Dar, cadrele didactice trebuie să combine o concentrare pe responsabilitățile lor profesionale distincte cu dezvoltarea continuă a unui climat tolerant și cald care ține seama de nevoile, problemele și istoria de viață a tuturor elevilor.

Prin comunicarea bilaterală părinții creează un parteneriat strâns în sprijinul copiilor, se formează comunitatea și cultura școlii, cadru în care aceștia se simt ca “membrii ai unei familii”. Părinții răspund la această cultură prin participarea la educația copiilor în moduri în care ei înșiși niciodată nu le-au cunoscut.

Factorii care influențează părinții în implicarea lor în educația copiilor, includ:

- nivelul educațional al părinților;
- grupurile din care ei fac parte;
- atitudinea conducerii școlii;
- influențele culturale;
- problemele familiei în îngrijirea copilului.

Familia este mediul normal în care personalitatea unui copil, cu sau fără deficiențe, se dezvoltă armonios sub toate aspectele. Comunicarea cu familiile despre programele școlii și progresul elevului se realizează folosind comunicări de la școala la familie și de la familie la școală. Prin comunicare eficientă cu familia, aceasta ajunge să conștientizeze rolul în educație, rolul în integrarea cu succes a copilului său. Familia trebuie să exercite o influență pozitivă asupra copilului, rolul său fiind foarte important în dezvoltarea acestuia din punct de vedere fizic, intelectual, moral.

Succesul educației incluzive este asigurat de comunicarea dintre familie și școală. Copiii au rezultate bune la școală, se integrează dacă familiile se interesează îndeaproape de educația lor. Părinții sunt cei care cunosc cel mai bine copilul și reprezintă o importantă sursă de sfaturi pentru profesori. Școala incluzivă și toate cadrele didactice trebuie să creeze un mediu primitiv pentru implicarea familiei în recuperarea, adaptarea și integrarea propriului copil cu cerințe speciale, prin:

- solicitarea tuturor familiilor cu copii care prezintă cerințe educaționale speciale să participe la aplicarea programului educațional și terapeutic propus;
- recunoașterea cerințelor și drepturilor familiilor de a alege dacă, în ce măsură, cum și când pot participa la cât mai multe activități terapeutice, pentru continuarea lor acasă;
- includerea familiilor, în mod obișnuit și consecvent, în schimbul de informații despre copil;
- identificarea resurselor din cadrul programului educațional și recuperator-terapeutic al elevilor cu cerințe speciale prin care se pot sprijini activitățile părinților;

- anunțarea familiei în legătură cu activitățile propuse în programul recuperator-terapeutic și completarea lui la solicitările părinților;
- informarea familiilor despre schimbările survenite în cadrul programului;
- acceptarea feed-backului primit de la familie ca informații utile în ameliorarea programelor destinate educării și recuperării elevilor cu CES.

Parteneriatele școală – familie vin în sprijinul îmbunătățirii comunicării dintre părinți și profesori. Ele se evidențiază în activități comune, participarea

părinților la diferite cursuri în care se explică acestora ce înseamnă o regulă în familie, ce înseamnă o pedeapsă când nu au fost respectate regulile și ce înseamnă o laudă. În cadrul parteneriatelor se clădesc

relații între indivizi, acestea fiind caracterizate de responsabilități și cooperări reciproce. Nu-și mai au locul idei, din partea profesorilor, de genul: “dacă familia ne sprijină și noi ne vom putea face datoria” sau din partea familiilor: “noi am crescut acest copil, este treaba voastră să-l educați”.

Realizarea parteneriatelor funcționale presupune un sistem de activități cuprinse într-un plan pe termen scurt și mediu, cu obiective și responsabilități clare. Ca și obiective operaționale pentru un parteneriat școală-familie pot fi enumerate:

- implicarea conștientă a elevilor, părinților și membrilor comunității în activitățile propuse potrivit capacităților psiho-fiziologice și aptitudinilor lor;
- identificarea și înlăturarea barierelor de comunicare;
- combaterea eșecului școlar, a abandonului școlar;
- îmbunătățirea bazei materiale a școlii;
- consilierea elevilor și a părinților să devină frecventă și eficientă;
- îmbunătățirea relațiilor între școală și părinți, profesori și elevi, părinți-părinți;
- conștientizarea necesității ascultării active,
- înlăturarea prejudecăților și a discriminărilor elevilor în funcție de mediul din care provin sau de statutul părinților;
- identificarea caracteristicilor individuale ale elevilor;
- exprimarea liberă a opiniilor;
- dezvoltarea încrederii în sine și în reușita acțiunii.

Un parteneriat între cadrele didactice (profesioniști) și familie este posibil numai dacă fiecare dintre cei implicați înțelege rolul pe care îl joacă în viața copilului. Părinții au nevoie de educație pentru a ști cum să-și crească copiii. Prezența părinților și profesorilor împreună în activități de dezvoltare și participare comunitară, influențează pozitiv rolul lor în educația incluzivă. Dacă părinții și cadrele didactice lucrează împreună, se poate sprijini dezvoltarea copilului, iar cerințele sale pot fi îndeplinite într-o măsură mai mare.

Un parteneriat între familie și școală nu se poate construi foarte repede, ci sunt necesare etape bine planificate. Această planificare duce la stabilirea unei relații de încredere și cooperare activă cu cadrele didactice și alți profesioniști, familia fiind unul dintre factorii a căror contribuție este foarte importantă în procesul de integrare școlară a copiilor.

Activități extracurriculare desfășurate cu elevii cu CES.

Bibliografie:

1. Gherguț, A. - “Psihopedagogia persoanelor cu cerințe speciale,. Editura Polirom Maria Andruszkiewicz, Keith Prenton – „Educația incluzivă. Concepte, politici și practici în activitatea școlară”, 2006
2. Popescu, M. - “Implicarea comunității în procesul de educație”. Editura Corint, 2000

PARTENERIATUL EDUCATIV ȘCOALĂ –FAMILIE -UN SUCCES AL PROCESULUI EDUCAȚIONAL

*Vancica Alina Oana – profesor limba și literatura română
Școala Gimnazială „Mihai Eminescu” Craiova*

Îmbunătățirea relației școală-familie-comunitate este un obiectiv prioritar la nivelul învățământului românesc. În condițiile în care școala reprezintă factorul principal al educației tinerei generații, dar nu suficient, educația de tip familial devine necesară cu atât mai mult cu cât bazele formării personalității se pun în mediul familial. Familia se poate constitui într-un factor de risc sau în unul de protecție în funcție de

abilitățile pe care le dezvoltă, climatul educațional și afectiv existent la nivel familial. Acordul familiei cu școala înseamnă găsirea în comun a unei soluții care să corespundă atât intereselor copilului și familiei cât și școlii și societății. Modul în care sunt prezentate, comentate, argumentate informațiile de către părinți, influențează opiniile și atitudinile copiilor.

În societatea modernă familiile se confruntă cu solicitări ridicate, cu o competiție crescută pentru obținerea atenției din partea copiilor, precum și cu poveri economice, care fortează tot mai mulți părinți să lucreze multe ore peste program și limitează serios timpul pe care aceștia îl petrec cu copiii lor. Familiile trimit copiii la școală, acolo unde speră ca ei să-și dobândească instrumentele necesare pentru a reuși în viață. Școlile preiau copiii și-i trimit înapoi în familiile lor, acolo unde presupun că le va fi furnizat sprijinul de care aceștia au nevoie pentru a crește și a învăța. Termenul de „parteneriat școală-familie” este folosit pentru a sublinia faptul că școlile, familiile și comunitățile împart responsabilitățile care vizează copiii, prin suprapunerea sferelor de influență. Școlile trebuie să răspundă nevoilor părinților și să le ofere acestora sprijinul necesar pentru ca ei să se poată implica în procesul de învățare al copilului. În același timp, părinții trebuie să încetinească ritmul vieții cotidiene, acordând mai multă importanță educației copiilor.

Modelele de conduită oferite de părinți – pe care tinerii le preiau prin imitație și învățare – precum și climatul socioafectiv în care se exercită influențele educaționale constituie primul model social cu o influență hotărâtoare asupra copiilor privind formarea concepției lor despre viață, a modului de comportare și relaționare în raport cu diferite norme și valori sociale. Este recunoscut faptul că strategiile educative la care se face apel în familie, mai mult sau mai puțin conștientizate, determină în mare măsură dezvoltarea personalității, precum și rezultatele școlare ale tinerilor, comportamentul lor sociomoral. Factorul decisiv în succesul școlar îl reprezintă raportarea corectă a realității în existența activității comune familie – școală. Cercetările arată că, indiferent de mediul economic sau cultural al familiei, când părinții sunt parteneri în educația copiilor lor, rezultatele determină performanța elevilor, o mai bună frecvență a școlii, reducerea ratei de abandon școlar și scăderea fenomenului delincvenței.

Părinții au **așteptările lor privind activitatea cadrelor didactice**. Iată câteva dintre ele: să fie sensibili la nevoile, interesele și talentele speciale ale copiilor; să stabilească cerințe școlare identice pentru toți copiii; să manifeste entuziasm în educarea copiilor; să-i ajute pe copii să-și sporească stima de sine; să întărească disciplina copiilor; să comunice des și deschis cu părinții; să ofere recomandări privitoare la modul în care părinții îi pot ajuta pe copii să învețe.

De asemenea, **cadrele didactice au anumite așteptări din partea părinților**: să creeze copiilor oportunități de învățare (un mediu sigur de dezvoltare fizică și psihică); să susțină scopurile, regulile și politica școlii; să sublinieze în discuțiile cu copiii, importanța educației pentru viață; să-și accepte responsabilitatea de părinte, fiind un bun exemplu; să-i ajute pe copii să realizeze un echilibru între activitățile școlare și cele extrașcolare; să-i învețe pe copii auto-disciplina și respectul pentru cei din jur; să-i încurajeze pe copii să fie cât mai buni (să se autodepășească) și să-și stabilească scopuri realiste; să comunice des și deschis cu cadrele didactice (fără a jigni sau a critica competența profesională a acestora).

Oricare ar fi așteptările, esențială este încrederea. Părinții trebuie să aibă încredere în cadrele didactice, dar și să aibă grijă să nu proiecteze asupra copiilor propriile amintiri neplăcute pe care le-ar putea avea din perioada școlii. Ei trebuie să le recunoască cadrelor didactice un profesionalism pe care ei nu îl au, pedagogia fiind o adevărată meserie, nu doar o simplă ocupație. În relația școală- familie pot apărea dificultăți de ordin comportamental sau de ordin material (se cere un surplus de efort din punct de vedere material sau de timp). Aceste dificultăți pot apărea din păreri diferite privind responsabilitatea statului și a familiei cu referire la educația copiilor, impactul familial asupra rezultatelor școlare ale copilului, participarea la gestionarea și procesul decizional din școală, dar și randamentul pedagogic al cadrelor didactice sau lipsa de timp a părinților. Pentru a nu se ajunge la asemenea dificultăți, este de preferat ca părinții să ia legătura cu școala nu doar atunci când sunt chemați la ședințele cu părinții sau atunci când copiii se confruntă cu anumite dificultăți. Ei trebuie să participe la toate evenimentele importante ale școlii (serbări, festivități, concursuri, spectacole), să ușureze misiunea educativă a școlii prin continuarea educației în cadrul familiei, dar și să manifeste disponibilitate pentru participarea la cursuri cu caracter educativ realizate pentru părinți. Pentru a facilita comunicarea între școală și familie, cadrul didactic poate

să comunice cu părinții prin e-mail, în cazul în care aceștia dispun de un calculator conectat la internet, să efectueze vizite la domiciliul elevilor, să realizeze întâlniri după cursuri ori de câte ori se impune acest lucru, la o oră agreată de părinți.

O altă piedică pusă în fața parteneriatului școală- familie o reprezintă faptul că unele familii se simt neglijate sau nedorite, unele persoane putându-se simți chiar intimidat de cadrul didactic. Una din cauze este educația limitată a părinților, sau chiar nivelul lor de alfabetizare. În această situație, cadrele didactice trebuie să înțeleagă nivelul de disponibilitate existent pentru implicarea părinților în activitățile școlare, dar și să-și adapteze strategiile pentru a contribui la realizarea unui parteneriat reușit între școală și familie.

Iată și câteva **acțiuni concrete** pe care părinții, școala și comunitățile le pot întreprinde pentru a-i ajuta pe copii să învețe: să elaboreze un program zilnic pentru teme, într-un loc liniștit de studiu, fără TV, radio, telefon sau calculator; să citească împreună cu copilul, să-l ducă pe acesta la bibliotecă și să-l ajute să-și aleagă cărțile potrivite; să folosească televizorul cu înțelepciune, stabilind anumite ore pentru privit la TV și să selecteze programele pe care să le urmărească, discutând apoi subiectele respective; să păstreze legătura cu școala; să-l laude pe copii, să le aprecieze efortul, să-i încurajeze să persevereze; să le vorbească adolescenților și să le cunoască prietenii și locurile în care își petrec timpul liber; să-i sprijine în activitățile extracurriculare; să-i implice în activitățile familiei. Copiii și părinții pot învăța multe unii de la alții doar printr-o simplă acțiune de comunicare. Aduții ar trebui să le prezinte deschis acestora valorile lor. Discutând despre importanța unora, precum: onestitatea, încrederea de sine, responsabilitatea, părinții își ajută copiii să decidă singuri și să adopte cele mai bune soluții.

Școlile ar trebui: 1. să **încurajeze familiile și profesorii să stabilească acorduri de învățare**, definind scopurile, expectațiile și responsabilitățile împărtășite ale școlilor și părinților, ca parteneri egali la succesul elevilor; 2. să **instruiască pe cei din conducerea școlii**: directori, cadre didactice și alți membri din conducerea școlii, precum și părinți, în scopul de a-i ajuta pe toți colaboratorii să obțină abilitățile necesare; 3. să **ofere teme, care să-i atragă pe părinți**; 4. să **existe programul de lucru din școală**: rămânând deschise după-amiază, seara și la sfârșitul săptămânii, școlile permit elevilor și familiilor să se angajeze în activități de învățare și recreative, oferind programe de educație a adulților și de instruire a părinților; 5. să **acorde părinților dreptul de a decide**: școlile pot prezenta opțiuni, pentru ca părinții să se angajeze individual sau colectiv în luarea de decizii referitoare la scopurile și standardele copiilor și cele ale instituției de învățământ; 6. să **creeze un centru de resurse pentru părinți**, desemnând o zonă în școală unde să invite părinții să împărtășească experiențele celorlalți și să lucreze cu profesorii și conducerea școlii în activitățile specifice instituției respective de învățământ.

Principiile fundamentale ale colaborării familie-școală sunt: copiii să se implice ca participanți activi în interacțiunile familie-școală, centrate pe învățare; să ofere tuturor părinților oportunități de a participa activ la experiențele educaționale ale copiilor, chiar dacă vin sau nu la școală; colaborarea familie-școală să fie folositoare pentru rezolvarea problemelor dificile și drept cadru de sărbătorire a realizărilor, a performanțelor deosebite; relația dintre cele două instituții atât de importante să constituie fundamentul restructurării educaționale și a reînnoirii comunității; eficiența profesională a cadrelor didactice și a întregului personal al școlii să fie maximizată prin dezvoltarea unor abilități concrete, esențiale conexiunii cu părinții și comunitatea.

În concluzie, pentru a putea asigura educarea copiilor în cele mai bune condiții și, implicit, succesul în viață, e nevoie ca toți factorii implicați în procesul educațional să formeze o echipă în care fiecare știe ce are de făcut și îi acordă partenerului respectul și încrederea cuvenită.

Bibliografie:

1. Baran – Pescaru, Adina, *Parteneriat în educație: familie – școală – comunitate*, București, Ed. Aramis Print, 2004;
2. Bălan, D.Petrovai, S.Tinca, E. Raduly, *Ghid pentru părinți*, Cluj-Napoca, Editura CCD, 2000;
3. Bunesu, Gheorghe, *Educația Părinților. Strategii în programe*, București, E.D.P., 1997;
4. Chiru, M., *Cu părinții la școală*, București, Ed. Humanitas, 2003;
5. Ghica, V., *Ghid de consiliere și orientare școlară (pentru orele de dirigenție)*, București. Ed. Polirom, 1998.

PROIECTUL DE CONSILIERE „PARTENERIATUL ȘCOALĂ – FAMILIE – COMUNITATE – CONDIȚIE ESENȚIALĂ A UNUI ÎNVĂȚĂMÂNT DE CALITATE”

*Nicoleta-Adriana Florea - profesor consilier școlar,
Centrul Județean de Resurse și Asistență Educațională – Centrul Județean de Asistență Psihopedagogică, Dolj
Stela Pătru - profesor pentru învățământ preșcolar
Grădinița cu Program Prelungit „Voiniceii”, Craiova*

Educația rămâne principalul mecanism de socializare, proces complex ale cărui rezultate sunt deosebit de importante pentru fiecare societate. Este cunoscut faptul că principalele medii educaționale sunt familia, școala, organizațiile non-guvernamentale, biserica, mass-media etc. Școala reprezintă principala instituție de educare a tinerei generații, dar, alături de aceasta, un rol foarte important îl are familia, care reprezintă primul mediu educațional și, totodată, acel mediu fără de care acțiunea școlii nu ar avea succes.

La noi încă se mai consideră calitatea educației ca fiind produsă și definită exclusiv de școală. De aceea beneficiarii și clienții educației nu sunt decât în foarte rare ocazii consultați, iar satisfacția lor nu este un motiv de preocupare pentru instituțiile publice de educație. Datorită acestor deficiențe de comunicare, părinții consideră că nu este cineva interesat de punctul lor de vedere privind calitatea serviciilor educaționale oferite de școală sau că nu pot determina schimbări privind viața școlii, fie au rețineri în aș exprima direct opinia față de anumite servicii oferite de instituția în care învață copiii lor. Consecința acestei stări de fapt este slaba implicare a părinților în viața școlii, în cunoașterea și rezolvarea problemelor acesteia, dar și o slabă implicare a școlii în viața comunității.

Or, educația de calitate este centrată pe clienții și beneficiarii serviciilor educaționale. Toate organizațiile școlare depind de clienții lor și, ca atare, trebuie să le înțeleagă nevoile curente și de viitor, trebuie să le îndeplinească cererile și să le depășească așteptările.

Pornind de la premisa că o bună colaborare între școală și familie/ comunitate este în beneficiul tuturor și mod deosebit al elevilor, prin intermediul Cabinetului Școlar de Asistență Psihopedagogică al Liceului de Informatică „Ștefan Odobleja” din Craiova, am propus un program ce a vizat identificarea nevoilor de consiliere ale elevilor și părinților privind relațiile elevi-școală, părinți-școală, părinți-copii, dar și diverse aspecte ale dezvoltării fizice și psihice ale elevilor, interesele, aptitudinile și preferințele acestora. Acest program a fost un bun prilej de a sonda opinia elevilor și părinților în scopul adaptării ofertei și serviciilor educaționale la solicitările beneficiarilor direcți și indirecti.

În continuare voi prezenta programul de consiliere cu tema „Parteneriatul școală-familie-comunitate – condiție esențială a unui învățământ de calitate”, pe care l-am desfășurat în anul școlar 2010-2011.

Scopul:

- ❑ Consilierea elevilor și părinților în scopul îmbunătățirii relației școală-familie și adaptării ofertei și serviciilor educaționale ale unității școlare la solicitările beneficiarilor direcți și indirecti.

Obiectivele programului:

- ❑ Formarea unei atitudini pozitive față de activitatea de consiliere și abordarea dintr-o nouă perspectivă a relației părinți-copii, părinți-școală;
- ❑ Identificarea nevoilor de consiliere ale părinților și elevilor și a aspectelor ce suscită interesul acestora;
- ❑ Oferirea de informații corecte și utile privind modalitățile de a aborda relația cu copii, de a răspunde cerințelor și necesităților acestora și de a colabora cât mai eficient cu școala;
- ❑ Sprijinirea părinților în rezolvarea anumitor probleme pe care le întâmpină copiii;
- ❑ Stimularea elevilor și părinților în cunoașterea unor aspecte importante privind imaginea de sine a copilului, dezvoltarea emoțională, socială și fizică a acestuia, dezvoltarea sexuală etc.;
- ❑ Implicarea părinților în însușirea unor tehnici de consiliere care să faciliteze comunicarea în familie, rezolvarea problemelor etc.;
- ❑ Consultarea părinților și elevilor privind gradul de satisfacție față de serviciile oferite unitatea școlară și implicarea acestora în viața școlii.

Grupul țintă: elevii din clasele IX-XII de la Liceul de Informatică „Ștefan Odobleja” și părinții acestora.

Durata: Anul școlar 2010 – 2011.

Tematica activităților educative:

Școala noastră = școala pe care ne-o dorim? (gradul de satisfacție al părinților și elevilor privind calitatea serviciilor educaționale oferite de școală)

Roluri, drepturi și responsabilități

Comunicarea elev-profesor = vis sau realitate?

Regulile școlii = regulile elevilor?

Personalitatea copilului

Comunicare și conflict între generații

Stilurile copilului și stilurile parentale

Abuzul emoțional și fizic, obstacol major în formarea stimei de sine

Stil de viață sănătos

Absenteismul – primul pas spre abandonul școlar

Delicvența juvenilă – o problemă a zilelor noastre

Opinia mea contează (propunerile părinților și ale elevilor privind îmbunătățirea serviciilor educaționale oferite de școală)

* Tematica activităților educative a fost stabilită pe baza sugestiilor primite de la părinți și elevi în urma realizării unui sondaj și în cadrul ședințelor cu părinții.

Eșalonarea pe etape:

- ❑ **20 septembrie 2010 - 1 octombrie 2010** – Acțiuni de informare asupra proiectului, asupra modalităților de desfășurare;
- ❑ **4 octombrie 2010 - 14 noiembrie 2010** – Realizarea unei cercetări care să evidențieze nevoile de consiliere ale părinților și elevilor și gradul de satisfacție față de calitatea serviciilor oferite de școală și elaborarea unui studiu care să prezinte această situație;
- ❑ **15 noiembrie 2010 - 17 decembrie 2010** – S-au vor organizat ședințe cu părinții în care s-au discutat rezultatele chestionarelor și s-a stabilit o tematică și un program al activităților de consiliere;
- ❑ **10 ianuarie 2011 - 20 mai 2011** – S-au desfășurat activități de consiliere cu părinții și elevii, pe teme solicitate de părinți, elevi și pe teme propuse de profesorul consilier;
- ❑ **10 ianuarie 2011 - 20 mai 2011** – Întâlniri între părinți, cadre didactice și elevi pentru o comunicare deschisă și eficientă și pentru a veni în întâmpinarea dorințelor beneficiarilor.

Resurse necesare programului:

- ❑ Spațiu adecvat
- ❑ Materiale: consumabile
- ❑ Resurse umane: - profesor consilier școlar
 - cadre didactice
 - părinții implicați în program

Modalități de valorificare:

- ❑ Participarea elevilor și părinților la activitățile de consiliere a fost în beneficiul tuturor al celor implicați, al elevilor, al familiilor lor și al școlii, contribuind la dezvoltarea și îmbunătățirea relațiilor dintre aceștia;
- ❑ Elaborarea unui studiu care să prezinte situația din organizația furnizoare de educație;
- ❑ Valorificarea sugestiilor elevilor și părinților pentru îmbunătățirea calității actului educațional, a serviciilor educaționale oferite de Liceul de Informatică „Ștefan Odobleja” și a revizuirii Proiectului de Dezvoltare Instituțională și a ofertei educaționale.

Influențele educative pe care familia le exercită asupra tinerilor se pot manifesta fie direct – prin acțiuni mai mult sau mai puțin dirijate, fie indirect – prin modele de conduită oferite de către membrii familiei, precum și prin climatul psihosocial existent în familie. Modelele de conduită oferite de părinți – pe care tinerii le preiau prin imitație și învățare – precum și climatul socioafectiv în care se exercită influențele educaționale constituie primul model social cu o influență hotărâtoare asupra copiilor privind formarea concepției lor despre viața, a modului de comportare și relaționare în raport cu diferite norme și valori sociale. Este recunoscut faptul că strategiile educative la care se face apel în familie, mai mult sau mai puțin conștientizate, determină în mare măsură dezvoltarea personalității, precum și rezultatele școlare ale tinerilor, comportamentul lor sociomoral.

Factorul decisiv în succesul școlar îl reprezintă raportarea corectă a realității în existența activității comune familie – școală. Sunt necesare sisteme complexe de dezvoltare a responsabilităților individuale și colective, în concordanță deplină cu preocupările, interesele, deprinderile și aptitudinile fiecărui adolescent. Reglementarea științifică a unor norme educative impune colaborarea sistematică și permanentă a celor doi factori de instruire, familie – școală, și presupune unitatea influențelor educative și continuitatea muncii de formare a tânărului. Procesul de colaborare cu părinții asigură atingerea scopului educațional. Pornind de la necesitatea cunoașterii sociopsihopedagogică a adolescentului, școală impune colaborarea cu familia sub diferite aspecte. Urmărind aspectele comune, speciale și diferențiate pe care viața de elev o prezintă, părinții pot completa, sprijini și dezvolta personalitatea viitorului adult cu o singură condiție – colaborarea cu școală.

S-au cam pierdut formele de comunicare între cei doi factori decisivi pentru formarea tinerilor. Au supraviețuit ședințele cu părinții organizate sistematic. În principiu, părinții elevilor cu rezultate școlare bune și foarte bune sunt prezenți. Dar unde sunt ceilalți? Problemele sociale nu motivează absența lor, pentru că școală are același rol educativ. Odată cu intrarea în școală problemele muncii de educație devin mai complexe și odată cu ele și rolul familiei, școala constituind pentru tânăr un mediu căruia trebuie să i se adapteze și care va influența enorm dezvoltarea sa. O serie de sarcini educaționale sunt preluate în mod special de școală (cele privind instrucția), dar familia rămâne implicată chiar și în realizarea acestora. Fără participarea părinților efortul educativ organizat prin instituțiile școlare poate fi frânt, deviat sau deformat. Așa cum arată și H. H. Stern “orice sistem de educație, oricât ar fi de perfect, rămâne neputincios dacă se lovește de opoziția sau indiferența din partea părinților”.

Poziția unor părinți care consideră ca odată cu intrarea copiilor în școală rolul lor s-a încheiat, sau poziția unor cadre didactice conform căreia școală poate totul fără a apela la sprijinul părinților sunt greșite. Numai o colaborare perfectă între cei doi factori este de natură să determine o eficiență maximă a muncii educative. Desigur, în acest proces de colaborare, rolul conducător îl are școală. Ea poate să orienteze, să ajute familia în sarcinile ce-i revin, să asigure o unitate de vedere și de acțiune.

Familia, oricâte merite și preocupări valoroase ar avea în legătura cu educația tinerilor, nu va obține rezultate pozitive decât în condițiile în care acționează împreună cu școala.

Procesul de colaborare se impune – amândoi factorii acționează asupra acelorași persoane, urmăresc realizarea aceluiași obiectiv (evident cu mijloace specifice) și deci, orice neconcordanță, orice divergență, pot determina deficiențe în procesul dezvoltării tinerei generații. Colaborarea școlii cu familia se realizează în diferite forme: comitetele cetățenești de părinți – sunt forme organizate de colaborare între școală și familie ducând la perfecționarea procesului de instruire și educare a elevilor și vizitele la domiciliul elevilor; consultatii individuale, corespondența cu familia. Vizitele la domiciliul elevului oferă posibilitatea de cunoaștere concretă a condițiilor specifice din fiecare familie și pe această bază se pot lua, de comun acord, măsurile ce se impun ca fiind cele mai adecvate în vederea asigurării unui progres continuu în dezvoltarea copilului. Vizitele sunt din timp planificate și planificarea se referă la toți elevii clasei nu doar la cei ce prezintă vreo problemă. (S-au cam abandonat aceste vizite și de ce să nu recunoaștem, se fac la elevii care solicită bursa socială).

Formele colective de colaborare – adunări cu părinții, consultații colective, lectorate pentru părinți – pot îmbrăca structuri diferite și pot avea conținut variat. Astfel, adunările cu părinții (organizate periodic) pot fi destinate fie unui bilanț al activității elevilor (subliniindu-se contribuția familiei, eventualele deficiențe – cu tact – și măsurile ce se impun a fi adoptate), fie dezbaterii unor teme psiho – pedagogice în vederea informării părinților cu aspectele teoretice necesare activității lor practice (de pildă probleme ca: organizarea regimului de viață al elevilor în familie, orientarea școlară și profesională, alegerea și dezvoltarea lecturii etc., toate în funcție de specificul vârstei).

Lectoratele cu părinții includ cicluri de expuneri cu caracter pedagogic sau psihologic, sistematic organizate (pe școală), asigurând comunicarea unui sistem de informații, metodologii de lucru, forme de activitate, posibil de folosit în familie. Lipsa de colaborare duce spre un eșec și, din nefericire, cel învins este copilul, pentru care dorim tot, pentru care visăm tot ce este mai bun. Implicarea familiei în activitatea școlară a copiilor se desfășoară pe două coordonate:

a) relație părinte – copil: controlul frecvenței, al rezultatelor școlare, al temelor, ajutor în îndeplinirea sarcinilor, suport moral și material;

b) relația familie – școală, contactul direct cu profesorul sub forma: o reuniune de informare a părinților cu privire la documentele privind reforma curriculară și consultarea părinților la stabilirea disciplinei (lor) opționale, alcătuirea schemelor orare ale clasei și programului școlar al elevilor; activarea asociativă a părinților prin Comitetul de părinți pentru sprijinirea școlii în activitatea de cuprindere la cursuri a tuturor elevilor, la îmbunătățirea frecvenței acestora, în organizarea și desfășurarea activităților extracurriculare; lecții deschise pentru părinți, ateliere de lucru practice, vizite, excursii, serbări aniversare, reuniuni comune cu elevii și părinții.

Bibliografie:

1. Balan, D. Petrovai, S. Tinca, E. Raduly, „Ghid pentru părinți”, Editura CCD, Cluj, 2000
2. Canfield Jack, „Supă de pui pentru suflet de copil” - Ed. Amaltea, București, 2000
3. Faber Adele, Mazlish Elaine, „Comunicarea eficientă cu copiii – acasă și la școală”, Ed. Curtea veche, București, 2002
4. ***- „Educație pentru democrație prin joc”, micro-proiect în cadrul programului PHARE PENTRU DEMOCRAȚIE, 1996-1997
5. Șerdean Ioan, *Pedagogie*, Editura Fundației România de Mâine, București -2004

PARTENERIAT ȘCOALĂ – FAMILIE – COMUNITATE ÎN INTEGRAREA COPIILOR CU NEVOI SPECIALE

*Oana Loredana Ducu – profesor psihopedagogie specială
Școala Gimnazială Specială „Sf. Mina” Craiova*

În anul școlar 2011-2012 am participat la mobilitatea de formare continuă “Children with special needs: integration of disabilities in classroom” (Integrarea copiilor cu nevoi speciale), în Italia, alături de cadre didactice din alte patru țări europene: Suedia, Spania, Bulgaria și Germania. Cursul de formare continuă a fost posibil datorită finanțării din fonduri ale Comisiei Europene prin Programul de Învățare pe Tot Parcursul Vieții – Programul Sectorial Comenius și Fondul Social European prin POSDRU 2007-2013.

Stagiul de formare a avut drept scop integrarea deplină a persoanelor cu dizabilități. Integrarea se datorează organizării flexibile în cadrul diverselor instituții implicate, dar în special muncii în echipă între comunitate, stat și părinți și muncii voluntare.

Vizitând zilnic timp de o săptămână grădinițe și școli unde existau copii integrați, am observat materialul didactic divers și adaptat fiecărei nevoi (material obținut prin sponsorizări ale comunității sau familiilor), dar și atmosfera atât de caldă și primitoare din fiecare clasă. Copiii din clasele în care s-a făcut integrare erau foarte grijulii, aveau sarcini precise cum să ajute copilul cu nevoi speciale, erau foarte bine informați despre nevoile acestui copil, despre cum îl pot ajuta în diverse situații.

Spre exemplu, copiii din clasa a III-a a înțeleseseră că gălăgia nu priște unui copil cu autism, drept urmare ei făceau liniște tot timpul. De asemenea, ei știau că atunci când colegul lor „special” dorea să răspundă, ei îi ofereau această șansă. Părinții conștientizaseră și ei prin întâlniri de informare asupra copilului cu nevoi speciale numeroasele beneficii asupra educației și formării personalității tuturor elevilor. Copiii au devenit astfel mult mai altruști, mai mulțumiți de ceea ce au, mai disciplinați. În plus, beneficiau și de doi profesori la clasă cu o pregătire foarte bună., profesorul de psihopedagogie specială având doi ani în plus ca pregătire față de restul dascălilor.

Am vizitat cabinete speciale de terapie unde ni s-a prezentat cum are loc monitorizarea familiei și a copilului cu nevoi speciale, de către mai mulți psihologi, în același timp. Specialiștii asistau la întâlnirea cu psihologul cu ajutorul unei oglinzi prin care vedeau, ascultau și analizau comportamentul întregii familii. La final, aceștia concluzionau un prim diagnostic, dacă necesită începerea terapiei sau nu. Terapia poate fi urmată de copil și părinți în aceeași măsură. În timpul vizitelor în centrele școlare în care sunt integrați copii cu dizabilități, cadrele didactice ne-au informat, înainte de a asista la activități, care sunt proiectele derulate pentru o bună integrare. Totodată, am înțeles cum au ajuns cei doi profesori care predau la clasa în care există un copil cu nevoi speciale severe să conviețuiască, să colaboreze și să se sprijine. Aceștia fac permanent schimb reciproc de roluri. Numai așa au înțeles cu ce probleme se confruntă fiecare dintre ei și au reușit să empatizeze.

Numeroasele proiecte pe care le pun în practică constituie cheia succesului unei bune integrări. Sunt foarte deschiși la nou și la tot ce cred și speră să rezolve o problemă cu care se confruntă. Ne-au atras atenția că nu toate proiectele pe care le inițiază au rezultatele așteptate, cum nici toate nu pot fi finalizate uneori. Lucrul acesta însă nu îi descurajează deoarece rezultatele majorității parteneriatelor cu familia, în special, sunt uimitoare. Drept dovadă este integrarea în procent de 100%. Cercetarea permanentă în domeniul integrării copiilor cu dizabilități și corelarea între teorie și practică (proiecte experimentale de integrare) este o sursă de inspirație pentru orice persoană care ia contact direct cu acestea.

Din această experiență am învățat că unul dintre principiile europene cele mai importante în activitatea didactică este acela de a fi mult mai deschis la tot ceea ce înseamnă nou și că adevărata artă a unui dascăl constă în a-l face pe elev să-și conștientizeze propria valoare, dar și pe părinte de valoarea copilului său. Am înțeles că implicarea și devotamentul tuturor față de muncă, de nevoile și starea de bine a aproapelui se datorează în mare măsura muncii voluntare pe care majoritatea celor cu care am interacționat o practică de la vârste fragede.

Conținutul acestui material reprezintă responsabilitatea autorului și Agenția Națională pentru Programe Comunitare în Domeniul Educației și Formării Profesionale, OI POSDRU, AMPOSDRU, Comisia Europeană nu sunt responsabile pentru modul în care conținutul informației va fi folosit.

Bibliografie:

- Cristea, S., „Fundamentele pedagogice ale reformei învățământului”, EDP, București, 1994;
- Cucos, C., „Pedagogie”, Ed. Polirom, Iași, 1996;
- www.llp-ro.ro

A FII PĂRINTE- GREU SAU UȘOR?

Mihalcea Elena

Jianu Lonetta

Școala Gimnazială "Sfântul Dumitru" Craiova

*Ce este un copil? acum am să vă spun:
Un răsărit de soare, un început de drum,
O aripă de înger ce începe să zboare,
Privirea caldă a bobocului de floare.
COPILĂRIA este cel mai frumos anotimp al omului,
Este primăvară încărcată de muguri și flori a pomului,*

*Este zborul în viață, zborul către maturitate,
iar ariple sunt plătând, firave, derutate.
Au nevoie de căldură, dragoste, protecție din partea celor mari
Pentru a deveni încrezătoare, puternice și tari.*

Familia este un univers fascinant, o mică patrie, o țesătură de relații, interacțiuni, moduri de comunicare, schimburi dintre cele mai variate. Este universul pe care copilul îl va adopta. Este tărâmul gesturilor pline de tandrețe, cuvintelor de alint, zâmbetelor complice, al mângâierilor care alină, al iubirii, dar și tărâmul primelor neliniști și temeri, al durerii și suferinței, al confuziei, nesiguranței, tulburării. Este tărâmul emoțiilor, trăirilor, sentimentelor, al cuvintelor și gesturilor. Copilul absoarbe toate aceste conținuturi. În funcție de calitatea schimburilor emoționale, copilul învață limbajul iubirii sau al urii, al compasiunii sau al indiferenței, al violenței sau al concilierii, al împărtășirii și apropierii sau al izolării și înstrăinării. Părinții sunt primele oglinzi în care copilul se poate cunoaște și recunoaște pe sine, se poate diferenția, poate învăța să-și ia în stăpânire emoțiile și propriile trăiri. Exemplele bune se imprimă spre binele copiilor, iar cele negative spre nenorocirea lor.

Copiii nu se nasc mincinoși, timizi sau neascultători. Aceste trăsături le dobândesc pe parcursul vieții, fiind determinate în special de influența pe care o au asupra lor părinții și mediul în care trăiesc.

De felul în care părinții se ocupă și preocupă de copil depinde cât de deschis, curajos, dornic de cunoaștere și încrezător în sine și în lume va fi copilul.

Relaționarea cu propriul copil este o condiție, cred eu, deosebit de importantă pentru dezvoltarea acestuia. Abilitatea de a-ți controla sentimentele agresive și de a nu pedepsi un copil în mod nejustificat este prioritar. Nu există părinți perfecți, însă poți să-i asiguri siguranță, liniște și să-i oferi atenția, căldura și afecțiunea și respectul tău. Dragostea și tandrețea, amintirile duioase își au cuibul în casa părintescă. Dragostea este nu numai cheagul familiei, ci și calea cea mai eficientă a educației, dar... numai dacă ea e potrivită și cu măsură!

Momentele de joc împreună cu el sunt așa de importante încât de multe ori comportamentele de joc sunt adoptate ca un stil de viață ce mai târziu se poate dovedi a nu fi cel optim unei integrări eficiente în grupuri și în societate. E necesar să-l facem să accepte așa cum trebuie și înfrângerea și victoria.

Caracterul copilului se construiește cu trudă și mîgală, așa cum construiești o casă, iar el va fi mai puternic dacă are o temelie solidă. Părinții și profesorii, prin activitatea lor stăruitoare, desfășurată cu pasiune și responsabilitate, vor pune temelia personalității copilului, prin cultivarea acelor trăsături care îi vor permite mai târziu să se orienteze spre cele trei valori fundamentale: adevărul, binele și frumosul. Copilul e precum un copăcel firav, plătând, dornic de soare, însetat de ploaie și cu dorința de a da rod bogat. Învățătorul este unul din „grădinarii” care toarnă, strop cu strop, înțelepciune la rădăcina copiilor - copăcei, ajutându-i să crească viguroși, bine educați, spre bucuria celor din jur. Profesionist fiind, știe să transfere copiilor setul său de valori, să scoată la lumină, „filonul de aur” al fiecărui copil, aplecându-se cu răbdare și dragoste asupra fiecăruia pentru că, bun psiholog, el știe că:

"Unii copii sunt precum niște roabe, trebuie să fie împinși.

Unii sunt precum barcutele: trebuie să fie vaslite

Unii sunt precum zmeele: dacă nu le ții strâns de sfoară, vor zbura departe, sus.

Unii sunt precum pisicuțele, tare multumite când sunt mângâiate.

Unii sunt ca niște remorci: folositoare numai când sunt trase.

Unii sunt precum baloanele: tare ușor de vătămat, de nu le mănuiеști cu grijă.

Unii sunt mereu de nădejde și gata să te ajute"

El. Schulman Kolumbus: "Este o chestiune de opinie", împlinindu-și astfel menirea: **"nu-i înveți pe alții ceea ce vrei, nu-i înveți ceea ce știi, îi înveți ceea ce ești!"**

Deși luăm în calcul multe aspecte ale faptului că vom fi părinți, nu putem conștientiza ce înseamnă aceasta până când nu devenim și faptic părinți.

Nu este greu să fii părinte.

Este greu să fii un părinte împlinit, adică să-ți înveți copiii să respecte ordinea, să asculte de bunăvoie, să facă fiecare lucru la timpul său, să fie cumpătați, sinceri, mereu curați, conștiincioși, responsabili, să gândească drept și curat.

Să fiu capabilă să-mi percep proprii copii într-un mod realist și diferentiat, să fiu multumită că am făcut tot ce a depins de mine pentru ca ei să reușească în viață, să le ofer ce pot mai bun, să-i văd că au realizat mai mult decât am făcut eu...astea sunt lucrurile care mă frământă mereu.

Andrei Berge consideră că "pentru a fi educatori perfecți, ar trebui să fim conștienți nu numai de ceea ce se petrece înăuntrul nostru, dar și de ceea ce simt cei cărora ne adresăm."

Nu există copii buni și copii slabi, ci există copii buni la lucruri diferite. Fiecare copil este diferit și nu poate fi comparat decât cu sine însuși. Și, totuși, câteva lucruri esențiale îi fac să se simtă asemenea: toți au nevoie de dragoste, de securitate, de îngrijire și de exercițiu. Toți simt nevoia de recunoaștere și acceptare. Toți caută un sprijin în adult și chiar au nevoie de un anumit control din partea acestuia pe măsură ce își dezvoltă încrederea în sine și dobândesc propria experiență.

*Dragi părinți-dumneavoastră nu uitați
Că doar prin copii rămânem în suflet curați,
Prin ei ne amintim mereu de ea,
De cel mai frumos anotimp al vieții: copilăria.
Ei au darul de a ne face să ne amintim
Că în suflet rămânem copii chiar dacă îmbătrânim.
Priviți-i pe cei mici cât sunt de diferiți
Dar toți la școală în același scop reuniti.
Gândiți-vă că de peste umăr vă zâmbește propria copilărie
Pe care o păstrați în suflet cu intensă bucurie.*

BIBLIOGRAFIE:

1. Garden H., *Inteligențe multiple. Noi orizonturi*, Ed Sigma 2006
2. Dima S., *Copilăria un fundament al personalității*, Ed Coresi București 2007
3. Bordeaut C., *Ghidul părinților*, Ed Karo Tour, București 2005

ȘCOALA-PARTENERUL FAMILIEI

*Belciug Marilena – profesor
Liceul Teoretic Amărăștii de Jos*

*„Amintește-ți că înainte de a îndrăzni să începi a forma
un om, trebuie să te fi făcut tu însuși om, trebuie să
găsești în tine pe care să-l dai” (J.J. Rousseau)*

Un rol covârșitor în devenirea ființei umane revine școlii și familiei. Considerată și celula de bază a societății familia nu există cu adevărat decât prin copiii săi. Nimeni nu ne învață "meseria" de părinte! Fiecare urmează această "școală" atunci când își crește copiii. Familia trebuie să se implice activ în educarea copiilor. Există trei tipuri de implicare a părinților în educația copiilor lor: părinții ca primi educatori acasă (familia fiind prima școală a copiilor), părinții ca parteneri ai școlii și părinții ca avocați ai copiilor în societate.

Educația în familie începe prin realizarea scopului de ansamblu al educației, ea constituind temelia peste care se vor suprapune toate celelalte influențe educative. Familia oferă copilului primele informații despre lumea ce-l înconjoară, primele norme și reguli de conduită, dar și climatul socioafectiv necesar trebuințelor și dorințelor sale.

Influențele educative pe care familia le exercită asupra copiilor se pot manifesta fie direct-prin acțiuni mai mult sau mai puțin dirijate, fie indirect-prin modele de conduită oferite de către membrii familiei, precum și prin climatul psihosocial existent în familie. Modelele de conduită oferite de părinți-pe care copiii le preiau prin imitație și învățare- precum și climatul socioafectiv în care se exercită influențele educaționale („cei șapte ani de acasă”) constituie primul model social cu o influență hotărâtoare asupra copiilor privind formarea concepției lor despre viață, a modului de comportare și relaționare în raport cu diferite norme și valori sociale. Strategiile educative din familie determină în mare măsură dezvoltarea personalității, precum și rezultatele școlare ale copiilor, comportamentul lor sociomoral.

În perioada școlarizării, randamentul la învățătură va depinde în mare măsură de posibilitatea oferită copilului de a învăța unele lucruri din ambianța familială și din diferitele împrejurări de viață din afara acesteia în care va fi pus în mod conștient de părinți.

Chiar modul în care se dă sprijinul la învățătură are o mare influență în dezvoltarea capacităților psihice și morale ale copilului. Unii părinți se substituie acestuia în îndeplinirea îndatoririlor școlare, ceea ce îi creează o stare de pasivitate și o falsă concepție despre muncă, alții au o atitudine rigidă, ceea ce îl inhibă, frânându-i dezvoltarea gândirii.

Părinții își influențează în caracteristicile lor comune. Astfel, dacă un părinte este perceput de copil ca afectuos, corect și talentat, și copilul presupune că și el posedă una sau mai multe dintre aceste trăsături. Dimpotrivă, copilul care își consideră părintele nedrept în aplicarea pedepselor, lipsit de talente, și se simte respins de acesta, se simte rușinat pentru că presupune că și el are unele dintre aceste trăsături indezirabile. În sprijinul acestei ipoteze vine observația că toți copiii se supără dacă cineva le critică familia.

Procesul de colaborare cu părinții asigură atingerea scopului educațional. Pornind de la necesitatea cunoașterii sociopsihopedagogică a copilului, școala impune colaborarea cu familia sub diferite aspecte. Urmărind aspectele comune, speciale și diferențiate pe care viața de elev o prezintă, părinții pot completa, sprijini și dezvolta personalitatea copilului cu o singură condiție - colaborarea cu școala.

S-au cam pierdut formele de comunicare între cei doi factori decisivi pentru formarea copilului. Au supraviețuit sedințele cu părinții organizate sistematic. În principiu, părinții elevilor cu rezultate școlare bune și foarte bune sunt prezenți. Dar unde sunt ceilalți? Problemele sociale nu motivează absența lor, pentru că școala are același rol educativ. Cu intrarea în școala (de la vârsta de 6 ani) problemele muncii de educație devin mai complexe și odată cu ele și rolul familiei, școala constituind pentru copil un nou mediu căruia trebuie să i se adapteze și care va influența enorm dezvoltarea sa.

Colaborarea dintre școală și familie înseamnă punere de acord, fiecare partener trebuie să vină în întâmpinarea dorințelor celuilalt. Pentru ca acest lucru să fie posibil părinții trebuie să ia legătura cu școala nu doar atunci când sunt convocați la ședințele cu părinții sau atunci când copiii se confruntă cu anumite greutăți. Părinții trebuie să participe la toate evenimentele importante ale școlii care-i implică pe copiii lor (serbări, concursuri, spectacole, festivități, etc.), să sprijine școala, dacă nu material, cel puțin printr-un vot de încredere, să ușureze misiunea educativă a școlii prin continuarea educației acasă, să manifeste disponibilitate de a participa la cursuri cu caracter educativ realizate de școală pentru părinți, etc.

Realitatea cotidiană ne prezintă un declin sumbru în planul valorilor pedagogice. Influențe negative pot aprinde în rândul familiei, al școlii, în anturaj și audiovizual.

În familie: șomajul, sărăcia și numărul mare de familii dezorganizate, liberalismul prost înțeles al educației se răsfrâng asupra copilului, determinând „armonia” morală a acestuia, slăbirea afecțiunii părintești, afectarea echilibrului psihic al protagoniștilor, abandonul școlar, vagabondajul.

În școală- deși există un consens explicit în ceea ce privește prioritatea formativului asupra informativului, preocupările educative sunt uneori neglijate sau plasate în derizoriu.

În comunitate, **anturajul** este puternic marcat de climatul social: delicvența juvenilă este în creștere, fumatul, consumul de alcool și vagabondajul au câștigat teren și printre tinerii de vârste fragede.

Audiovizualul- își pune amprenta asupra a ceea ce gândește, simte și face copilul.

În ansamblul agenților educativi, **școala**, se știe, joacă un rol esențial. Dar o școală de calitate și de succes nu poate fi înțeleasă astăzi în afara unei redimensionări a relației școală-familie-comunitate.

Această relație poate fi din ce în ce mai periclitată în condițiile actuale, din următoarele **motive:**

a) climatul familial s-a deteriorat sub presiunea șomajului, grijilor materiale, pierderii încrederii în valori, a stresului cauzat de toate acestea;

b) unii părinți așteaptă încă „totul” de la școală;

c) neînțelegându-și corect rolurile- mai exact noile roluri, cadrele didactice și părinții se învinovătesc reciproc. uneori școala îi acuză pe părinți de incompetență educațională, de dezinteres, pretenții exagerate și chiar agresivitate, iar părinții, fie că le pretind învățătorilor o atitudine mai intransigentă față de elevi, confruntând dialogul democratic elev-învățător cu familiarismul păgubos, fie le impută insuccesele elevilor, neînțelegând exigențele prezentului;

d) literatura pedagogică pentru părinți este puțin reprezentată pe piața cărții sau nu este valorificată de factorii responsabili.

O modalitate reală și firească a colaborării cu școala este înfăptuită prin controlul copiilor de către părinți. În școală acest control se efectuează zilnic, la fiecare materie, există deci o preocupare constantă și sistematică pentru această problemă. Dar acasă? Unii părinți consideră că aceasta este sarcina școlii, iar alții se scuză că nu o fac, deoarece nu au competența necesară pentru a realiza un control de fond. În discuțiile noastre cu acești părinți noi trebuie să le explicăm că nimeni nu le poate pretinde un control asupra calității temelor și lecțiilor, dar unul asupra cantității acestora, asupra efectuării sau neefectuării lor, este absolut necesar, pentru a preveni situația obișnuinței de a nu le efectua.

Părinții au datoria să-și controleze copiii nu numai asupra modului în care își îndeplinesc obligațiile școlare, ci și asupra relațiilor pe care le au în afara școlii, cu alți copii, și, uneori, și cu adulții.

Unii părinți consideră că este suficient să asigure copilului hrana, îmbrăcămintea, încălțăminte și supravegherea pregătirii temelor. Cei mai mulți cred că un copil își găsește ușor ocupație pentru timpul liber, dar de la monotonie la nechibzuință nu este decât un pas. Acestea duc la apatie, lene, boli psihice. Televizorul înlocuiește de cele mai multe ori deplasarea la un spectacol, internetul ia locul lecturării unei cărți, jocurile pe calculator iau locul jocului cu alți copii unde are posibilitatea să socializeze. Petrecerea timpului liber în fața calculatorului și televizorului duce la sedentarism și crează dependență.

Profesorul trebuie să țină cont în orice moment de elevii săi, trebuie să-i ajute să găsească soluții la problemele lor și să-i orienteze pe drumul cel bun, stimulându-i să se autodepășească.

O școală eficientă este partenera elevului, valorizând respectarea identității sale cu familia, recunoscând importanța acesteia și căutând să atragă în procesul didactic toate resursele educative ale societății, pe care le identifică, le implică și le folosește activ.

În devenirea personalității elevului, comunicarea permanentă, colaborarea și cooperarea factorilor educaționali reprezintă o prioritate, materializându-se în avantaje oferite de instituții în formarea lui în spiritul valorii societății în care trăiește.

„Consideră elevul o făclie pe care să o aprinzi astfel încât mai târziu să lumineze cu o lumină proprie”

PLUTARH

Bibliografie:

- E. Bâlțeanu, *Educația în familie*, Editura Politică, București, 1980.
- Cercel, Renata, *Pași în profesia didactică*, Ed. Universității din Oradea, 2004
- xxx, *Îmbunătățirea parteneriatului dintre școală și comunitate*- Ghid pentru Consiliile de Administrație, București Centrul Educația 2000+, 2005
- E. Fischbein, *Climatul educativ în familie*, Editura Didactică și Pedagogică, București, 1970.

COLABORAREA DINTRE ȘCOALĂ ȘI FAMILIE. PARTENERIAT ÎN EDUCAȚIE: FAMILIE-ȘCOALĂ-COMUNITATE

Șarpe Stela – profesor învățământ liceal
Colegiul Tehnic de Arte și Meserii „Constantin Brâncuși” Craiova

Integrarea europeană a României presupune, pe lângă avantajele inerente, asumarea și ducerea la bun sfârșit a unor angajamente prin care să ne racordăm la realitățile și standardele învățământului occidental. Un învățământ modern, de tip european, presupune însă și flexibilizarea modului de concepere și înțelegere a fenomenului educațional. În acest context, se cere reevaluată întreaga activitate educativă formală și informală, ale cărei noi coordonate trebuie centrate pe principalul beneficiar al actului educativ, elevul, viitor cetățean al spațiului european.

Ritmul trepidant de viață impus de schimbările socio-economice din ultima perioadă, prezintă și aspecte negative, ca de exemplu “absența” părinților în **educația copiilor**. Sondajele realizate în ultima perioadă arată că majoritatea **părinților** nu mai au timp să-și ajute copii la rezolvarea sarcinilor școlare și, mai mult decât atât, unii consideră școala singura responsabilă de educația și viitorul copiilor. Astfel, dacă

ceva nu merge în dezvoltarea și educația copilului se consideră că profesorii sunt singurii responsabili pentru acest impas neplăcut. Dezinteresul și sărăcia sunt doar două dintre motivele care au drept consecință rezultate la învățătură din ce în ce mai slabe, număr mare de absențe, **părăsirea școlii** înainte de absolvire, probleme de comportament în școală și în afara ei, anturaj periculos, prostituție, probleme cu alcoolul și drogurile. **Părinții** elevilor dintr-o clasă formează rareori un grup omogen și nu dispun toți de aceleași mijloace pentru a se implica în mod activ în activitățile școlii. Cooperarea lor cu **mediul școlar** trebuie, deci, să ia forme diverse pentru a răspunde nevoilor și disponibilităților lor. Anumiți părinți sunt pregătiți să consacre mai mult timp și energie pentru participarea la activități. Unii dintre ei nu sunt disponibili decât în mod punctual și pot să participe la un eveniment special (de exemplu, să însoțească grupul de elevi cu ocazia vizitării unui muzeu). Alții dispun de suficient de mult timp liber, energie și cunoștințe pentru a putea aduce o contribuție mai importantă școlii. Unii pot veni în clasă pentru a susține o expunere pe o anumită temă (legată de cultura lor, locul lor de muncă sau de timpul liber). Alții sunt pregătiți să se implice în animarea grupurilor de întraajutorare de părinți, abordează probleme particulare (de exemplu, în calitate de mediatori între școli și alte familii din comunitatea lor).

Educația nu este numai pregătirea școlară, ci este înțeleasă tot mai mult ca un flux continuu de influențe modelatoare și transformatoare exercitate pe tot parcursul vieții individului. Ele construiesc, modelează și transformă personalitatea, dar e necesară corespondența cu nevoile și cerințele individuale. Educația este eficientă atunci când consideră copilul în centrul ei ca parte activă și motivată la propria devenire. **Școala** este factorul primordial și extrem de important, dar ea nu este totul, ea are nevoie de familie, de comunitate, de întreaga societate pentru a sprijini și îndruma omul în devenire. Totuși rolul familiei nu trebuie diminuat, el este leagănul social al copilului și sprijinul său pe aproape toată viața.

Încă din antichitate, Platon în „Protagoras” și Aristotel în „Politica”, iar mai târziu Jan Amos Comenius menționau că **procesul educativ** este eficient doar atunci când familia, școala și comunitatea își vor unifica eforturile.

Familia reprezintă **prima școală** a copilului deoarece contribuie la formarea concepției despre viață, a modului de comportare și relaționare în raport cu diferite norme și valori educaționale. În prezent, se pune un mare accent pe stabilirea de parteneriate între școală și familie în scopul creșterii calității procesului educativ. Din punctul meu de vedere, inițiativele în acest sens rămân la stadiul de teorie deoarece lipsa de interes și de implicare a părinților în procesul educativ este o realitate dureroasă cu care ne confruntăm. Situația este mai dramatică pe perioada anilor de liceu. Mulți **părinți** vin la prima ședință care se organizează în clasa a IX-a apoi își mai aduc aminte de copii în clasa a XII-a. Oricum, ședințele cu părinții, de multe ori sunt doar o formalitate. De obicei, vin părinții elevilor cu rezultate bune și fără abateri disciplinare. Pe de altă parte, am constatat că sunt mai **eficiente discuțiile particulare cu părinții**.

Dacă **situația unui elev** este gravă, bineînțeles că iau **legătura cu părinții**. Când le spun de ce i-am căutat rămân uimiți. Nu le vine să creadă că **elevul** are probleme. Își justifică lipsa de interes pentru situația școlară a copilului prin faptul că în școala generală a avut note mari, că a intrat la liceu cu o medie foarte bună, că are o soră/frate mai mare care învață foarte bine, că l-a întrebat mereu ce note are, că îi oferă tot ce n-au avut ei, că a avut încredere în copil pentru că nu le-a făcut probleme vreodată. Și, după ce termină lista de justificări pentru lipsa de interes față de situația școlară a propriului copil, părintele îl întreabă pe diriginte „cu nevinovăție”: „Da’ de ce nu m-ați chemat la școală mai devreme?”. Uneori, părinții sunt un pic mai agresivi și dau vina tot pe diriginte: „Trebuia să mă anunțați mai devreme!”. Apoi îl întreabă pe diriginte dacă a organizat vreo ședință cu părinții, încercând parcă să-l scoată vinovat tot pe diriginte. Bineînțeles că dirigintele a organizat ședințe cu părinții. „Ah, n-am știut, copilul nu mi-a spus nimic!”, răspunde părintele parcă dezamăgit că nu poate arunca vina pe diriginte. Asta e mentalitatea celor mai mulți dintre părinți: nu vin la școală decât dacă sunt solicitați de profesor, rareori din propria inițiativă. Uneori, părinții chemați la școală pentru a discuta rezultatele slabe sau abaterile disciplinare ale copiilor lor, aceștia le iau apărarea, aducând scutiri medicale pentru absențele nemotivate și invocând tot felul de motive pentru a le acoperi „faptele”. Probabil fac acest lucru pentru că sunt conștienți că sunt și ei vinovați pentru situația copiilor pentru că nu prea au timp să se dedice propriilor copii.

Într-adevăr, în calitate de **diriginte**, poți stabili diverse modalități pentru a menține legătura cu părinții elevilor. Nu are justificare dirigintele care nu informează părinții la timp despre eventualele

probleme grave cu care se confruntă copiii lor la școală. Nu aceasta este problema. Problema este lipsa de interes a părinților pentru situația școlară a propriului copil. Problema este că părinții așteaptă prea mult de la școală, lasă totul în seama profesorilor și nu fac nimic pentru dezvoltarea unei relații mai strânse cu școala. Problema este mentalitatea multora dintre părinți care consideră că școala este singura responsabilă de educația copiilor. „Așa te învață la școală?”, îl ceartă un trecător pe copilul care aruncă hârtia pe jos sau vorbește urât pe stradă.

În urma unor chestionare aplicate părinților rezultatele au fost următoarele: peste 80% dintre părinți nu știau cu ce medie încheiaseră copiii lor precedentul an școlar (știau doar că nu au avut corigențe pe vară și asta le-a fost suficient), peste 85% dintre părinți nu știau care sunt disciplinele considerate dificile de copiii lor, nu știau care sunt materiile pentru care manifestau interes sau activitățile extrașcolare în care erau implicați, peste 90% dintre părinți au răspuns că relația dintre școală și familie se reduce la informarea părinților de către diriginți a situației școlare a copiilor lor.

Un rol deosebit, atât pentru **colaborarea familie-școală** și **participarea la gestiunea școlii**, cât și pentru **educația părinților** îl au asociațiile de părinți, a căror finalitate este, în principiu, protecția copilului prin educație. Se pot deosebi asociațiile de părinți și după scopurile lor, astfel: ca grup de susținere a școlii, în probleme needucaționale; ca grup de cooperare care consideră educația ca un proces comun în care părinții și profesorii sunt parteneri, care decid împreună viitoarele programe; ca grup de apărare a intereselor care consideră că părinții au interese ce trebuie promovate în raport cu interesele altor grupe.

Cele mai frecvente obiective ale **asociațiilor naționale de părinți** sunt:

a) sensibilizarea părinților privind drepturile și îndatoririle lor, influența comportamentului lor asupra copilului;

b) informarea părinților prin publicații, radio și televiziune privind problemele specifice;

c) formarea părinților prin cursuri destinate acestora, consultații (la sediu, telefonic, prin publicații) pe probleme de interes (medicale, juridice, psihologice etc.);

d) reprezentarea părinților (reprezentanții sunt obligați să apere interesele celor pe care îi reprezintă, să raporteze periodic acestora problemele dezbătute în consiliul de participare școlară).

Cea mai simplă formă de colaborare a școlii cu familia o constituie vizita cadrului didactic în familie și a părinților la școală.

Parteneriatele școală-familie-comunitate au la bază ideea că profesorii, elevii, părinții și ceilalți membri ai comunității sunt parteneri în educație. Aceste parteneriate joacă un rol esențial în procesul de educație al elevilor. Colaborarea dintre școală și familie joacă un rol important decisiv în educarea elevilor pentru integrarea în societate. Dar, din păcate, în ultima vreme, asistăm la o îndepărtare a familiei de școală. Trebuie găsite soluții pentru ca familia să devină un factor care să se implice activ în procesul educațional.

Consider că o soluție ar fi și **participarea elevilor la activități extracurriculare** care îi atrag, activități care se desfășoară în cadrul unor **parteneriate** între școli din aceeași localitate sau localități din județe diferite.

Parteneriatele trebuie văzute ca o componentă esențială în organizarea școlii, a grupurilor și a clasei de elevi. Ele nu mai sunt de mult considerate doar o simplă activitate cu caracter opțional sau o problemă de natură relațiilor publice. Cercetările desfășurate în Statele Unite și în unele țări din Europa arată că atunci când școlile, familiile și comunitățile lucrează împreună ca parteneri, beneficiarii sunt toți. Parteneriatele dintre școli, comunități, familii, agenți economici, etc. pot:

- ajuta profesorii în munca lor;
- perfecționa abilitățile școlare ale elevilor;
- îmbunătăți programele de studiu și climatul școlar;
- conecta familiile cu membrii școlii și ai comunității;
- formarea și dezvoltarea capacităților intelectuale, disponibilităților afective și practice în vederea instruirii și autoinstruirii pe durata întregii vieți;
- educarea în spiritul respectării drepturilor și libertăților fundamentale ale omului, al demnității și toleranței, al schimbului liber de opinii;
- aportul creativ la viața comunității;

- găsirea unui echilibru între sfera publică și cea privată, între libertatea individuală și solidaritate;
- să formeze deprinderi elevilor de a lucra în echipă în scopul întocmirii unor materiale ce vor fi prezentate în cadrul proiectului.

Șkola noastră a încheiat o serie de parteneriate care ajută profesorii în rolul pe care îl au, astfel încât elevii să dobândească competențe adecvate față de cerințele societății.

Bibliografie:

1. Emil Stan - „Profesorul între autoritate și predare”, Ed. „Teora”, 1999.
2. Iftene, F. - Psihiatria copilului și adolescentului, Casa Cărții de Știință, Cluj, 1999
3. Internet - Extras din statutul asociației parinti-profesori

PARTENERIAT FAMILIE - ȘCOALĂ

*Dinu Cristian - profesor doctor
Colegiul Național “Elena Cuza”*

Motto: „Prezența părinților poate transforma cultura școlii.” S. L. Lightfoot

„Pentru noi, părinții sau adulții care trăim alături de un copil sau îl însoțim de-a lungul vieții, provocarea constă în a-i permite să realizeze actul cel mai dureros pentru fiecare, acela de a crește și de a se diferenția de noi. Îl autorizăm astfel să ne părăsească, să se despartă de noi, să se îndepărteze, pentru a întâmpina riscurile și minunile vieții.” (Jacques Salomé)

În această lume în permanentă schimbare, aflată sub presiunea competițiilor de orice fel, părinții, educatorii, oamenii de afaceri, comunitățile locale, statele și guvernele naționale se străduiesc împreună să încurajeze sistemele de îmbunătățire a educației, pentru a-i ajuta pe copii să se dezvolte. Unul dintre mijloacele de îndeplinire a acestui scop, implicarea familiei în educație, a existat de generații.

Familiiile trebuie să fie implicate în îmbunătățirea învățării acasă, precum și în școală, dacă avem copii care vor să devină persoane instruite. Familiile pot întări învățarea acasă, prin implicarea în școlile în care studiază copiii lor, încurajându-i pe aceștia să participe la lecții și susținându-le interesul pentru discipline incitante și lărgindu-și propriile abilități parentale.

Toate acestea sunt utile, pentru că familiile în societatea modernă se confruntă cu solicitări ridicate, cu o competiție crescută pentru obținerea atenției din partea copiilor lor, precum și cu poveri economice, care forțează tot mai mulți părinți să lucreze în afara căminului și limitează serios timpul pe care aceștia îl petrec cu copiii lor. Se știe că nu de puține ori se înregistrează o lipsă de comunicare între școală și familie și că adesea practicile școlare esuează în a veni în întâmpinarea nevoilor multor familii de elevi.

Școlile pot, și chiar joacă un rol important în întărirea acestor interdependente. Părinții se întorc către școală pentru a fi îndrumați. Când cadrele didactice și conducerea școlii sunt dornici să-i atragă pe părinți, atunci rezultatele copiilor se îmbunătățesc.

Familiiile trimit copiii la școală, acolo unde speră ca ei să-și dobândească instrumentele necesare pentru a reuși în viață. Școlile preiau copiii și-i trimit înapoi în familiile lor, acolo unde presupun că le va fi furnizat sprijinul de care aceștia au nevoie pentru a crește și a învăța. Cercul acesta în care casa și școala își împart acțiunea asupra capacității copiilor, este unul ce a fost considerat centrul dezvoltării, al dezbaterilor și al obținerii informațiilor de orice natură. Majoritatea instituțiilor educaționale au un grup formal de legătură școală-familie, fie că este comitetul de părinți, consiliul școlii sau „camera părinților”. Relațiile sunt denumite diferit: „implicare parentală”, „parteneriat”, „relație școală-familie”, dar toate reprezintă convingerea că dacă adulții –în cadrul celor două instituții-comunică și colaborează, atunci cei care vor avea de câștigat sunt numai și numai copiii.

Termenul de „parteneriat școală-familie” este folosit pentru a sublinia faptul că școlile, familiile și comunitățile împart responsabilitățile care vizează copiii, prin suprapunerea sferelor de influență. Ele pot fi

separate, în cazul în care instituțiile respective își alocă foarte puțin în ceea ce privește resursele, scopurile sau responsabilitățile sau se pot suprapune creând un spațiu pentru activitățile de parteneriat.

Realitatea de zi cu zi a familiei este diferită azi de cea a generațiilor anterioare. Părintii și copiii își petrec mult mai puțin timp împreună și aproape toți adulții se confruntă cu o permanentă dorință de a echilibra cererile vieții de familie, cu cele ale slujbei. Într-o vreme în care părintii se află sub presiuni fantastice, care-i fac mai puțin capabili să participe la viața copiilor lor, există o nevoie și mai mare de a se implica, mai ales în educație.

Școlile trebuie să răspundă nevoilor părinților și să le ofere acestora sprijinul necesar pentru ca ei să se poată implica în procesul de învățare al copilului. În același timp, părintii trebuie să încetinească ritmul vieții cotidiene, acordând mai multă importanță detinerii de către urmașii lor a unei educații. E util ca ei să servească drept model pentru copiii lor.

Cercetările arată că, indiferent de mediul economic sau cultural al familiei, când părintii sunt parteneri în educația copiilor lor, rezultatele determină performanța elevilor, o mai bună frecvență a școlii, reducerea ratei de abandon școlar și scăderea fenomenului delincvenței.

Iată și câteva **acțiuni concrete** pe care părintii, școala și comunitățile le pot întreprinde pentru a-i ajuta pe copii să învețe:

Să elaboreze un program zilnic pentru teme. Să existe un loc liniștit de studiu, fără TV sau radio. Să se descurajeze convorbirile telefonice din timpul lucrului. Părintii să încurajeze eforturile copilului și să fie disponibili să le răspundă la întrebări, precum și să discute cu ei ceea ce și-au însușit;

Să citească împreună cu copilul. Să-l ducă pe acesta la bibliotecă și să-l ajute să-și găsească cărțile potrivite. Studiile arată că atunci când părintii le citesc copiilor sau îi ascultă cum citesc, în mod frecvent, performanțele acestora se îmbunătățesc.

Să folosească televizorul cu înțelepciune. Să stabilească anumite ore pentru privit la TV și să-l ajute pe copil să-și aleagă programele potrivite. Să selecteze programele, pe care să le urmărească și să discute împreună subiectele respective;

Să păstreze legătura cu școala. Nu trebuie să lase școala să fie cea care-i anunță cum se descurcă copilul. Să știe ce învață copilul, care-i sunt temele și cum și le rezolvă;

Să-l laude pe copii, să-l aprecieze efortul. Să-l încurajeze să persevereze. Să cultive acasă o atmosferă caldă și suportivă, dar în același timp să stabilească și standarde referitoare la modul de elaborare a temelor;

Să le vorbească adolescenților. Să le cunoască prietenii și locurile în care își petrec timpul liber. Să-i sprijine în activitățile extracurriculare. Să-i implice în activitățile familiei.

Copiii și părintii pot învăța multe unul de la altii doar printr-o simplă acțiune de comunicare. Adulții ar trebui să le prezinte deschis acestora valorile lor. Discutând despre importanța unora, precum: onestitatea, încrederea de sine, responsabilitatea, părintii își ajută copiii să decidă singuri și să adopte cele mai bune soluții.

Școlile ar trebui:

Să încurajeze familiile și profesorii să stabilească acorduri de învățare. Acestea ar trebui să definească scopurile, expectațiile și responsabilitățile împărtășite ale școlilor și părinților, ca parteneri egali la succesul elevilor;

Să instruiască pe cei din conducerea școlii. Școlile bune valorizează implicarea parentală și îi caută pe părinți. Cel mai adesea, școlile îi contactează pe aceștia doar când sunt probleme. În dezvoltarea unui parteneriat va fi necesară instruirea directorilor, cadrelor didactice și a altor membri din conducerea școlii, precum și a părinților, în scopul de a-i ajuta pe toți colaboratorii să obțină abilitățile necesare;

Să ofere teme, care să-i atragă pe părinți. Cele pe termen lung i-ar implica pe aceștia în procesul de învățare, astfel încât i-ar putea ajuta, de pildă, să-și construiască arborele genealogic, reconstruindu-și istoria familiei;

Să existe programul de lucru din școală. Rămânând deschise după-amează, seara și la sfârșitul săptămânii, școlile permit elevilor și familiilor să se angajeze în activități de învățare și recreative și oferă programe de educație a adulților și de instruire a părinților;

Să acorde părintilor dreptul de a decide. Ar putea să se implice în hotărâri care privesc scolarizarea copiilor. Copiii pot prezenta opțiuni, pentru ca părinții să se angajeze individual sau colectiv în luarea de decizii referitoare la scopurile și standardele copiilor și cele ale instituției de învățământ;

Să creeze un centru de resurse pentru părinți. Să desemneze o zonă în școală unde să invite părinții să împărtășească experiențele celorlalți și să lucreze cu profesorii și conducerea școlii în activitățile specifice instituției respective de învățământ.

Iată și câteva **principii fundamentale ale colaborării familie-școală**:

Copiii să se implice ca participanți activi în interacțiunile familie-școală, centrate pe învățare;

Să ofere tuturor părintilor oportunități de a participa activ la experiențele educaționale ale copiilor, chiar dacă vin sau nu la școală;

Colaborarea familie-școală să fie folositoare pentru rezolvarea problemelor dificile și drept cadru de sărbătorire a realizărilor, a performanțelor deosebite;

Relația dintre cele două instituții atât de importante să constituie fundamental restructurării educaționale și a reînnoirii comunității;

Eficiența profesională a cadrelor didactice, a administratorilor și a întregului personal al școlii să fie maximizată prin dezvoltarea unor abilități concrete, esențiale conexiunii cu părinții și comunitatea.

Îmbunătățirea relației școală-familie-comunitate este un obiectiv prioritar la nivelul învățământului românesc. În condițiile în care școala reprezintă pilonul principal al educației tinerei generații, dar nu suficient, educația de tip familial devine necesară cu atât mai mult cu cât bazele formării personalității se pun în mediul familial. Familia se poate constitui într-un factor de risc sau în unul de protecție în funcție de abilitățile pe care le dezvoltă, climatul educațional și afectiv existent la nivel familial.

Acordul familiei cu școala înseamnă găsirea în comun a unei soluții care să corespundă atât intereselor copilului și familiei cât și școlii și societății. Modul în care sunt prezentate, comentate, argumentate informațiile de către părinți, influențează opiniile și atitudinile copiilor.

Bibliografie:

Adina Băran-Pescaru - „Parteneriat în educație familie-școală-comunitate”, Editura Aramis, 2004.

HH Stern, - “Educația părinților în lume”, Editura Didactică și Pedagogică, 1972.

UMBRA PASILOR MICUȚI... - PROIECT DE PARTENERIAT ȘCOALA -FAMILIE

*Stanciu Constantina Ileana – profesor învățământ primar
Școala Gimnazială “Traian” Craiova*

PARTENERII PROIECTULUI:

Părinții și bunicii

Scolarii de la clasa pregătitoare C

Profesor.Stanciu Constantina Ileana

Director: prof.Maria Dasu

COORDONATOR PROIECT: Stanciu Constantina Ileana

ARGUMENT

“Nu zidurile fac o școală, ci spiritul ce domnește într-însa” (**Ferdinand I**)

Datorită faptului că societatea în care trăim este într-o permanentă schimbare, atât părinții cât și profesorii trebuie să aibă în vedere o adevărată luptă cu mediul, să fie foarte atente la mijloacele pe care le folosesc pentru a-i putea crește corect pe copii, ei fiind foarte vulnerabili la această vârstă, iar influențele negative sunt la tot pasul. Pentru a avea o relație activă și pozitivă cu școlarii, trebuie să știm să le descoperim trebuințele și nevoile, pentru ca legăturile ce se stabilesc între preșcolari și adulți să se bazeze atât pe încredere, dar mai ales pe respectul reciproc.

După cum bine se știe, familia este factorul primordial în educarea unui copil și educația începe în familie de aceea legătura dintre școală și mediul familial va trebui să se întrepătrundă, iar profesorul să cunoască foarte bine mediul de viață al copilului pentru a putea colabora.

Parteneriatul dintre școală și familie organizat corect duce la o educație solidă, fără pericolul de eșec școlar mai târziu. Școlaritatea reprezintă piatra de temelie a personalității în formare a copilului, iar prezența familiei în cadrul școlii va fi liantul între copil și mediul necunoscut inițial.

Parteneriatul școală – familie, acțiunile pe care aceștia le desfășoară, continuarea de către familie a activităților desfășurate în școală nu fac decât să ducă la o mai bună formare a școlarului ce urmează a se forma pentru viața de adult.

SCOPUL PROIECTULUI

Colaborarea dintre familie și școală pentru o implicare cât mai activă în procesul de formare a școlarului.

OBIECTIVE GENERALE

Formarea unor deprinderi și bune practici de relaționare și comunicare între școlari, părinți și profesori.

Dezvoltarea unor atitudini pozitive față de problemele educative ale școlarilor, dar și eliminarea discriminărilor de orice natură.

OBIECTIVE SPECIFICE

Identificarea responsabilităților membrilor parteneriatului;

Derularea unor activități specifice, pregătite pentru stimularea unor procedee de colaborare între membri.

Cunoașterea individuală a copiilor pentru o mai bună colaborare școală - copil, școală – familie.

PARTENERI IMPLICAȚI

Parinții, bunicii

Școlarii de la grupa pregătitoare

Profesorii de la clasă

Director

OBLIGAȚII COLATERALE

-Profesorul are obligația de a fi prezentă la activitățile întreprinse ;

-Are obligația de a media și soluționa problemele ce pot apărea în urma unor dezbateri și lecturări de materiale;

-Părinții participă de bună voie la acțiunile desfășurate la grupă, dar au obligația de a asigura mijloacele necesare pentru preșcolari.

-Să se implice activ în activitățile desfășurate și să se implice în soluționarea unor probleme de tip educațional;

Durata parteneriatului : cinci luni (an școlar 2010-2011);

GRUP ȚINTĂ: Părinți, bunici, școlari, profesori;

LOCUL DE DESFĂȘURARE: ȘCOALA GIMNAZIALĂ "TRAIAN" CRAIOVA

RESURSE:

☐ UMANE - școlarii de la grupa pregătitoare

- profesorii

- Părinții școlarilor;

* MATERIALE - cărți, pliante, reviste, fișe, calculator, ecusoane;

* FINANCIARE - bugetul minim alocat de membrii proiectului;

MODALITĂȚI DE REALIZARE

☐ Ședințe cu părinții ;

☐ Lectorate pe diverse teme;

☐ Vizite;

☐ Activități desfășurate împreună cu părinții;

☐ Sărbătorirea onomastică și a zilei de naștere a copiilor;

☐ Expoziții cu lucrările copiilor;

☐ Serbările realizate în diferite momente ale anului

MODALITĂȚI DE EVALUARE

Întâlnirea se va desfășura lunar, pe o perioadă de cinci luni, timp de o oră, moment în care se vor discuta temele propuse.

La finalul fiecărei întâlniri, profesorul anunță teme pentru luna viitoare, pentru a le da posibilitatea părinților de a se pregăti cu materiale și noutăți.

Se vor distribui diferite fișe de observație, chestionare și alte modalități de evaluare. CALENDARUL ACTIVITĂȚILOR DESFĂȘURATE

Perioada/ Tema	Obiective	Modalități de realizare	Locul desfășurării	Responsabilități
Septembrie "Așa este copilul meu"	-să luăm la cunoștință regulile și obligațiile fiecărui membru în parte; -stabilirea opțiunilor; -realizarea unei scurte caracterizări a școlărilor; - lecturarea unui referat cu tema "Copilul și violența infantilă"	Ședința cu părinții Expuneri Lectorat Masa rotundă	scoala Sala de clasa	Dirijarea întâlnirii Prezentarea temelor din proiect Distribuirea unor chestionare pentru părinți Coordonarea activității realizate. Discutarea unor probleme survenite în urma discutării cu părinții
Octombrie "Mâini dibace"	Realizarea unei activități practice, împreună cu părinții	Activitate colaterală cu părinții	Sala de clasa	Coordonarea activității derulată împreună cu părinții Observarea unor neajunsuri și ameliorarea acestora.
Noiembrie "Copilul hiperactiv"	Prezentarea unor referate specifice temei propuse Întâlnirea cu medicul specialist pentru mai multe lămuriri	Întâlnirea cu medicul Masa rotundă Lectorate Expuneri	Sala de grupă Curtea din jurul școlii	Luarea la cunoștință a micilor probleme ale școlărilor Chestionar dat părinților pe tema: "Copilul meu"
Decembrie "Uite vine Moș Crăciun"	Participarea la serbarea de Crăciun	Serbare de Crăciun Expuneri	Sala de clasa	Organizarea unei serbări specifice Prezentarea temei pentru luna viitoare
Ianuarie "Universul copilăriei"	Discutarea unor probleme întâmpinate pe parcursul celor 5 luni și soluționarea acestora Stabilirea unor norme de comportare pentru viitor	Masa rotundă Expuneri Relatări	Scoala	Participarea la masa rotundă cu idei noi, cu observații pentru copii

FAMILIA-ȘCOALA FACTORI AI SOCIALIZĂRII

Ionela Ocoleanu- profesor pentru învățământ primar

Nicoleta Truță- profesor pentru învățământ primar

Școala Gimnazială Nr.1 Mîrșani- Dolj

Cercetările au demonstrat că un nou născut are capacitatea să devină membru al societății, însă această capacitate poate fi realizată numai prin interacțiune cu alte ființe umane. În primii ani de viață un om este dependent complet de alți oameni pentru a putea supraviețui, a-și satisface nevoile fizice de bază fără de care el nu poate supraviețui; își satisface nevoia de interacțiune fără de care capacitatea lui este pierdută și comportamentul normal este imposibil de realizat, a învăța informația de bază de care are nevoie pentru a supraviețui în societate.

Cum se încadrează omul într-o structură socială în continuă transformare, ce se întâmplă cu individualitatea sa în cadrul acestui proces, cum este pregătit și format pentru a răspunde acestor cerințe, care este specificitatea stabilite între el și ceilalți membri ai societății la diferite nivele de organizare a acesteia, constituie tot atâtea direcții fundamentale spre care converg cercetările în domeniul științelor sociale. Diversitatea punctelor de vedere exprimate în legătură cu aceste probleme trebuie căutată, pe de o parte, în complexitatea fenomenului ca atare, omul ca ființă biosocială cu contextul în care trăiește și activează, iar pe de altă parte, în concepția teoretică generală adoptată în aplicarea lor.

Fiecare societate își face un nou ideal despre om, despre ceea ce trebuie să fie el, atât din punct de vedere intelectual, cât și fizic și moral. Acest ideal este polul educației care are ca obiectiv să provoace în copil un număr de stări fizice și psihice pe care societatea din care face parte le considera nelipsite.

Primul agent al socializării, în primii ani de viață, este familia. Efectele socializării în familie sunt adesea prezente pe durata întregii vieți a individului.

Rolul familiei actuale în socializarea individului este din ce în ce mai des pus în discuție datorită schimbărilor ce au loc continuu la nivelul societății.

Familia este din ce în ce mai preocupată cu activitățile profesionale ceea ce îi împiedică să fie mai mult timp împreună ca soț și soție, să fie împreună cu proprii copii. Timpul destinat socializării s-a diminuat, dar dezvoltarea unui copil depinde de contactul social, de mediul în care este crescut, de aceea trebuie găsite soluții.

Părinții sunt nevoiți să țină pasul cu evoluția socială, economică și politică pentru a putea fi capabili să-și socializeze copiii într-un mod adecvat pentru realitățile viitoare.

Nevoile de cunoaștere ale copiilor ar trebui satisfăcute de părinți căci în familie debutează procesul de socializare a individului. Acest proces continuă în decursul întregii vieți a omului.

O modalitate eficientă de implicare a părinților este crearea în școală a unui centru pentru părinți. Le este foarte util părinților să întâlnească, într-un mod informal, alți părinți sau profesorii copiilor și să facă schimb de informații, experiențe, să planifice împreună activități. Este important ca acest centru să fie plasat într-un spațiu accesibil și să aibă un orar care să dea părinților posibilitatea de a-l vizita. În acest centru, părinții vor găsi informații despre școală, materiale scrise sau video despre subiecte de interes pentru ei și este util și accesul la un computer, eventual cu Internet.

Nu este suficient pentru un părinte să participe numai la întâlnirile lunare/ semestriale cu părinții organizate în școală pentru a fi considerat implicat în educația copiilor. Pentru a sprijini real procesul de învățare al copilului este nevoie să-i ofere oportunități de învățare atât acasă, sprijinindu-l la teme, asigurându-i un spațiu optim, cât și pe stradă sau la magazin, ajutându-l să ia singur decizii și să aplice în practică lucrurile învățate. Chiar dacă nu face parte din comitetul părinților din școală are dreptul să se informeze în legătură cu activitățile acestuia.

Familia și profesorii au roluri diferite în educația copiilor. Copiii au cele mai mari beneficii atunci când relația între părinți și profesori este bazată pe respect și încredere. Părinții pot iniția discuții cu profesorii copilului pentru a-și clarifica diferite aspecte, iar profesorii le apreciază interesul și îi văd ca parteneri în educația copiilor.

Cercetările confirmă că implicarea familiei în experiențele școlare ale copiilor are efecte

pozitive asupra atitudinii copiilor față de școală, indiferent de situația financiară a părinților sau de nivelul educațional al acestora. Cel mai mult contează atitudinea părinților față de învățare și față de școală. Sunt părinți care nu au mult timp pentru implicarea în activitățile școlii, dar ei pot arăta cât de importantă este educația pentru copil și cât de mult îi interesează progresele copilului.

Un parteneriat real între părinți și școală nu se rezumă doar la relația între părinți și profesori. Părinții au nevoie să cunoască toate persoanele care sprijină educația copilului lor: profesorul diriginte, echipa de profesori ai clasei, directorii școlii, consiliul administrativ al școlii și autoritățile publice. Părinții pot influența aceste persoane prin participarea la întâlniri, voturi și dezbateri pe teme legate de educație și drepturile copiilor.

În activitatea am:

- ❑ comunicat părinților misiunea, valorile, politicile școlii. Pentru a încuraja implicarea părinților, școlile au nevoie să comunice frecvent și clar cu părinții și să le ceară părerile în deciziile care-i privesc pe copiii lor (de exemplu, disciplinele opționale sau regulamentul școlii).
 - ❑ dacă toți copiii au șanse egale pentru succes, atunci școlile trebuie să aibă așteptări înalte pentru toți elevii. Acest mesaj este explicat părinților și elevilor de către directori și profesori.
 - ❑ Se solicita părinților să comunice:
 - o nevoile lor de informații (despre școală, clasă, profesori, comportamentul copilului lor, progrese obținute de copil etc)
 - o date despre copil: cum se comportă acasă, relațiile cu alți copii, cum învață acasă, regulile de disciplină pe care le respectă și cele pe care nu le respectă.
 - o temerile pe care ei le au în legătură cu școala.
 - ❑ Se practica politica ușilor deschise. Invit părinții la activități variate, nu doar la „ședințele cu părinții”. Vor înțelege mai ușor obiectivele și practicile mele. Explic părinților cum și când pot veni la școală să mă întâlnească; le vorbesc despre modul cum faci anunțurile pentru părinți și despre regulile clasei.
 - ❑ Se creeza un mediu confortabil în timpul întâlnirilor cu părinții, astfel încât aceștia să se simtă liberi să își exprime opiniile, să vă adreseze întrebări, să facă recomandări și să împărtășească informații.
 - ❑ se asigura că părinții știu cum să-și ajute copilul acasă. Discut cu ei despre cum stabilesc regulile, le ofer informații despre dezvoltarea psihică a vârstei copilului, despre spațiul de învățare etc. Realizezi împreună cu elevii pliante, afișe cu informații utile pentru părinți!
 - ❑ Se folosesc periodic chestionare privind interesele părinților, de exemplu pentru subiectele următoarei întâlniri. Astfel, pot planifica împreună următoarea întâlnire.
 - ❑ Se asigura părinții de respectul și încrederea acordate; esențială este și asigurarea confidențialității.
- Există din nefericire numeroase tipuri de părinți, care nu ar trebui să existe:
- părinți copleșiți de problemele personale și nu se mai interesează de cele ale copiilor;
 - părinți ce-și denigrează copilul;
 - părinți ce invadează intimitatea copiilor;
 - părinți agresivi;
 - părinți pentru care „școala nu este importantă”;
 - părinți absenți;
 - părinți depășiți de problemele copiilor lor;

Școala rămâne un factor primordial în socializare, însă ea nu poate să acopere toate condițiile și nevoile fără a mai fi implicați și ceilalți factori. Numai împreună vor construi un viitor armonios care să fie capabil să facă față tuturor cerințelor și vâltorilor societății.

BIBLIOGRAFIE

- [1] Albu, G., – *În căutarea educației autentice*, Editura Polirom, Iași, 2002.
- [2] Mărgineanu, N., – *Psihologia persoanei*, Editura Științifică, București, 1999.
- [3] Mureșan, P., – *Învățarea socială*, Editura Albatros, București, 1980.

- [4] Narly, C-tin – *Pedagogia socială și personalitatea*, Editura Casei Școalelor, 1928.
- [5] Coza, Elena, Coza, Ionel- *Relația învățător –elev, ca factor de stimulare al învățării*, în „Învățământul primar”, 2006, nr.1-3, p.160

FAMILIA, ȘCOALA - PARTENERI IN EDUCAȚIE

Ciupitu Turceanu Eugenia Magdalena-profesor pentru învățământ primar

Mirea Mariana- profesor pentru învățământ primar

Școala Gimnazială,, Traian” Craiova

MOTTO :

Omul nu poate fi rupt de mediu, de familie, prima și cea mai naturală dintre comunități, pentru că ea este unitatea socială primordială pentru progresul speciei umane.”

Informarea și formarea părinților în ceea ce privește școlaritatea copilului presupune, cel puțin, ca fiecare părinte să cunoască: obligațiile legale privind educația copilului, drepturile de care dispune pentru educația copilului, importanța atitudinii lui pentru reușita școlară a copilului, metodele de colaborare cu școala. În acest scop este necesar un dialog între profesori și părinți: profesorii trebuie să primească o pregătire în materie de relație cu părinții, iar competența lor în această materie trebuie considerată ca o aptitudine profesională, părinții trebuie să fie pregătiți pentru a juca rolul lor educativ în cooperare cu profesorii, școlile trebuie să asigure (asociațiilor) părinților asistența necesară.

Motivul principal pentru crearea unor astfel de parteneriate este dorința de a ajuta elevii să aibă succes la școală și, mai târziu, în viață. Atunci când părinții, elevii și ceilalți membri ai comunității se consideră unii pe alții parteneri în educație, se creează în jurul elevilor o comunitate de suport care începe să funcționeze. Parteneriatele trebuie văzute ca o componentă esențială în organizarea școlii și a clasei de elevi. Ele nu mai sunt de mult considerate doar o simplă activitate cu caracter opțional sau o problemă de natura relațiilor publice.

Evoluțiile rapide din viața socială generează o cerere de continuare a proceselor de reînnoire a cunoștințelor, deprinderilor și valorilor pe durata vieții. Din perspectiva unei analize sistemice, educația părinților apare ca o dimensiune a educației permanente și școala este un mediu social organizatoric în care universul copilului se extinde depășind constrângerea dependenței materne. Educația este cea care desăvârșește ființa umană, educație pe care copilul o primește în familie, în școală și de la comunitate.

Relația școală-familie-comunitate este una în care fiecare factor interrelaționează cu ceilalți.

Colaborarea dintre școală și familie presupune nu numai o informare reciprocă cu privire la tot ceea ce ține de orientarea copilului ci și înarmarea părinților cu toate problemele pe care le comportă această acțiune.

Pentru consolidarea unui set de valori stabil și coerent care sprijină școala în formarea la copii a conduitei favorabile, a unui stil de viață sănătos mintal, emoțional, fizic și socio-moral se urmărește implicarea familiei și a comunității într-un parteneriat. Familia reprezintă elementul cheie în socializarea copilului cu ceilalți copii din clasă fiind consultată cu privire la activitățile educative (extracurriculare) și cu privire la activitățile opționale pe care doresc să le desfășoare copiii.

Motto:

„Școala încearcă să se pună de acord cu noi părinții; noi familia încercăm să ne punem de acord cu școala. Care sunt căile cele mai potrivite?”

În baza cercetărilor făcute în școlile din S.U.A. și în unele țări din Europa, a reieșit faptul că, atunci când școlile, familiile și comunitățile colaborează ca parteneri, beneficiarii acestei colaborări sunt elevii. Parteneriatul are un rol deosebit în funcționarea școlii, în îndeplinirea obiectivelor acesteia și se poate realiza astfel:

- Ajută profesorii în munca lor;
- Perfecționează abilitățile școlare ale elevilor;
- Îmbunătățesc programele de studiu și climatul școlar;

- Îmbunătățesc abilitățile educaționale ale părinților elevilor;
- Dezvoltă abilități de lideri ale părinților;
- Facilitează legătura dintre familii, personalul școlii și al comunității;
- Oferă servicii și suport familiilor;
- Creează o atmosferă mai sigură în școală;
- Ajută la managementul școlii.

Scopul creării unor astfel de parteneriate este dorința comună de a ajuta elevii să obțină rezultate foarte bune în acumularea cunoștințelor la școală, ca să poată reuși să pășească pe treptele superioare ale învățării și pentru pregătirea lor de viitori adulți.

Atunci când elevii, părinții, comunitatea devin și se considera parteneri în educație, în jurul elevilor se formează o comunitate de suport, care poate funcționa ca un angrenaj bine pus la punct. Parteneriatele reprezintă o componentă esențială în organizarea și desfășurarea activității în școală și în clasele de elevi. Ele nu mai sunt considerate doar o simplă activitate opțională sau o problemă de natură relațiilor publice.

Trebuie avut în vedere că școlile de toate gradele sunt organizații responsabile pentru educația formală a copiilor și a adolescenților și au obligația să se achite de această responsabilitate, ca parte a sistemului social ce include și familiile și comunitățile.

Istoria societății românești cunoaște o lungă perioadă în care familia deținea, aproape exclusiv, rolul de educator social al copilului. Complexitatea sporită a societății actuale a dus la diferențierea factorului educativ, la specializarea lor. S-ar putea crede că această specializare avea drept rezultat, automat, dezvoltarea armonioasă a copilului, indiferent de intersectarea acțiunilor și măsurilor luate.

Fiecare copil se deosebește de ceilalți, în primul rând prin caracterul său. După cum un tâmplar nu lucrează în același mod și bradul și stejarul, tot așa și noi trebuie să ținem cont de „lemnul” fiului sau fiicei noastre, elevului sau elevei noastre, adică de elasticitatea și rezistența „capitalului său biopsihic” pentru a ști ce putem face din el fără prea multe riscuri. În ziua de azi, educația este un fenomen social de transmitere a experienței de viață a generațiilor adulte și a culturii, către generațiile de copii și tineri, în scopul pregătirii lor pentru integrarea în societate. Școala este instituția socială în care se realizează educația organizată a tinerei generații. Ea este factorul decisiv care contribuie pentru formarea unui om apt capabil să participe la dezvoltarea societății, să ia parte activă la viață, să fie pregătit pentru muncă. Menirea școlii este nu numai de a înzestra elevii cu un bagaj de cunoștințe cât mai mare, ci și de a stimula calitatea de om.

Ajungem și la un alt factor care contribuie la educarea copilului, care este familia. Familia exercită o influență deosebit de adâncă asupra copiilor. Primele noțiuni educative pe care copilul le primește sunt cele din familie. În familie se conturează caractere. Atât părinții cât și educatorii în timpul procesului de învățământ trebuie să intervină în numeroase situații pentru a corecta comportamentul copilului. Odată copilul ajuns la vârsta preșcolară familia împarte într-o bună măsură sarcina educării lui cu dascălii și pedagogii din școală; cei din urmă vor fi chemați să șlefuiască ceea ce a realizat familia, să completeze golurile din procesul instructiv-educativ care au scăpat până la această vârstă și să-l ajute pe copil, în înțelegerea și lămurirea unor probleme așa-zis „delicate”, cum sunt cele legate de sentimentul de dragoste, de viața sexuală, etc. Îmbinarea eforturilor educative din familie și din școală este nu numai recomandabilă ci și obligatorie, pentru că de multe ori pe măsură ce copiii evoluează, părinții au de înfruntat alte și alte probleme care se ivesc la o altă categorie de vârstă și care se repetă la generațiile următoare.

Dacă cele două medii educaționale – școala și familia – se completează și se susțin, ele asigură într-o mare măsură bună integrare a copilului în activitatea școlară și pe plan general în viața socială. Binefacerile sunt numeroase, începând cu o mai bună cunoaștere reciprocă și depășirea stereotipurilor și continuând cu identificarea intereselor comune în beneficiul copiilor. Cercetările confirmă că indiferent de mediul economic sau cultural al familiei, când părinții sunt parteneri cu școala în educația copiilor lor, rezultatele determină performanța elevilor, o mai bună frecvență a școlii, reducerea ratei de abandon școlar și scăderea fenomenului delinvenței.

Iată câteva principii ale colaborării familie școală:

- Copiii să se implice ca participanți activi în interacțiunile familie școală, centrată pe învățare;

- Să ofere tuturor părinților oportunități de a participa activ la experiențele educaționale ale copiilor lor, chiar dacă vin sau nu la școală;
- Colaborarea familie - școală să fie folosită pentru rezolvarea problemelor dificile și, drept cadru de sărbătorire a realizărilor, a performanțelor deosebite;
- Relația dintre cele două instituții atât de importante să constituie fundamentul restructurării educaționale și al reinnoirii comunității;
- Eficiența profesională a cadrelor didactice, a administratorilor și a întregului personal al școlii să fie maximizată prin dezvoltarea unor abilități concrete, esențiale, conexiuni cu părinții și comunitatea;

Scopurile aferente acestor principii ar fi:

- Să ajutăm școlile să privească parteneriatele cu familia ca pe o primă resursă și nu ca pe un ultim refugiu, în promovarea învățării și dezvoltării.
- Să stabilim colaborarea școală – familie la nivel național, ca pe un standard al politicilor și practicilor educaționale.

Atunci când părinții, elevii și ceilalți membri ai comunității devin și se consideră parteneri în educație, în jurul elevilor se formează o comuniune de suport, care poate funcționa ca un angrenaj bine pus la punct. Parteneriatele reprezintă o componentă esențială în organizarea și desfășurarea activității în școală și în clasele de elevi. Ele nu mai sunt considerate doar o simplă activitate opțională sau o problemă de natura relațiilor publice.

În relația școală-familie pot apărea dificultăți de ordin comportamental, întâlnite atât la părinți, cât și la profesori și la conducerea școlii, sau de ordin material; relația respectivă cere un surplus de efort din punct de vedere material și de timp. Aceste dificultăți pot apărea din părerile divergente privind responsabilitatea statului și a familiei cu referire la educația copiilor, libertatea de alegere a școlii, de către părinți, impactul familial asupra rezultatelor școlare ale copilului, randamentul pedagogic și datoria parentală, participarea la gestionarea și procesul decizional din școală.

În relația școală-familie, problema profesionalismului cadrului didactic reprezintă un element esențial în cadrul serviciului făcut altora, fără a se gândi la avantaje personale, cu alte cuvinte competența, servirea clienților, un cod de etică profesională.

Din această perspectivă, se pune întrebarea: ce câștigă profesorul într-o cooperare cu familia?

Se apreciază că acest câștig poate fi un statut revalorizator în ochii societății; cooperarea cu familia poate fi un test profesional și poate fi considerat ca făcând parte din datoria profesională a profesorului deoarece:

- Părinții sunt clienți ai școlii; eficacitatea învățământului evaluată la școală și profesori poate fi ameliorată prin cooperare între școală și familie;
- Părinții sunt responsabili legali de educația copiilor lor și pot evalua cu exigență rezultatele activității școlare.

În acest context, se pune întrebarea: de relațiile cu familiile trebuie să se ocupe profesori (consilieri) specializați sau tot profesori? Soluția cea mai potrivită ar fi ca toți profesorii să aibă relații obișnuite de colaborare cu familiile, ei sunt cei care cunosc sușurile sau căderile elevilor, iar consilierii specializați - pentru cazuri dificile.

Se prevede că în țările europene să se treacă la o nouă etapă a colaborării școlii cu familia, în care accentul să se pună pe un angajament mutual, clar stabilit între părinți și profesori, pe un „contract parental” privind copilul individual, contractul între familie și școală să nu se considere doar un „drept opțional” ci un sistem de obligații reciproce în cooperarea părinților cu profesorii.

Educația răspunde atât cererii sociale cât și nevoilor și aspirațiilor individuale. Presupune eliberare de energiilor lăuntrice, prin împlinirea armonioasă și creatoare, a insecurității, inferiorității și dependenței pe care le poate simți ființa umană într-o societate aflată într-o schimbare rapidă.

Bibliografie:

1. Robu, Maria, „Empatia în educație”, Didactica Publishing House, București, 2008
2. Cerghit, Ioan, Neacșu, Ioan, Negreț Dobridor Ioan, „Prelegeri pedagogice”, Editura Polirom, Iași, 2001
3. Pescaru, Băran, Adina, „Parteneriat în educație”, Editura Aramis Print, București, 2004

CAUZE POSIBILE ALE SUCCESULUI ȘI INSUCESULUI ȘCOLAR

*Duță Andreea, profesor pentru învățământ primar
Dumitrescu Anda, profesor pentru învățământ primar
Școala Gimnazială „Traian” Craiova*

Oamenii își construiesc explicații atât pentru fenomenele lumii fizice (de exemplu: pentru trăsnet, erupții, cutremure) cât și pentru comportamentele umane (de exemplu: manifestări de furie, bucurie, succes sau eșec). În general, astfel de explicații au o natură cauzală, în sensul că ele atribuie efectului observat o cauză.

Inițiatorul teoriei atribuirii, Fritz Heider, a fost cel care a atras atenția cercetătorilor asupra importanței legăturii pe care o face simțul comun cu privire la evenimentele din mediu. El consideră că nevoia de înțelegere, ordine, coerență logică sunt motive umane fundamentale. În concepția lui cauzele pe care le atribuim comportamentelor celorlalți sunt de două feluri:

- Factori interni (motivația persoanei)
- Factori externi (situația, presiunea socială, anturajul)

El a arătat că individul nu explică numai conduitele celorlalți, dar încercă să se înțeleagă și pe sine.

Jones și Davis au îmbunătățit modelul lui Heider și au insistat asupra atribuirilor interne. Teoria propusă de ei descrie maniera în care individul inferează o trăsătură a actorului (persoana care desfășoară comportamentul și asupra căreia se face atribuirea) pe baza comportamentului observat. Elementul de bază al unui astfel de demers, este aflarea intenției actorului, iar pentru a stabili existența intenției observatorul trebuie să știe dacă actorul este conștient sau nu cu privire la efectele acțiunii sale, și dacă este capabil să producă aceste efecte. În cazul în care lipsește una din cele două elemente ale intenției este compromisă atribuirea internă.

În cazul teoriei atribuirii un câmp interesant de cercetări s-a dovedit a fi cel al atribuirii succesului și insuccesului. Psihologul care a studiat acest gen de activitate cognitivă a stabilit că în general, cauzele pe care le invocă indivizii reușitei sau eșecului propriu pot fi grupate după două dimensiuni:

- Intern (personal) – extern (situațional)
- Stabil – instabil

Acesta a obținut astfel patru tipuri de cauze posibile:

- 1) internă și stabilă (capacitatea)
- 2) internă și instabilă (efortul, comportamentul)
- 3) externă și stabilă (dificultatea sarcinii)
- 4) externă și instabilă (șansa)

Un elev poate explica o notă proastă care a primit-o punând-o pe seama uneia din aceste cauze. Astfel, vom observa că performanțele sale școlare viitoare, precum și confortul său fizic depind de atribuirea pe care o face. Pe de altă parte, un elev înclinat să facă mereu atribuiri interne pentru nereușitele sale (capacitatea, efortul, comportamentul) va avea o stimă de sine slabă și, în egală măsură, așteptări slabe la posibilitățile sale de a obține note foarte bune.

Atribuirile stabile ale reușitei sau eșecului pot marca o dimensiune foarte importantă a personalității, sentimentul propriei eficiențe. Acesta, definit ca aprecierea unei persoane asupra propriilor capacități de a organiza și duce la împlinirea acțiunii necesare pentru atingerea performanței, trebuie deosebit de stima de sine care reprezintă o apreciere globală a valorii proprii personalități. Sentimentul propriei eficiențe este un factor cardinal al succesului școlar. Elevii care obțin scoruri mari la măsurarea acestei caracteristici au rezultate școlare mai bune. Există copii care au sentiment al propriei eficiențe foarte dezvoltat în ceea ce privește literatura dar au mai puțină încredere în forțele lor când este vorba de matematică.

Astăzi este pe deplin dovedit că nivelul de dezvoltare poate fi ameliorat prin activități organizate corect în special la copiii cu întârziere în ritmul dezvoltării mintale sau la cei lipsiți de o educație potrivită în cadrul familiei sau la cei cu o eficiență mentală scăzută ca urmare a unor traume sau carențe afective.

În ceea ce privește cauzele reușitei școlare ponderea factorilor intelectuali este destul de însemnată, aproximativ 50% din rezultatele școlare fiind puse pe seama inteligenței. Restul de 50% este pusă pe seama factorilor nonintelectuali de personalitate a comportamentului dar și pe seama condițiilor de organizare a activității școlare și a metodelor de predare.

În dezvoltarea inteligenței și a capacității de autoreglare a copilului există anumiți pași care trebuie urmați iar dezvoltarea posibilităților psihice presupune ca cerințele și activitățile instructiv-educative să fie organizate în concordanță cu aceste posibilități.

Diferențele individuale sunt definitorii pentru gradul de educabilitate al elevilor. Se caută o potrivire între caracteristicile psihofiziologice ale elevului și exigențele sarcinilor școlare. Criteriul acestor concordanțe este succesul la învățătură exprimat în calificativ ca modalitate de evaluare a randamentului școlar.

Unul din factorii interni ai performanței școlare este inteligența. La elevii cu insuficiențe mintale importanța factorilor intelectuali în determinarea reușitei/nereușitei este mai mare decât la cei normali din punct de vedere intelectual. Sunt situații în care inteligența devine cauză fundamentală în aprecierea succesului sau insuccesului școlar. Unii din factorii primordiali ai reușitei școlare este inteligența școlară care exprimă gradul de adaptare al elevului la cerințele activității de tip școlar. Acesta depinde de variațiile permanente ale școlii, de sarcinile școlare și de personalitatea elevului. Puterea de muncă, rezistența la efort, vivacitatea personalității, ritmul și eficiența activității influențează reușita școlară a elevului. Există elevi lenți, care au un caracter particular și orice încercare din partea școlii și a familiei de a-i face mai rapizi poate determina confuzii, eșec școlar, ceea ce îi face mai tensionați. Ritmul prea lent poate genera chiar și la elevii cu posibilități intelectuale normale o formă a nereușitei școlare.

Activitatea școlară poate provoca oboseala, determinând de fapt diminuarea rezervelor de energie ale organismului. Oboseala elevului se poate manifesta în special în amplitudinea oscilațiilor și mai puțin în nivelul rezultatelor școlare. Starea de oboseală se poate instala și pe fondul plictiselii care duce la saturație deoarece atenția este o condiție foarte importantă în desfășurarea lecției și implicit a reușitei școlare, gradul de concentrare și intensitatea atenției, stabilitatea și flexibilitatea ei se schimbă în funcție de calitatea predării și de rezistența elevului la efort.

Începând de la vârsta de aproximativ 5 ani acțiunile copilului sunt planificate și regate conștient pe baza imaginii mintale și a cuvântului. Astfel, copilul își dă seama că el inițiază și tot el reglează activitatea.

Școlarul trece treptat de la acțiunile intuitive la cele mintale. La rândul lor operațiile se grupează în aptitudini, capacități de acțiune mentală care interacționând cu o serie de cauze interne sau externe determină succesul sau insuccesul școlar.

BIBLIOGRAFIE:

1. ANN BIRCH, Psihologia dezvoltării(2000), ed. Tehnică, București;
2. P. OSTERRIETH, Copilul și familia, (1973), ed. Didactică și Pedagogică, București;
3. ROSE VINCENT, Cunoașterea copilului, (1972), Editura Didactică și Pedagogică, București

ELEVUL ÎN CENTRUL EDUCAȚIEI ȘCOLII ȘI FAMILIEI

*Aranghel Gabriela, profesor pentru învățământul primar
Școala Gimnazială „N. Romanescu” Craiova*

Principalii factori care ajută copilul în desăvârșirea propriei educații sunt școala și familia. Iar pentru o bună colaborare între acești doi factori este nevoie de multă comunicare din partea lor. Părinții nu au doar rol biologic și obligația de a-i hrăni sau îmbrăca pe copii ci și datoria morală de a contribui activ la educația acestora ; această sarcină nu aparține în exclusivitate școlii.

Familia oferă copilului primele informații despre lumea ce-l înconjoară, primele norme și reguli de conduită dar și climatul social și afectiv necesar trebuințelor și dorințelor sale. 'Pecetea pe care părinții o lasă asupra structurii spirituale și morale a personalității propriilor copii se menține toată viața.' Acest tip de relație este hotărâtoare și prin faptul că familia mediază și condiționează comunicarea cu celelalte componente sociale, în special cu școala.

Influențele educative pe care familia le exercită asupra copiilor se pot manifesta prin modele de conduită oferite de membrii familiei, precum și prin climatul psihosocial existent în cadrul familiei. Este recunoscut faptul că strategiile educative la care se face apel în familie, mai mult sau mai puțin constientizate, determină în mare măsura dezvoltarea personalității, precum și rezultatele școlare ale copiilor, comportamentul lor social și moral.

În urma cercetărilor s-a ajuns la concluzia că stimularea intelectuală în primii ani de viață, încurajarea și suportul parental continuu sunt factori determinanți în dezvoltarea personalității copilului.

Trebuie să menționăm că strategiile educaționale utilizate de unii părinți, chiar dacă sunt bine intenționate, chiar dacă au avut efecte pozitive în anumite cazuri, nu duc întotdeauna la obținerea unui optimum educațional, care să favorizeze dezvoltarea personalității. Ceea ce într-o familie a avut efecte eficiente, în alta poate determina efecte contrarii.

Analizând situațiile concrete în care se manifesta acțiunile educative în familie, putem identifica mai multe tipuri de părinți : unii înțeleg să-și armonizeze sistemul lor de acțiuni educative cu cele ale școlii ; alții nu constientizează efectele negative ale strategiilor educative utilizate sau, și mai grav, refuză să recunoască faptul că relațiile lor educaționale cu copiii sunt deficitare. Părinții sunt convinși că nereușitele educaționale, rezultatele slabe la învățătura, comportamentele inadecvate sunt determinate de factori străini familiei. Întrunirile cu părinții, mai mult sau mai puțin organizate, trebuie să fie un prilej de a conștientiza consecințele imediate și de perspectivă ale strategiilor lor educaționale.

Comportamentele educaționale ale părinților, chiar dacă sunt bine intenționate, pot avea efecte negative asupra copiilor din cauza neadecvării lor la particularitățile de vârstă și individuale, la situațiile concrete de acțiune, la sistemul de cerințe adresate copiilor.

Severitatea exagerată, manifestată prin interdicții, prin brutalitate și prin privațiuni de tot felul, își va lăsa amprenta asupra personalității în formare a copilului. Ei impun copiilor un volum mare de sarcini, interzic participarea la activități recreative, la jocurile specifice vârstei și utilizează pedepse care lezează demnitatea copiilor.

Afirmând că facem totul ca să scoatem din el un om deosebit sau trebuie să facă ceea ce eu nu am făcut pentru că nu am avut condițiile necesare, părinții trebuie să înțeleagă că, dincolo de intenția bună, maniera în care procedează poate să conducă la rezultate contrare celor așteptate.

La rândul lor, părinții superprotectori care depun eforturi exagerate pentru a proteja copilul, pot constitui piedici în formarea și devenirea personalității copilului. Acești părinți consideră că școala are o serie de cerințe care depășesc posibilitățile copilului și aceștia trebuie menajați. Apar astfel atitudini de îngâmfare, de supraevaluare a propriilor posibilități, dar și atitudini de subevaluare a copiilor, precum și slabe posibilități de adaptare la situații noi.

Atitudinea protectoare a părinților se poate manifesta și prin limitarea excesivă a libertății și independenței de acțiune a acestora, a inițiativei. Părinții devin deosebit de preocupați de copil, manifestă o teamă permanentă pentru viață și activitatea copilului. Copilul va avea un comportament lipsit de acțiune și în ultimă instanță va avea o timiditate exagerată.

Dăunătoare pentru educație este și atitudinea inconsecventă a părinților. Ea poate oscila de la severitate la blândețe și de la autoritate la permisivitate, de la indiferență la tutela, astfel de comportări fiind derutante pentru copil. Școlarul are nevoie acasă de un cadru general de viață în care să se simtă în siguranță. Pentru aceasta el are nevoie de părinți calmi, înțelegători, afectuoși, destul de maleabili în raporturile cu copilul fără a da dovadă de slăbiciune. El are nevoie să simtă că părinții se ocupă de el, că iau parte la micile lui necazuri și la problemele care îl interesează și că nu se dezinteresează de ceea ce se întâmplă la școală. Dar în același timp el are nevoie de un cadru de disciplină destul de ferm pentru a nu-l lăsa să-și inchipuie că libertatea lui este fără margini și, totodată, să știe că părinții săi împărtășesc același nivel de exigență.

În condițiile social-economice actuale se manifestă două condiții contradictorii: părinții sunt îngrijorați de viitorul copiilor lor dar în același timp, nu mai au timp și răbdare să acorde atenție problemelor acestora. Relația lor cu școala este ignorată sau evitată, acțiunile educative ale celor două instituții, școala și familia, desfășurându-se oarecum separat.

Este o sarcină a școlii, a personalului didactic, să identifice situațiile problematice, să dirijeze strategiile educative ale familiei în favoarea elevului și mai ales să conștientizeze faptul că relația de colaborare școală-familie este determinantă în obținerea performanțelor școlare.

Cheia rezolvării multor probleme cu care se confruntă copiii stă în familie. Părinții trebuie să înțeleagă că școala nu-i poate substitui în rolul pe care îl au în raport cu propriii copii. Învățătorul nu poate suplini lipsa de autoritate a unor părinți și nici înlocui afectivitatea de care au nevoie copiii atunci când se află în sânul familiei. Menirea noastră este cu totul alta !

A crește și a educa un copil este o operă care cere, înainte de toate, multă dragoste ; aceasta nu înseamnă că ea nu impune și rațiune, bazată pe cunoștințe precise. Copilul pe care noi îl creștem și educăm nu este la fel cu toți ceilalți, el este unic pentru noi și de aceea educația pe care i-o dăm trebuie adaptată personalității lui.

Ca și o plantă, copilul crește diferit în funcție de ambianța favorabilă sau defavorabilă a mediului familial. Această ambianță, acest climat, poate să-l ajute sau să-l împiedice să se dezvolte normal și răspunderea o purtăm noi, educatorii și părinții lui.

Copilul are nevoie să fie ajutat, apărut, călăuzit, are nevoie să se simtă important pentru cei din jurul său. Să conduci către maturitate o ființă umană nu este deloc simplu ; eforturile, descurajările, slăbiciunile fac drumul greu. Dacă pe acest drum părinții și copiii vor găsi sprijin din partea noastră a educatorilor, mai târziu, peste ani, efortul ne va fi răsplătit.

Bibliografie:

• Ionescu, M., Chis, V. – “ Pedagogie – suporturi pentru formarea profesorilor “, Ed. Presa Universitară Clujeană, 2001

• Nicola, I. – “ Pedagogie “, EDP, București, 1994

• Șchiopu, U., Verza, E. – “ Psihologia vârstelor. Ciclurile vieții “, EDP, București, 1995

FAMILIA ȘI ȘCOALA - FACTORI IMPORTANȚI ÎN CONTURAREA PERSONALITĂȚII COPILULUI

*Deaconu Simona Mirela-profesor
Școala Gimnazială Specială „Sf. Mina” Craiova*

În societatea contemporană se pare că familia tinde să se limiteze tot mai mult la micul grup pe care îl formează mama, tatăl și copiii, trăind sau mai exact, locuind sub același acoperiș...Nucleul familial tată-mamă-copii îndeplinește unele funcții importante privind comunitatea națională...Îndeplinește, de asemenea unele funcții care-i privesc pe părinți: el contribuie mai cu seamă la determinarea statutului lor de adulți și la configurarea unor aspecte importante ale personalității lor”. Dar funcția cea mai importantă este aceea față de copil, funcția de creștere și de educare a sa. Creșterea copiilor presupune asigurarea de către membrii adulți ai diadei familiale a acelor condiții de mediu (locuință, hrană, îmbrăcăminte) care să facă posibilă dezvoltarea normală a organismului copilului. Ca proces, însă, aceasta nu se rupe de educare, pentru că, simultan creșterii se înregistrează dezvoltarea psihică a copilului, structurarea personalității sale și asupra acestora educația în familie are o deosebită importanță.

Familia ca celulă socială este cea căreia îi aparține la început copilul, apoi cea care îl întovărășește permanent și cu influențe constante în întreaga sa existență școlară și post școlară. Influența pe care o exercită familia în plan educativ asupra dezvoltării copilului este majoră. Copilul, ființă plastică, înzestrată cu un uimitor potențial de dezvoltare, foarte receptiv la influențele externe – pozitive sau negative – nu este un adult în miniatură, ci doar „un candidat la umanizare” (H. Pieron). El trebuie socializat și umanizat. Fundamentarea personalității sale se realizează în mare măsură în sânul familiei, care reprezintă deopotrivă „universul” afectiv, social și cultural al viitorului adult. Concepția educativă, stilul și metodele,,

pedagogice” adoptate mai mult sau mai puțin spontan, dar practicate zi de zi – de către părinți, sub forma cerințelor și a atitudinilor față de copil, joacă un rol însemnat în formarea personalității acestuia.

Trăsăturile și coordonatele personalității se cristalizează după modelul și natura situațiilor trăite nemijlocit, repetat și intens de către copil în mediul familial, care este considerat – prin funcția sa centrală de creștere și educare – locul de inserție a copilului în societate și în cultură. Atitudinile părintești au consecințe durabile asupra personalității în formare. Din această cauză, singura atitudine validă în educarea copilului este cea de acceptare a lui. Ea presupune, înainte de toate, o dragoste „rațională” și spontană față de copil, fără slăbiciuni și răsfăț, o dozare optimă a frustrărilor adaptative, în raport cu trebuința de autonomie a copilului.

Educația sub toate formele ei, este chemată să găsească soluții prin care omul să se adapteze rapid și eficient la societatea viitorului. Cunoașterea particularităților dezvoltării personalității, a factorilor care contribuie la desăvârșirea acesteia, a problemelor pe care le ridică ea, contribuie în mare măsură la găsirea unor soluții adecvate. Una din acestea este respectarea independenței la copii. Independența este dorința copilului de a acționa în viață în concordanță cu experiența personală, ce întruchipează normele sociale de conduită.

Copiii pot fi drăgălași, dar și obositori. Educarea copiilor poate fi o plăcere dar poate fi și dificilă. Un părinte poate fi mai bun decât altul, dar toți părinții la rândul lor au nevoie de sfaturi și sprijin.

Dacă în alte culturi creșterea și educarea copiilor este o problemă a întregii comunități, la noi, părinții sunt de cele mai multe ori singuri, adesea fără nici un ajutor. De aceea, uneori părinții consideră, în general educația copiilor dificilă, atunci când copilul prezintă un comportament care pentru ei este inacceptabil. În astfel de cazuri părinții sunt iritați, se supără sau se simt neputincioși.

„Familia și școala, instituții cu rol fundamental în crearea spiritului social, trebuie să-și asume din nou rolul lor de nucleu în jurul căruia să se poată construi o bază durabilă pentru edificarea societății viitoare” (Jaqueline Delors). În condițiile social-economice actuale se manifestă două tendințe contradictorii: părinții sunt îngrijorați de viitorul copiilor lor, dar în același timp, „nu mai au timp și răbdare să acorde atenție problemelor acestora”. Relația lor cu școala este ignorată sau evitată, acțiunile educative ale celor două instituții exercitându-se oarecum paralel.

Este o sarcină a școlii, a personalului didactic, să identifice situațiile problematice din familiile copiilor, să dirijeze pe cât posibil strategiile educative ale acestora în formarea elevului și mai ales să conștientizeze faptul că relația de colaborare școală-familie este determinantă în obținerea performanțelor școlare.

Forma principală de organizare a activității instructiv-educative în cadrul căreia se realizează obiectivele educaționale o constituie lecția. Prin orele de educație civică urmărim formarea unui set de competențe necesare și suficiente, pentru a face din copil un bun cetățean, majoritatea cadrelor didactice sunt pe deplin conștiente că nu poți face educație civică dacă nu oferi propriul model comportamental, că nu se pot implica afectiv fără să cunoască fenomenele, situațiile, relațiile sociale. De la o școală la alta este o experiență în ceea ce privește educația civică, atât când e vorba de forme, modalități, metodologie, cât și atunci când e vorba de angajarea elevilor în viața școlii, ori a comunității sociale în întregul ei. Ora de educație civică, prin modul cum sunt abordate temele prevăzute în programă, inițiază copilul, viitorul cetățean, asupra drepturilor și îndatoririlor, a respectului față de sine și față de ceilalți, a comportamentului activ și responsabil.

Problematizarea unor situații comportamentale, exemplificarea faptelor de curaj, frică, lașitate etc., studiul de caz în legătură cu afectarea integrității fizice sau morale a copiilor, au determinat pe elevi să-și exprime părerile, să ia atitudini, să motiveze comportamente, să ascuță spiritul critic și inteligența.

Într-o măsură însemnată educația civică presupune un spațiu comunitar în care să se formeze deprinderi, comportamente, valori, un anumit simț al apartenenței la destinul grupului din care face parte.

Voi exemplifica în continuare un proiect didactic prin care elevii au demonstrat că au înțeles noțiunile legate de „Raporturile noastre cu ceilalți oameni” – noțiuni dezbătute în cadrul lecțiilor de educație civică din semestrul al II-lea.

PROIECT DIDACTIC

OBIECTUL: Educație civică

UNITATEA DE ÎNVĂȚARE: Raporturile noastre cu ceilalți oameni

SUBIECTUL: Eu și familia mea

TIPUL LECTIEI: comunicare de noi cunoștințe

SCOPUL:- valorificarea cunoștințelor despre grupurile din mediul apropiat copiilor;

- dezvoltarea capacității de comunicare, de argumentare a unor idei, de ascultare activă, de reflecție asupra relației cu cei apropiați, de lucru în echipă;
- dezvoltarea eului pozitiv;
- formarea unei atitudini civice;

OBIECTIVE DE REFERINȚA:

1.2 – să exprime oral și în scris enunțuri simple cu referire la situații diferite de viață cu conținut civic;

3.1 – să identifice grupurile sociale din care face parte: familie, grup de prieteni, colegi etc.;

3.3 – să descopere și să descrie într-o manieră clară și concisă diferite relații sociale și de grup;

OBIECTIVE OPERATIONALE:

1.2.1 – să realizeze dialoguri, să pună întrebări, să completeze unele propoziții;

3.1.1 - să numească diferite grupuri din care fac parte;

3.1.2 – să descopere reguli de constituire și funcționare a grupului;

3.3.1 – să alcătuiască enunțuri sau un text scurt în care să fie evidențiate relațiile familiale;

3.3.2 – să enumere activitățile care se desfășoară în cadrul familiei;

OBIECTIVE EDUCATIVE:

- dezvoltarea, activizarea și îmbogățirea vocabularului;
- să-și dezvolte spiritul de observație, gândirea logică, atenția și limbajul;
- formarea unei personalități pozitive care poate accepta omul de lângă el.

OBIECTIVE AFECTIVE:

- să se conformeze cerințelor enunțate;
- să se autocaracterizeze în spiritul corectitudinii;
- să participe cu interes la activitate.

METODE ȘI PROCEDEE:

- conversația, exercițiul, problematizare, brainstormingul, discuția dirijată.

RESURSE:- „Educația civică” - manual pentru clasa a III-a, Elena Nedelcu, Editura ALL;

- fișe, planșe didactice.

RESURSE TEMPORALE: 45 minute.

DESFAȘURAREA LECTIEI

1. Moment organizatoric. Asigur liniștea pentru buna desfășurare a lecției. Stabilesc regulile discuțiilor. Prezint asistența. Distribui jetoane pe care vor însemna starea sufletească pe care o au la începutul lecției. Elevii se pregătesc pentru lecție.

2. Captarea atenției. Cer elevilor să completeze două aritmogrife. Cuvintele găsite pe verticală (A-B) se vor întâlni frecvent în lecție. Elevii descoperă cuvintele: „GRUPURI” și „FAMILIA”. Această activitate se desfășoară în perechi.

3. Anunțarea temei și a obiectivelor. Anunț titlul lecției și îl scriu pe tablă. Enumăr pe înțelesul tuturor obiectivele urmărite în lecție. Elevii scriu pe caiete titlul lecției: „Eu și familia mea”.

4. Dirijarea învățării și comunicarea noilor cunoștințe.

a) Propun elevilor să prezinte din proiectele realizate, o fotografie cu membrii familiei, apoi să răspundă la următoarele întrebări:

- Ce este familia ? (Familia este un grup social.)
- Ce este un grup social ? (Un grup social este format din doi sau mai mulți oameni care acționează împreună, având un scop comun.)

Dați exemple de grupuri sociale ! (Clasa de elevi, familia, prietenii de joacă, echipa de fotbal etc.).

- Fiecare copil sau adult poate să facă parte în acelaș timp din mai multe grupuri sociale ? Dați exemple ! (Grupul de joacă, grupul școlar, grupul sportiv, grupul artistic, grupul de ocrotire a mediului înconjurător etc.)

- Ce învățăm în cadrul grupului?(Noi învățăm în cadrul grupului să vorbim, să ne purtăm, să acționăm împreună, să fim uniți, să rezolvăm neînțelegerile dintre noi, să primim și să dăruim afecțiune etc.)

- Care este grupul principal din care faceți parte? (Grupul din care facem parte este familia).

- Din cine este formată familia elementară? (Familia elementară este formată din părinți și copii).

- Ce găsește copilul în familie? (Copilul în familie găsește hrană și căldură sufletească, un nume, anumite obiceiuri și modele de comportament).

*Scriu pe tablă funcțiile familiei:

- funcția biologică: dă naștere și crește copii;
- funcția afectivă: oferă dragoste și sentimentul siguranței;
- funcția economică: asigură hrana, îmbrăcămintea, locuința;
- funcția cultural – educativă: transmite limba,obiceiurile etc.

*Elevii scriu pe caiete.

b) Joc didactic:„Săculețul fermecat”. Elevii răspund la întrebările scrise pe biletele care se află în săculeț.

c) Propun elevilor rezolvarea sarcinii 1 din fișa de muncă independentă.

* Completează spațiile libere, pentru a da un prim răspuns la întrebarea„Cine sunt eu?”

Mă numesc _____. Sunt fiul(fiica) lui _____și al (a) _____. M-am născut la data de _____, în localitatea _____, din județul _____. Sunt elev(elevă) în clasa _____ la școala _____. Tatăl meu este _____ și lucrează la _____, iar mama este _____ și lucrează la _____. Locuiesc împreună cu familia mea la adresa _____.

d) Citesc textul,„ In familie” apoi adresez următoarele întrebări:

- Cine stabilește regulile în familie? (Regulile în familie le stabilesc părinții împreună cu copii).
- De cine depinde unitatea familiei? (Unitatea familiei depinde de felul în care fiecare membru își îndeplinește sarcinile ce-i revin).
- Ce sarcini vă revin în cadrul acesteia? (In cadrul familiei facem cumpărături, spălăm vasele, facem ordine și curățenie etc.).

* Cer unor elevi să mimeze câteva din acțiunile pe care le fac. Elevi exprimă în cuvinte acțiunea mimată.

- Ce relații se stabilesc între membrii familiei? (Intre membrii familiei se stabilesc relații de rudenie, familiale, de colaborare, de prietenie etc.).

e) Propun rezolvarea exercițiului nr.2 din fișa de muncă independentă. (anexa 1)

Prezint elevilor ca fiind reală următoarea situație de viață:

Supărarea lui Radu

„Radu s-a mutat în vacanța de primăvară în alt oraș.Părinții lui au acum locuri mai bune de muncă, locuiesc într-un apartament nou. Familia nu cunoaște pe nimeni în oraș. Radu merge la școala din cartier. E cuminte, învață bine, dar e nefericit”.

* Elevii reflectează, răspund la întrebări, discută.

* Adresez întrebarea:„Care sunt necazurile lui Radu?”

Folosind brainstormingul scriu pe tablă situațiile-problemă intuite de elevi.

Conduc elevii să intervină în sprijinul băiatului.....

5. Obținerea performanței. Distribui elevilor fișe în care sunt inserate trăsături de caracter. (anexa 2)

6. Asigurarea retenției și a transferului de cunoștințe.

*Adresez elevilor întrebarea:

- Ce sunt față de noi persoanele cu care ne întâlnim în diferite grupuri?(Față de noi persoanele cu care ne întâlnim în diferite grupuri sunt părinți, bunici, străbunici, unchi și mătuși, verișori).

* Completează următoarele propoziții cu cuvinte potrivite:

1. Eu, mama și tata formăm _____ noastră.
2. Soția tatălui este _____ mea.
3. Soțul mamei este _____ meu.
4. Încă un băiat în familie este _____ cu mine.
5. Încă o fată în familie este _____ cu mine.
6. Sora mamei sau a tatălui e _____.
7. Copiii mătușilor și ai unchilor sunt _____.

* Elevii completează corect propozițiile scrise la tablă.

* **Joc de rol** - „Aniversarea mea”

O fetiță interpretează rolul sărbătoritei. Toți ceilalți elevi vor fi părinți, frați, surori, unchi, mătuși, verișori și vor participa la această aniversare.

7. Concluzii. Pe jetoane vor însemna starea sufletească dominantă în timpul lecției: mulțumit, nemulțumit, indiferent etc.

* Fac aprecieri asupra activității individuale și de grup.

Bibliografie:

- * M. Golu, *Dinamica personalității*, Editura Geneze, București, 1993
- * Tiberiu Kulcsar, *Factorii psihologici ai reușitei școlare*, E.D.P., București, 1978
- * G. Berger, *Omul modern și educația sa*, E.D.P., 1973
- * R. M. Niculescu, *Pedagogie generală*, Ed. Scorpion 7, București, 1996

MODALITĂȚI DE COLABORARE A ȘCOLII CU FAMILIA ÎN VEDEREA CREȘTERII RANDAMENTULUI ȘCOLAR

*Georgescu Paula Doina- profesor
Liceul de Artă „Marin Sorescu” Craiova*

În societatea noastră, când familia capătă parametri valorici nemaîntâlniți până în prezent, colaborarea școlii cu acest factor de educație constituie un element sine qua non în procesul educațional. Că familia este prima „școală” a viitorului cetățean, este un adevăr indubitabil, dar nu se poate lua în considerare ideea că, odată ce copilul pășește pragul școlii, influența familiei scade sau ar deveni un adjuvant de ordin cu totul secundar. Între cei doi factori educativi există o strânsă legătură, permanentă, care se realizează prin diferite forme de colaborare, care nu se cer neapărat spectaculoase, dar ele fac parte integrantă din procesul de conducere științifică a școlii.

O relație majoră – școală și familie- are în vedere cunoașterea stării de sănătate a copilului și procesul de învățare, echilibrul dintre efort și joc ca divertisment, cauzele medicale care duc la dificultăți școlare, cauzele rămânerii în urmă și influența lor asupra încrederii copilului în învățătură.

De-a lungul anilor, am observat că există o strânsă legătură între randamentul superior al elevilor și prezența activă, în școală, a părinților și invers. Sunt cazuri însă, când elevii cu multiple posibilități, evoluează lent, fiindcă familia nu prezintă interes. Cauzele unor eșecuri școlare sunt multiple; școala are sarcina, dar și menirea să le depisteze și să intervină, uneori, când este cazul, în situații delicate. Un sfat la timp, o îndrumare competentă, vizita la domiciliu sunt mijloace care, mai ales la elevii din clasele primare, pot da rezultate favorabile, în creșterea randamentului școlar.

Creșterea randamentului școlar este strâns legată și de modul în care familia concepe stimularea elevului. Dezinteresul părinților față de notele copilului, trecerea pe planul doi a acestei datorii față de copil, nu numai că atrofiază voința copilului, dar îl și jignește. De cele mai multe ori, randamentul slab al copilului este rezultatul slabei preocupări a părinților în controlul propriilor copii.

La elevii mici, oboseala mentală se manifestă de multe ori, printr-o nevoie crescândă de mișcare, de instabilitate motrică. Pe lângă toate acestea, unii părinți supraaglomerează copiii, obligându-i să citească sau să scrie cât mai mult, ceea ce determină un randament slab al memoriei, nervozitate, irascibilitate. Prin

întâlnirile cu părinții, chiar în prezența copiilor, prin dialogurile profesor - părinte se urmărește precizarea modului de supraveghere a copilului, urmărirea metodologiei de învățare, verificarea frecvenței la ore a copilului.

Trebuie reținut că este o condiție fundamentală a bunelor rezultate- stabilirea unui acord deplin între cerințele școlii și ale familiei.

Se întâlnesc și cazuri când unii părinți sunt permanent nemulțumiți de situația copiilor la învățătură, deși aceștia au note bune. Acești părinți nu știu să dea satisfacție copilului, inspirându-i teamă, făcându-l să apară timorat la lecție. De asemenea, datorită slabei exigențe manifestată de unele familii privind învățătura, la unii elevi randamentul școlar este tot mai mult stopat de preocupări extrașcolare care, nederijate și necanalizate pe făgașul normal, pot duce la insuccese la învățătură. Foarte mulți copii folosesc timpul liber în mod haotic, televizorul și calculatorul se transformă, în prea mare măsură, în divertisment, controlul părinților nu este eficient și în marea majoritate, părinții sunt nemulțumiți pentru notele copiilor, iar rezultatele slabe la învățătură le pun pe seama școlii.

De această dată, colaborarea cu familia capătă valențe noi și orice stagnare în aceste relații aduce prejudicii nivelului de cunoștințe al elevului. Instrumente ca: orarul, program de meditații, formele de într-ajutorare școlară, pregătirea în școală a elevilor care manifestă carențe sau pasivitate, sunt aduse la cunoștință familiei, căreia i se recomandă a le urmări și sprijini îndeaproape.

Un sprijin eficient în creșterea randamentului școlar ar trebui să vină din partea comitetului de părinți, care este interesat activ în problemele școlii. În cadrul acestui comitet sunt invitați părinți ai căror copii au regrese la învățătură, sunt informați despre comportamentul copiilor lor în școală și responsabilitățile ce le revin. În acest mod, pornindu-se de la clarificarea sarcinilor instructiv-educative în spiritul unei conduceri și organizări științifice a școlii, încercăm să integrăm activitatea familiei în contextul cerințelor școlii, deși nu totdeauna o facem cu suficientă perseverență.

Din cele arătate se pot desprinde următoarele concluzii:

- creșterea randamentului școlar nu poate fi considerată o sarcină de care răspunde numai școala, ci și familia elevului ;
- randamentul școlar este în strânsă relație și unitate cu randamentul educativ al familiei;
- se recomandă crearea, pe lângă fiecare unitate de învățământ a unei „școli a familiei”, sau a unui complex de măsuri care să faciliteze propaganda pedagogică în rândul părinților;
- trezirea și stimularea interesului părinților prin invitarea lor la acțiunile inițiate de școală;
- creșterea prestigiului școlii își are sorginea și în modul în care aceasta știe să-și apropie familia în obținerea unor rezultate remarcabile;
- colaborarea școlii cu familia nu este un act întâmplător, ci o coordonată majoră a conducerii științifice a școlii.

Bibliografie:

- Bunescu Gh., Alecu Gh., Badea D., „Educația părinților”, Editura didactică și Pedagogică, București, 1997;
- Șincai, Eugenia, Alexandru, Gheorghe, „Școala și familia”, Editura Gheorghe Alexandru, Craiova, 1993;
- Soitu, L., Vrajmaș, E., Păun, E., „Consiliere familială”, Institutul European, Iași, 2001

GRĂDINIȚA ȘI FAMILIA - PARTENERI ÎN EDUCAȚIE

Stoica Victorina – profesor pentru învățământ preșcolar

*Tudosie Floriana - profesor pentru învățământ preșcolar
Școala Gimnazială "Traian" Craiova*

Funcția centrală a educației este aceea de formare și dezvoltare permanentă a personalității individului cu scopul integrării sociale optime. Omul este în permanentă interacțiune cu factorii sociali ai existenței sale.

În această interacțiune, el asimilează normele și valorile societății, modelele sociale de comportament, mijloacele sociale de comunicare umană. Prin aceasta, el este pregătit pentru viața socială, pentru asumarea unor roluri și responsabilități. Acest proces se realizează de-a lungul diferitelor etape de viață, în cadrul unor forme specifice de activitate socială și în cadrul specific al unor instituții sociale: familia, grădinița, școala, instituțiile culturale, dar și împreună cu întregul sistem al mijloacelor moderne de informare și influențare.

Procesul de integrare în societate începe în familie din timpul copilăriei mici, când intervin primele contacte sociale și experiențe de viață (socializarea primară sau socializare de bază), și continuă de-a lungul vieții omului, odată cu dobândirea unor statusuri și roluri succesive (socializare continuă sau secundară).

Primele deprinderi de viață sănătoasă ale copilului sunt dezvoltate în familie (deprinderi igienice, de alimentație sănătoasă), acestea constituie suportul dezvoltării ulterioare și își pun amprenta asupra întregii personalități.

Tot în familie, copilul își însușește limbajul. Volumul, calitatea vocabularului, corectitudinea exprimării depinde de modelele oferite de părinți, de felul în care aceștia interacționează și îi solicită pe copii.

În familie se formează cele mai importante deprinderi de comportament: respectul, politețea, cinstea, sinceritatea, ordinea, răbdarea etc. În realizarea acestor sarcini, modelul parental ajută cel mai mult, părinții oferind copilului exemple de comportamente în diferite contexte. De la părinți, cei mici vor învăța să aprecieze ce e bine și ce e rău, ce e drept și ce e nedrept, ce e frumos și ce e urât în comportamente.

Activitatea educativă din grădiniță nu poate fi izolată, separată de alte influențe educative ce se exercită asupra copilului și mai ales, de cea din familie. Educația trebuie să se manifeste permanent ca o acțiune coerentă, complexă și unitară a grădiniței și familiei.

La intrarea în grădiniță, părinții sunt cei care dețin toate informațiile legate de copil: stare de sănătate, obiceiuri alimentare, particularități de învățare, mod de comportare, probleme în dezvoltare etc.

În același timp, grădinița, ca prima instituție care se conduce după principii și metode științifice, deține mijloace specifice pentru valorificarea potențialului fizic și psihic al fiecărui copil. Îmbinarea în parteneriat a informațiilor deținute de părinți cu cele ale grădiniței trebuie să fie în beneficiul copilului.

Termenul de parteneriat presupune realizarea unei alianțe pentru atingerea unor obiective comune. Pentru ca parteneriatul să funcționeze este nevoie de respect, încredere reciprocă, consens cu privire la scopurile acțiunii și strategiilor de atingere a acestora și de asumarea în comun a drepturilor și responsabilităților.

Parteneriatul dintre grădiniță și familie reprezintă o primă experiență relațională și de colaborare a părinților cu persoanele profesioniste în domeniul educației. Cei mai mulți părinți manifestă deschidere, dorință de a colabora cu personalul grădiniței, dar se poate întâmpla ca realizarea unui parteneriat să fie împiedicată de atitudini necorespunzătoare ale fiecăruia dintre cei implicați.

În crearea parteneriatului între grădiniță și familie este bine să ne amintim că în viața Copilului și a familiei lui orice angajat al instituției este important: portarul poate fi ca vecinul care-i salută cu un zâmbet în fiecare dimineață, bucătăreasa, bunica ce pregătește cele mai grozave mâncăruri, îngrijitoarea, ca sora mai mare care-i ajută pe cei mici să-și îmbrace pijamaua, iar educatoarea poate fi persoana care le este întotdeauna un sprijin. Fiecare, prin specificul muncii sale, prin felul în care îndeplinește atribuțiile și prin modul în care colaborează cu familia, influențează dezvoltarea copilului.

Educația copilului este o acțiune care presupune schimb de experiențe, de competențe și valori între toți adulții care îl susțin în dezvoltare și cu care acesta intră în contact. Acest lucru presupune ca parteneriatul educațional dintre familie și grădiniță să se extindă și către comunitatea care le include.

Parteneriatul educațional se realizează între:

- Agenții educaționali (copii, părinți, personalul grădiniței, specialiști în probleme de educație: psihologi, consilieri psihopedagogi, logopezi, terapeuți etc.);
- Instituții ale educației (familie, grădiniță, școală, centre comunitare, cluburi sportive, cluburi ale copiilor etc.);
- Membrii ai comunității cu influență asupra dezvoltării copilului (medici, reprezentanții primăriilor, ai Poliției, ai bisericii, ai Direcțiilor regionale de protecție a copilului etc.);

În orice parteneriat educațional este important să fie implicați copiii, iar activitățile desfășurate să fie în beneficiul acestora.

În funcție de specificul comunității în care se află grădinița, se pot realiza parteneriate cu:

- instituții sanitare, în susținerea unor activități care au ca scop creșterea și dezvoltarea tuturor membrilor comunității;
- asociațiile nonguvernamentale, pentru rezolvarea unor probleme de ordin social;
- parteneri privați care pot sprijini grădinița cu fonduri materiale sau prin activități de voluntariat;
- mass-media, pentru promovarea imaginii grădiniței, pentru promovarea ideilor noi, valorilor etc.

Prin crearea parteneriatului grădiniță–familie–comunitate copiii câștigă un mediu de dezvoltare mai bogat, între participanți se creează relațiile pozitive și fiecare își va dezvolta sentimentul coeziunii sociale.

Bibliografie: „Educatia timpurie si specificul dezvoltarii copilului prescolar” - 2008

RELATIA FAMILIE – ȘCOALA

*Prof. Tutica-Stănoi Tudorița
Școala Gimnazială Teasc*

Influențele educative pe care familia le exercită asupra tinerilor se pot manifesta fie direct – prin acțiuni mai mult sau mai puțin dirijate, fie indirect – prin modele de conduită oferite de către membrii familiei, precum și prin climatul psihosocial existent în familie. Modelele de conduită oferite de părinți – pe care tinerii le preiau prin imitație și învățare – precum și climatul socioafectiv în care se exercită influențele educaționale constituie primul model social cu o influență hotărâtoare asupra copiilor privind formarea concepției lor despre viața, a modului de comportare și relaționare în raport cu diferite norme și valori sociale. Este recunoscut faptul că strategiile educative la care se face apel în familie, mai mult sau mai puțin conștientizate, determină în mare măsură dezvoltarea personalității, precum și rezultatele școlare ale tinerilor, comportamentul lor sociomoral.

Factorul decisiv în succesul școlar îl reprezintă raportarea corectă a realității în existența activității comune familie – școală. Sunt necesare sisteme complexe de dezvoltare a responsabilităților individuale și colective, în concordanță deplină cu preocupările, interesele, deprinderile și aptitudinile fiecărui adolescent. Reglementarea științifică a unor norme educative impune colaborarea sistematică și permanentă a celor doi factori de instruire, familie – școală, și presupune unitatea influențelor educative și continuitatea muncii de formare a tânărului. Procesul de colaborare cu părinții asigură atingerea scopului educațional. Pornind de la necesitatea cunoașterii sociopsihopedagogică a adolescentului, școală impune colaborarea cu familia sub diferite aspecte. Urmărind aspectele comune, speciale și diferențiate pe care viața de elev o prezintă, părinții pot completa, sprijini și dezvolta personalitatea viitorului adult cu o singură condiție – colaborarea cu școală.

S-au cam pierdut formele de comunicare între cei doi factori decisivi pentru formarea tinerilor. Au supraviețuit ședințele cu părinții organizate sistematic. În principiu, părinții elevilor cu rezultate școlare

bune și foarte bune sunt prezenți. Dar unde sunt ceilalți? Problemele sociale nu motivează absența lor, pentru că școală are același rol educativ. Odată cu intrarea în școală problemele muncii de educație devin mai complexe și odată cu ele și rolul familiei, școala constituind pentru tânăr un mediu căruia trebuie să i se adapteze și care va influența enorm dezvoltarea sa. O serie de sarcini educaționale sunt preluate în mod special de școală (cele privind instrucția), dar familia rămâne implicată chiar și în realizarea acestora. Fără participarea părinților efortul educativ organizat prin instituțiile școlare poate fi frânt, deviat sau deformat. Așa cum arată și H. H. Stern "orice sistem de educație, oricât ar fi de perfect, rămâne neputincios dacă se lovește de opoziția sau indiferența din partea părinților".

Poziția unor părinți care consideră ca odată cu intrarea copiilor în școală rolul lor s-a încheiat, sau poziția unor cadre didactice conform căreia școală poate totul fără a apela la sprijinul părinților sunt greșite. Numai o colaborare perfectă între cei doi factori este de natură să determine o eficiență maximă a muncii educative. Desigur, în acest proces de colaborare, rolul conducător îl are școală. Ea poate să orienteze, să ajute familia în sarcinile ce-i revin, să asigure o unitate de vedere și de acțiune.

Familia, oricâte merite și preocupări valoroase ar avea în legătura cu educația tinerilor, nu va obține rezultate pozitive decât în condițiile în care acționează împreună cu școala.

Procesul de colaborare se impune – amândoi factorii acționează asupra acelorași persoane, urmăresc realizarea aceluiași obiectiv (evident cu mijloace specifice) și deci, orice neconcordanță, orice divergență, pot determina deficiențe în procesul dezvoltării tinerei generații. Colaborarea școlii cu familia se realizează în diferite forme: comitetele cetățenești de părinți – sunt forme organizate de colaborare între școală și familie ducând la perfecționarea procesului de instruire și educare a elevilor și vizitele la domiciliul elevilor; consultatii individuale, corespondența cu familia. Vizitele la domiciliul elevului oferă posibilitatea de cunoaștere concretă a condițiilor specifice din fiecare familie și pe această bază se pot lua, de comun acord, măsurile ce se impun ca fiind cele mai adecvate în vederea asigurării unui progres continuu în dezvoltarea copilului. Vizitele sunt din timp planificate și planificarea se referă la toți elevii clasei nu doar la cei ce prezintă vreo problemă. (S-au cam abandonat aceste vizite și de ce să nu recunoaștem, se fac la elevii care solicită bursa socială).

Formele colective de colaborare – adunări cu părinții, consultații colective, lectorate pentru părinți – pot îmbrăca structuri diferite și pot avea conținut variat. Astfel, adunările cu părinții (organizate periodic) pot fi destinate fie unui bilanț al activității elevilor (subliniindu-se contribuția familiei, eventualele deficiențe – cu tact – și măsurile ce se impun a fi adoptate), fie dezbaterii unor teme psiho – pedagogice în vederea informării părinților cu aspectele teoretice necesare activității lor practice (de pildă probleme ca: organizarea regimului de viață al elevilor în familie, orientarea școlară și profesională, alegerea și dezvoltarea lecturii etc., toate în funcție de specificul vârstei).

Lectoratele cu părinții includ cicluri de expuneri cu caracter pedagogic sau psihologic, sistematic organizate (pe școală), asigurând comunicarea unui sistem de informații, metodologii de lucru, forme de activitate, posibil de folosit în familie. Lipsa de colaborare duce spre un eșec și, din nefericire, cel învins este copilul, pentru care dorim tot, pentru care visăm tot ce este mai bun. Implicarea familiei în activitatea școlară a copiilor se desfășoară pe două coordonate:

a) relație părinte – copil: controlul frecvenței, al rezultatelor școlare, al temelor, ajutor în îndeplinirea sarcinilor, suport moral și material;

b) relația familie – școală, contactul direct cu profesorul sub formă: o reuniune de informare a părinților cu privire la documentele privind reforma curriculară și consultarea părinților la stabilirea disciplinei (lor) opționale, alcătuirea schemelor orare ale clasei și programului școlar al elevilor; activarea asociativă a părinților prin Comitetul de părinți pentru sprijinirea școlii în activitatea de cuprindere la cursuri a tuturor elevilor, la îmbunătățirea frecvenței acestora, în organizarea și desfășurarea activităților extracurriculare; lecții deschise pentru părinți, ateliere de lucru practice, vizite, excursii, serbări aniversare, reuniuni comune cu elevii și părinții.

PARTENERIATUL GRĂDINIȚĂ – FAMILIE – MEDIU - O NECESITATE ÎN INTEGRAREA CIVICĂ A COPIILOR

Preda Denisa – profesor pentru învățământ preșcolar
Grădinița P.P., „Curcubeul Copilăriei” Craiova

Deseori, oamenii, încercând să-și explice misterul propriei lor existențe se întreabă : „Oare omul se naște om sau devine om ?”

Omul, ca ființă biologică, vine pe lume cu o zestre ereditară superioară față de celelalte viețuitoare. Superioritatea sistemului psihic uman și a vieții psihice umane se datorează în primul rând zestrei genetice a omului, prin care acesta moștenește, pe cale biologică, cel mai performant sistem natural de culegere, stocare și prelucrare a informației – *creierul uman*.

Bazele forțelor creatoare ale omului încep să se așeze în perioada preșcolară. Premisele conduitei etice se formează încă din grădiniță.

Unul dintre obiectivele procesului instructiv – educativ din grădiniță este formarea la copii a trăsăturilor morale de voință și caracter.

În activitățile ce se desfășoară în grădiniță, copiii se conduc după anumite reguli de comportare care le direcționează conduita contribuind la formarea lor moral – civică.

În cadrul acestor activități ei sunt solicitați să discearnă între “bine” și “rău” să dea dovadă de hărnicie, cinste, dreptate, omenie, modestie, curaj, perseverență, respect față de cei din jur.

Urmărind cunoașterea, însușirea și respectarea normelor și regulilor de comportare civilizată, am proiectat și desfășurat activități comune ca – povestiri, jocuri de rol, convorbiri, concursuri, dramatizări, jocuri didactice, plimbări, excursii etc.

În cadrul jocurilor și activităților la alegere s – a urmărit :

- educarea relațiilor de prietenie și colaborare între copii ;
- cultivarea unor calități volitiv – morale cum sunt : inițiativa, hărnicia, cinstea, corectitudinea, curajul, perseverența în dezvoltarea și finalizarea unor jocuri colective sau individuale ;
- cultivarea respectului față de jocul sau munca altor copii.

Comportamentul elevat (cetățenesc, civilizat, moral) nu apare de la sine, ci numai în măsura în care adulții se ocupă de formarea lui iar acesta nu se poate face în familie prin cursuri și conferințe ci prin modelul pe care îl oferă copiilor care se vor strădui să-i imite.

În vederea realizării unei unități de cerințe între grădiniță și familie am conștientizat părinții copiilor că au de asigurat nu numai condițiile materiale pentru dezvoltarea lor psihică ci și bazele trainice ale educației moral – civice, familia fiind considerată prima școală în care copilul se pregătește pentru societate. Instructorii de părinți au putut cunoaște problemele cu care se confruntă fiecare cursant în educarea copiilor și împreună au găsit soluții pentru rezolvarea acestora.

Cunoașterea particularităților de vârstă și individuale ale copiilor constituie o premisă necesară pentru o bună educație în grădinița de copii.

Prin diferite procedee am încercat să îi facem pe părinți să înțeleagă că faptele de azi ale copiilor lor le prefigurează pe cele de mâine, că pe baza deprinderilor și convingerilor sădite acum, vor acționa în viață ca adulți.

Știind că un părinte educă nu numai prin îndemnul său ci și prin exemplul personal, am intervenit de fiecare dată când am observat părinți care nu respectau anumite reguli de comportare civilizată.

Prin metode și procedee pedagogice, grădinița are datoria de a interveni direct, fără menajamente, în cazuri de îndrumare greșită a copilului în familie. Este necesar ca toate îndrumările și intervențiile să aibă în vedere viitorul om ce ar putea altera atmosfera și în propriul său cămin și la locul de muncă în care va ajunge.

Se vorbește adesea de cazul copiilor “ preferați ” atât acasă cât și în grădiniță. Prin menajamente exagerate, prin atenția deosebită ce li se oferă acestor copii, nu se obțin decât rezultate negative.

Acești copii, scoși de fapt din colectiv și antrenați pe panta individualismului și egoismului, vor avea mari probleme ca adulți. părinții acestor copii vin cu pretenții încercând să convingă educatoarea că „odrasla” lor necesită o îngrijire deosebită . Ei trebuie ajutați să înțeleagă că au copii normali, capabili să se descurce singuri, că sprijinul colectivului este de mare valoare.

În felul acesta nu vom crește niște egoiști, ci niște copii curajoși, altruști, perseverenți , cu respect față de semenii.

Nu de puține ori întâlnim copii care nu respectă cerințele adulților din grădiniță. Este necesară investigarea cauzelor comportamentului necuviincios al acestora în vederea aplicării măsurilor pedagogice.

De cele mai multe ori, s- a constatat că unele familii au obiceiul de a pune persoanele cu care copilul intră în contact în grădiniță. Acești copii sunt astfel obișnuiți cu lipsa de respect, refuzând deseori să mai vină la grădiniță.

Discutarea unui cadru didactic în prezența copilului, dezaprecierea și amenințările indirecte făcute de către părinți, sădesc în sufletul copilului neîncrederea, frica.

Este necesar să cunoaștem direct opiniile acestor părinți, să cunoaștem convingerile lor eronate, ca apoi să recurgem la cele mai potrivite măsuri corectoare.

În unele cazuri, sub influența fraților mai mari, unii copii devin problemă pentru grădiniță.

Greutățile constau în lovirea celor din jur, însușirea unor obiecte din grădiniță, folosirea unui vocabular vulgar.

Pentru a putea trece la măsuri corecte am căutat cauzele ce l – au determinat pe copil să procedeze astfel.

Copilul din grădiniță, odată ajuns în familie, venea în contact cu jargonul străzii. Nerespectarea cerințelor educatoarei era gestul de neascultare față de părinți preluat de la frații mai mari și aplicat la grădiniță.

În astfel de cazuri, am cerut ajutorul părinților. Le – am prezentat situația cerându – le să – i urmărească îndeaproape pe copiii mai mari pentru a – i putea proteja pe cei mici.

Părinții în cauză au primit o sarcină de ordin social, au fost antrenați direct în înlăturarea unor deficiențe civice la propriii lor copii. Au recunoscut că antrenați în muncă au neglijat supravegherea copiilor în familie.

Prin întreaga activitate instructiv – educativă din grădiniță se urmărește pregătirea copiilor pentru societatea modernă de mâine.

În vederea realizării obiectivelor prevăzute de programa activităților instructiv – educative este foarte important să realizeze o colaborare cât mai strânsă cu familia, stabilind astfel o linie unitară în educarea copiilor.

Educația preșcolarului trebuie să fie în esența sa o pregătire pentru viață, o construcție a personalității ulterioare având în vedere și cultivarea sociabilității prin integrarea copiilor în grupuri sociale.

Viitorul omenirii depinde de modul în care copilul este pregătit azi pentru a avea o viață potrivit idealurilor sale.

Bibliografie :

- Copilul preșcolar și dezvoltarea vorbirii – 2010
- Programa activităților instructiv – educative în grădinița de copii
- Educație cetățenească – Caiete didactice – 2009
- Revista “ Învățământul preșcolar ” – 2011

PARTENERI IN EDUCAȚIE -FAMILIA, ȘCOALA

Șchiopu Ileana Carla– profesor învățământ preșcolar

Doicaru Ioana– profesor învățământ preșcolar

Școala Gimnazială Filiași Dolj

„A educa” înseamnă a utiliza diverse forme de învățare împreună, indivizii copiind diferite forme de gesticulare de la o persoană la alta. Scopul educării este dezvoltarea aptitudinilor, îmbogățirea cunoștințelor, familiarizarea cu noi direcții. Educația trebuie să deschidă toate direcțiile existenței, să ușureze formele de dezvoltare a personalității. Metodele de învățare sunt selectate de cadrele didactice, în dependență de contingentul intelectual al indivizilor. Aceste selecții mai sunt alese și după criterii psihologici și pedagogici.

Activitățile educative sunt structurate după principii didactice, se utilizează diverse metode de predare și învățare. Sunt transmise cunoștințe specifice disciplinei, ideile și comportamentele trebuie apreciate și evaluate. Cei care realizează toate aceste activități sunt cadre didactice, cu studii superioare specializate. Orice pedagog, în afară de cunoștințele de specialitate, mai trebuie să cunoască psihologia, metodică predării, pedagogia.

Educația durează pe tot parcursul vieții și are ca scopul să dezvolte responsabilități și independențe. Prin educație indivizii pot să se valorifice, să se ridice la nivelul așteptărilor societății.

În spiritul reformei învățământului românesc, noile reglementări legislative privind organizarea și funcționarea învățământului preșcolar descriu câteva principii generale ce trebuie avute permanent în vedere în procesul de educare a copiilor preșcolari și care reprezintă esențializări ale normativității pedagogice pentru nivelul de învățământ preșcolar: principiul educației globale și individualizate, principiul asigurării integrale a drepturilor copilului, principiul asigurării serviciilor sociale pentru copiii aflați în situații speciale, principiul cooperării cu familia și cu comunitatea locală, principiul asigurării respectului față de copil.

Întrucât familia și grădinița sunt factori educativi de mare însemnătate și ceea ce realizează unul depinde de celălalt, este firesc ca între acești factori să se realizeze o strânsă unitate de cerințe și exigențe. Educarea copiilor nu este o problemă numai a întregii societăți. Familia constituie prima școală în care copilul se socializează, iar grădinița este forma instituționalizată care continuă și completează ceea ce familia începe. De aceea este necesar ca între grădiniță și familie să existe o legătură permanentă. Familia reprezintă mediul psihopedagogic și moral cel mai potrivit dezvoltării copilului, iar grădinița preia și continuă această acțiune de educare și socializare a copiilor. În mod normal, familia caută să intre în relații cu educatoarea tocmai din dorința dezvoltării multilaterale a copilului. Grădinița exercită o influență formativă, dorind să cunoască modul cum se dezvoltă copilul și ce dificultăți ridică educatoarei. De asemenea, părinții vor să știe cum se comportă în relațiile cu alți copii și cum se încadrează în disciplina grădiniței. Dacă în primii ani ai dezvoltării sale copilul suferă numai influențele familiei, după trei ani sarcina educării lui se împarte între familie și grădiniță. În acțiunea de colaborare dintre educatori și părinți, evident rolul conducător îi revine educatorului. Pentru aceasta, educatorul trebuie să fie cooperant, să manifeste afectivitate și dragoste față de copil, dar și înțelegere și receptivitate față de situațiile părinților. Necesitatea colaborării strânse între grădiniță și familie este dictată de rolul deosebit de mare pe care îl joacă aceasta din urmă în educarea copilului. Încă de la nașterea copilului, familia exercită o influență considerabilă asupra dezvoltării sale fizice, intelectuale, sociale și morale. Familia exercită o influență deosebit de adâncă asupra copiilor. Primele noțiuni educative pe care copilul le primește sunt cele din familie. În familie se conturează caractere. Atât părinții cât și educatorii în timpul procesului de învățământ trebuie să intervină în numeroase situații pentru a corecta comportamentul copilului. Odată copilul ajuns la vârsta preșcolară familia imparte într-o bună măsură sarcina educării lui cu dascălii și pedagogii din școală; cei din urmă vor fi chemați să șlefuiască ceea ce a realizat familia, să completeze golurile din procesul instructiv-educativ care au scăpat până la această vârstă și să-l ajute pe copil, în înțelegerea și lămurirea unor probleme așa-zis, „delicate”, cum sunt cele legate de sentimentul de dragoste, de viața

sexuală, etc. Îmbinarea eforturilor educative din familie și din școală este nu numai recomandabilă ci și obligatorie, pentru că de multe ori pe măsură ce copiii evoluează, părinții au de înfruntat alte și alte probleme care se ivesc la o altă categorie de vârstă și care se repetă la generațiile următoare.

Dacă cele două medii educaționale – școală și familie – se completează și se susțin, ele asigură într-o mare măsură bună integrare a copilului în activitatea școlară și pe plan general în viața socială. Binefacerile sunt numeroase, începând cu o mai bună cunoaștere reciprocă și depășirea stereotipurilor și continuând cu identificarea intereselor comune în beneficiul copiilor. Cercetările confirmă că indiferent de mediul economic sau cultural al familiei, când părinții sunt parteneri cu școală în educația copiilor lor, rezultatele determină performanța elevilor, o mai bună frecvență a școlii, reducerea ratei de abandon școlar și scăderea fenomenului delincvenței.

Iată câteva principii ale colaborării familie școală:

- Copiii să se implice ca participanți activi în interacțiunile familie școală, centrată pe învățare;
- Să ofere tuturor părinților oportunități de a participa activ la experiențele educaționale ale copiilor lor, chiar dacă vin sau nu la școală,
- Colaborarea familie școală să fie folosită pentru rezolvarea problemelor dificile și, drept cadru de sărbătorire a realizărilor, a performanțelor deosebite,
- Relația dintre cele două instituții atât de importante să constituie fundamentul restructurării educaționale și al reinnoirii comunității;
- Eficiența profesională a cadrelor didactice, a administratorilor și a întregului personal al școlii să fie maximizată prin dezvoltarea unor abilități concrete, esențiale, conexiuni cu părinții și comunitatea.

Scopurile aferente acestor principii ar fi:

- Să ajutăm școlile să privească parteneriatele cu familia ca pe o primă resursă și nu ca pe un ultim refugiu, în promovarea învățării și dezvoltării.
- Să stabilim colaborarea școală – familie la nivel național, ca pe un standard al politicilor și practicilor educaționale.

Atunci când părinții, preșcolarii și ceilalți membri ai comunității devin și se consideră parteneri în educație, în jurul preșcolarilor se formează o comuniune de suport, care poate funcționa ca un angrenaj bine pus la punct. Parteneriatele reprezintă o componentă esențială în organizarea și desfășurarea activității în școală și în clasele de elevi. Ele nu mai sunt considerate doar o simplă activitate opțională sau o problemă de natură relațiilor publice.

Bibliografie:

1. Robu Maria, „*Empatia în educație*”, București, Didactica Publishing House, 2008
2. Cerghit Ioan, Neacșu Ioan, Negreț Dobridor Ioan, „*Prelegeri pedagogice*”, Iași, Editura Polirom, 2001
3. Pescaru Băran Adina, „*Parteneriat în educație*”, București, Editura Aramis Print, 2004
4. Nicola, Ioan, „*Tratat de pedagogie școlară*”, București, Editura Didactică și Pedagogică, 2000

SĂ NU NE UITĂM SĂRBĂTORILE ȘI TRADIȚIILE ROMÂNEȘTI

*Adriana Laura Radu-profesor învățământ primar
Școala Gimnazială Drăgotești*

Proiect de parteneriat: Școală- Familie- Comunitate

An școlar 2013-2014

Teme :

„Tradiții și obiceiuri de Sfantul Andrei,,

„Datini de iarna la români,,

„Dragobetele – sărbătoare a iubirii și a primăverii,,

„Sarbatori Pascale la romani,,

Argument

Deși suntem în prag de an 2014 și integrarea europeană a devenit de acum o certitudine, cu bune și cu rele, începem să auzim tot mai mult "Să ne păstrăm tradițiile!" De ce oare ?

Poate pentru că, alergând de atata timp către Europa, pe undeva pe parcurs am uitat de unde am plecat, am uitat că suntem de fapt români. Ca noi, că și popor avem multe de oferit celorlalți, că nu am trecut de-a lungul timpului prin istorie, fără să lăsam nimic în urma noastră. Că avem tradiții și obiceiuri care pot oricând rivaliza cu toate cele pe care le privim atât de încantați la vecini.

Elevii noștri au descoperit mai nou dovlecii ornați de Halloween și poveștile îngrozitoare cu strigoi și vrajitoare, dar ... unde sunt oare tradițiile românești de Sfantul Andrei ? Sunt păstrate acolo bine, în amintirea bunicii noastre, și este o dată în plus datorită noastră morală și de suflet, în același timp, să le aducem la lumină și să le dăm strălucirea pe care alte popoare știu să o dea la tot ce este național și îi reprezintă.

Oare tradițiile de Crăciun, și de altfel, pentru toate sărbătorile de iarnă, nu merită a fi amintite, cunoscute și învățate ? Se străduiesc copiii noștri să învețe un colind în limba engleză, altul în limba francezădar oare pe cele românești le știu bine ?

E foarte bine să cunoască cultura altor popoare, dar să nu ajungem la negarea celei autohtone.

Cata emulație poate să aducă la români Valentin's day....O mare de inimioare, prajiturele, programe TV, concursuri, care sunt binevenite, darunde dispar până la 24 februarie de Dragobete ? Oare iubirea „românească » e mai puțin festivă, mai puțin frumoasă ?

Nici una din toate astea. Motivul e unul singur. Nu am adus în fața copiilor și a oamenilor, aceste tradiții îmbracate într-o haină nouă, strălucitoare, care să se integreze acestui secol și mileniu.

De aceea, cu acest proiect de parteneriat, asta ne propunem : să aducem la lumină obiceiuri știute sau demult uitate și să le îmbrăcăm cu o haină nouă, frumoasă, strălucitoare, care să atragă deopotrivă copiii și părinții.

SCOPUL PROIECTULUI : aducerea la lumină a obiceiurilor știute sau demult uitate și "îmbracarea" lor cu o haină nouă, frumoasă, strălucitoare, care să atragă deopotrivă copii și părinți

OBIECTIVE :

Pentru elevi

- Să cunoască obiceiurile și tradițiile autentice românești
- Să aprecieze arta populară românească
- Să culegă, de la bunici și bătrâni satului, cântece, colinde, obiceiuri, care s-au uitat

Pentru cadrele didactice implicate în proiect :

- Să aducem în actualitate vechile tradiții, făcându-le accesibile elevilor și în același timp plăcute
- Să conștientizăm elevii, părinții, de necesitatea păstrării tradițiilor și obiceiurilor locale, în contextul „globalizării europene „
- Să atragem elevii, prin activități plăcute și accesibile vârstei lor, către zestrea culturală românească

DURATA PROIECTULUI : 1 AN

BENEFICIARI PROIECTULUI:

- elevii școli implicați în proiect;
- cadrele didactice implicate în proiect;
- părinții elevilor.
- comunitatea locală, invitată să participe la unele dintre activități

ECHIPA DE COORDONARE ȘI REALIZARE:

- ❖ Radu Adriana Laura— Director Școala Gimnazială Drăgotești
- ❖ Constantin Constantina- Coordonator proiecte și programe educative

COLABORATORI:

- Prof. Georgescu Andreia
- Prof.Stoian Marina

- Prof. Vasile Corina
- Prof. Stancu Mihnea
- Presedinte Comitetul de Parinti – Stoian Mirela

OBLIGAȚIILE PARTENERILOR:

-cadrele didactice implicate vor asigura resursele umane și materiale necesare desfășurării activităților;

- vor informa părinții despre importanța și impactul pozitiv al parteneriatului asupra copiilor;

- se vor implica în acțiunile de evaluare cu maximă responsabilitate;

- elevii vor manifesta atitudine pozitivă față de activitățile în care vor fi implicați;

- Consiliul Local va sprijini cadrele didactice în demersurile făcute, pentru buna derulare a proiectului;

- părinții vor sprijini moral și material activitățile, participand la organizarea si desfasurarea activitatilor.

ACTIVITATI PROPUSE

Nr crt	Titlul temei / activitatii	Data/ perioada	Locul de desfasurare	Participantii	Responsabil
1.Traditii si obiceiuri de Sfantul Andrei					
1	Sfantul Andrei – intre credinta si misticism- masa rotunda Inviatat special – una din batranele satului	Noiembrie 2013	Scoala Dragotesti	Elevi Cadre didactice Parinti	Constantin Constantina Vasile Corina
2	Concurs de ornat bostani (clasele I-IV, si clasele V-VIII) - punerea graului la incoltit -formarea buchetelor de crengute, ce sunt oferite invitatilor	Noiembrie 2013	CDI	Elevi Cadre didactice Parinti Inviati	Constantin Constantina Calomfir Marina Oprica Ileana
2.Datini de iarna la romani					
1	Prezentarea unui material Power Point - sesiune de referate cadre didactice si elevi	Decembrie 2013	CDI	Elevi Cadre didactice	Constantin Constantina Calomfir Marina
2	Decoratiuni de sarbatori - atelier	Decembrie 2013	CDI	Elevi claselor II-IV , si a V a,Dragotesti	Stoian Marina Constantin Constantina
3	A venit Mos Craciun! – serbare Mister Craciun Miss Craciunita	Decembrie 2013	Scoala Dragotesti	Elevi Cadre didactice Parinti Reprezentanti ai Consiliului Local	Calomfir Marina Oprica Ileana Constantin Constantina
3.Dragobetele – sarbatoare a iubirii si a primaverii					
1	Primavara – sarbatoarea vietii si a iubirii (masa rotunda)	Februarie 2014	CDI	Elevi Parinti Cadre didactice	Matei Luisa Constantin Constantina

2	Martie – prima floare pentru mama – mini serbare	Martie 2014	Scoala dragotesti	Elevi Parinti Cadre didactice	Calomfir Marina Vasile Corina
4.Sarbatori Pascale la romani					
1	Ornamente traditionale Incondeierea oualelor	Martie 2014	Scoala Dragotesti	Elevi Cadre didactice parinti	Calomfir Marina Oprica Ileana
2	Expozitie cu ornamentele realizate	Aprilie 2014	Hol Scoala Dragotesti	Elevi Cadre didactice parinti	Radu Adriana
EVALUARE					
Prezentarea portofoliilor realizate in timpul activitatilor Expozitie cu materialele realizate Masa rotunda – cadre didactice, parinti, reprezentanti ai Consiliului Local Dragotesti					

MATERIELE NECESARE:

hartie xerox

- ❖ pliante
- ❖ afise
- ❖ masti
- ❖ crengute
- ❖ grau
- ❖ tempera
- ❖ lipici
- ❖ coli desen
- ❖ costume populare

EVALUAREA PROIECTULUI:

- expoziție cu lucrările elevilor participanți;
- înregistrări video din timpul desfășurării activităților individuale și comune;
- realizarea unui album cu aspecte din activitățile concrete ale parteneriatului;
- invitarea părinților precum și a reprezentanților primăriei la manifestările finale;
- popularizarea manifestărilor prilejuite de acest parteneriat;

PARTENERI:

Școala Gimnazială Drăgotești

Director RADU ADRIANA LAURA

Consiliul Local al Comunei Drăgotești

Primar DUMITRU DINCĂ

Consiliul Reprezentativ al Parintilor

Presedinte: STOIAN MIRELA

Bibliografie:

- 1.Panțuru, S., Psihosociopedagogia familiei, curs pentru învățământ la distanță, Brasov, Reprografia Universității „Transilvania”, 2008;
- 3.Băran-Pescaru, A., Parteneriat în educație, Bucuresti, Editura Aramis, 2004;

FAMILIA ȘI GRADINIȚA

*Stanusi Gheorghita- educatoare
Liceul Teoretic "George St. Marincu" Poiana Mare*

La vârsta prescolară un factor important este grădinița care desfășoară un amplu proces instructiv-educativ aplicând metode și procedee științifice. Pentru reușita actului educațional munca depusă de cadrele didactice în grădinița trebuie continuată, susținută și întărită de familie.

Funcția de părinte este o „meserie”, și, ca orice meserie, ea trebuie învățată. Noțiunea de părinte nu poate exista separat de cea de copil, după cum noțiunea de educator nu poate exista separat de cea de educat. Părinții trebuie să cunoască, să devină conștienți de influența pe care o exercită prezența lor în viața copilului, să fie convinși că educația ce trebuie dată copilului, pentru societatea actuală este diferită de cele precedente, că societatea viitoare va fi diferită de cea actuală, iar copilul trebuie pregătit corespunzător. Gresesc acei părinți care le interzic copiilor să se „atingă de anumite obiecte”, sau să se deplaseze cât de mult pot. Tendința copilului de a apuca, de a desface piesele unei jucării, de a le pipăi, de a le privi, chiar de a le izbi pentru a vedea dacă se sparg sau nu, nu trebuie oprită. Un copil sănătos, bine alimentat și crescut în condiții igienice, manifestă un activism care trebuie stimulat, dar și supravegheat și îndrumat. Curiozitatea acută, de a cerceta tot ce-l înconjoară trebuie încurajată.

Unitatea de acțiune a celor doi factori (grădinița-familie) în opera de formare a copilului este condiționată de unitatea de vederi, de un mod comun de lucru și o bună cunoaștere reciprocă. Interesul comun al celor două instituții trebuie să determine o mișcare cu dublu sens, familie-grădinița, grădinița-familie, în vederea unei suficiente cunoașteri a ambelor părți.

În procesul educației rolul coordonator îl are grădinița, iar mai apoi școala, însă familia este aceea care contribuie prin susținerea și continuarea a ceea ce unitățile de învățământ se străduiesc să facă.

Din punct de vedere pedagogic coordonarea presupune, pe de o parte, selectarea și valorificarea influențelor pozitive ce se exercită în familie, iar pe de altă, îndrumarea familiei în vederea exercitării unor acțiuni educative care să fie în concordanță cu idealul educațional. Ca instituție care dispune de cadre pregătite în acest sens, grădinița poate asigura această coordonare. O primă consecință ce rezultă de aici se referă la necesitatea cunoașterii de către educatoare a trasaturilor și potențialului educațional al familiei. De un real folos pentru valorificarea influențelor familiei și îndrumarea ei sunt informațiile ce se referă la încadrarea părinților în procesul muncii, la structura și tipul familiei, la relațiile interpersonale dintre membrii săi (între părinți, între părinți și copii, între copii și bunici, etc.), la climatul educațional din familie, la responsabilitățile pe care copilul le îndeplinește în familie, la autoritatea părinților și metodele educative pe care acestea le folosesc etc. Cunoșcând asemenea aspecte, educatoarea poate trece la stabilirea unui program comun de educație-al grădiniței și al familiei- în care acțiunile ce se întreprind să se completeze reciproc. Numai în acest fel se poate contura un sistem unitar de cerințe. Odată stabilite aceste lucruri, urmează aplicarea lor. Și în acest proces educatoarei îi revine sarcina să îndrume și să orienteze modalitățile de aplicare și mai ales să urmărească rezultatele. În acest sens, ea trebuie să-i familiarizeze pe părinți cu anumite cunoștințe psihopedagogice și să-i inițieze în folosirea unor metode și procedee de educație în concordanță cu particularitățile de vârstă și individuale ale copilului.

Principalele aspecte asupra cărora educatoarea trebuie să insiste se referă la regimul zilnic din familie, la relațiile dintre părinți și la unitatea de cerințe dintre ei, la importanța climatului afectiv pentru dezvoltarea personalității copilului, la necesitatea cunoașterii copilului, la semnificația stilului de viață care trebuie să domine în familie, la jocurile și jucăriile copilului, într-un cuvânt la tot ceea ce s-ar putea repercuta, într-un fel sau altul, asupra dezvoltării copilului.

Familia reprezintă un element cheie în dezvoltarea sănătății, competenței și activității copilului însă ea nu poate exercita această funcție fără colaborarea cu grădinița, care asigură resurse suplimentare. Pentru a realiza un parteneriat eficient grădinița-familie, educatoarea poate implica familia în anumite activități instructive-educative. Astfel, părinții trebuie sprijiniți să își cunoască copiii, să le identifice nevoile și să sprijine dezvoltarea și creșterea lor armonioasă. Parteneriatul familie-grădinița, cu tot ceea ce presupune el, prezintă avantaje pentru toți factorii implicați: educatoare, părinți, copii.

În privința formelor concrete de colaborare dintre grădiniță și familie, trebuie spus că ele se deosebesc în funcție de scopul urmărit și modul concret de realizare. Un exemplu ar fi conferințele și referatele prezentate în fața părinților cu anumite privilegii. În cadrul acestor conferințe am abordat teme pe baza de fapte și date concrete. Ex: "Influența familiei asupra personalității copilului", "Despre noi și copiii noștri", "Cum să contribuim la dezvoltarea limbajului copiilor noștri", etc.

De asemenea, organizarea unor expoziții cu lucrări executate de copii, prin care părinții au posibilitatea să-și cunoască copilul prin prisma rezultatelor muncii sale. Participarea părinților la anumite activități demonstrative îi ajută să cunoască metodele și procedeele folosite, le sugerează anumite modalități concrete de îndrumare a jocurilor, de folosire a jucăriilor, etc. În cadrul acestor participări, părinții observă modul de comportare al copilului în colectivitate, precum și modul și gradul de implicare al prescolarului în activități.

Un alt mijloc eficient de colaborare între grădiniță și familie este consilierea. De asemenea, convorbiri au loc spontan ori de câte ori se ivesc prilejul, sau organizat, din inițiativa educatoarei sau a părinților. Avantajul lor constă în posibilitățile pe care ni le oferă de a analiza diferite situații concrete și de a ajunge la un consens asupra măsurilor ce se vor întreprinde în continuare. Educatoarea are prilejul să cunoască mai bine copilul prin intermediul părinților, să-și cunoască pe aceștia din perspectiva calității pe care o au. O variantă a acestor convorbiri îmbracă forma consultărilor individuale. Cu acest prilej sunt analizate unele manifestări concrete mai dificile sau iesite din comun, cauzele care le generează, și în colaborare se ajunge la inițierea unor măsuri concrete. Convorbirile și consultările presupun mult tact din partea educatoarei.

Vizitele constituie o altă formă de colaborare. Inclundem aici ambele variante, vizitarea familiei de către educatoare și vizitarea grădiniței de către părinți. Cu acest prilej educatoarea are posibilitatea să cunoască structura și climatul educativ din familie, relațiile și valorile morale ale acestui microgrup, locul pe care copilul îl ocupă în interiorul său. Vizitând grădinița, părinții au posibilitatea să-și cunoască mai bine copilul și să-și vadă propriile rezultate, observând și informându-se asupra atitudinii și comportării copilului. De asemenea la nivelul grupei și al grădiniței, se constituie comitetul de părinți. Acesta are rolul de a-i antrena pe toți părinții la organizarea și desfășurarea în bune condiții a muncii în grădiniță.

Pentru atragerea unor surse extrabugetare, am organizat și desfășurat împreună cu copiii și părinții programe artistice cu taxă simbolică pentru părinți, banii obținuți folosindu-se pentru a achiziționa jucării sau alte materiale necesare grupei de copii. Ex: "Sărbătoarea toamnei". Lucrările executate împreună cu copiii au fost: peisaje din semințe de dovleac, jucării din castane, coji de nuci, etc., sau "8 Martie", martisoare, felicitări. De asemenea am atras părinții la realizarea unor lucrări în grădiniță: reparații mobilier, zugrăveli, etc.

O altă formă de colaborare între grădiniță și familie sunt serbarile copiilor, un prilej de cunoaștere reciprocă, dar și de satisfacție reciprocă pentru realizările copiilor. Am organizat activități extracurriculare, organizate și desfășurate împreună cu părinții. De exemplu: vizite organizate la patiserie, la croitorie, la biserică, la dispensar, astfel încât copiii să aibă parte de o educație culturală solidă. În vederea eficienței parteneriatului grădiniță-familie, educatoarea trebuie să mobilizeze părinții, în participarea la aceste acțiuni.

În cadrul formelor de colaborare mai sus menționate educatoarele vor observa "pe viu" relația dintre copii și părinți, vor putea observa anumite hobby-uri, preferințe sau talente ale familiei, precum și modul în care părinții își cunosc copiii. Adeverații beneficiari ai acestui parteneriat sunt copiii, ei simt dragostea și apropierea părinților, nu numai prin bunăvoință și bucuriile ce li se oferă acasă, ci și din interesul pe care părinții îl acordă în realizarea activităților din grădiniță; copiii sunt mai siguri pe sine, sentimentul de siguranță fiindu-le atât de necesar dezvoltării și echilibrului interior; totodată ei trăiesc mandria de a-și vedea părinții în situații apropiate lor și de a-i aprecia și mai mult. Părinții au șansa de a deveni participanți la educație, prin implicarea afectivă și prin emoțiile trăite alături de copiii lor; au prilejul de a sta foarte aproape de copii, de a-i înțelege mai bine, au posibilitatea să-i observe, să vadă cum se compoartă aceștia în colectiv. Participând afectiv și efectiv la viața grădiniței, părinții nu vor mai vedea doar funcția socială a acesteia, de supraveghere a copiilor atunci când ei lipsesc de acasă, ci vor conștientiza că ea desfășoară un proces instructiv-educativ bine fundamentat și organizat.

În concluzie, dezvoltarea psihică și fizică a copilului la această vârstă depinde în mare măsură și de cadrele didactice, dar și de părinți și de aceea e nevoie stringentă de în parteneriat educațional în favoarea creșterii adecvate a copiilor.

Bibliografie: Ilut, P., „Teme actuale de psihosociologie”, Iași, ed. Polirom, 2004

COLABORAREA FAMILIE – ȘCOALĂ PENTRU ASIGURAREA REUȘITEI ȘCOLARE

*Păun Rodica-profesor pentru învățământ primar
Școala Gimnazială „N. Titulescu” Craiova*

Motto:

“ Eu sunt copilul. Tu ții în mâinile tale destinul meu. Tu determini, în cea mai mare măsură, dacă voi reuși sau voi eșua în viață! Dă-mi, te rog, acele lucruri care să mă îndrepte spre fericire. Educă-mă, te rog, ca să pot fi o binecuvântare pentru lume!” Child’s Appeal

Educația este cea care desăvârșește ființa umană, educația pe care copilul o primește în familie, în școală și de la comunitate.

Aspirațiile, rezultatele și sprijinul social și familial constituie trei aspecte ale unei interacțiuni dinamice între copilul individual și cercul său imediat.

Implicarea părinților joacă un rol semnificativ în cadrul intervenției școlare.

Acțiunile care implică părinții produc o schimbare în ambientul familiei și cresc aspirațiile, atât ale părinților pentru copiii lor, cât și ale copiilor înșiși.

Mediul familial este primul mediu educativ și socializator pe care îl cunoaște copilul și a cărui influență îi marchează esențial dezvoltarea ca individ. Legătura copilului cu familia este extrem de puternică și de neînlocuit.

Tot în familie se formează cele mai importante deprinderi de comportament: respectul, politețea, cinstea, sinceritatea, decența în vorbire și atitudini, ordinea, cumpătarea, grija față de unele lucruri încredințate. Toate acestea reprezintă de fapt ilustrarea cunoscutei expresii „a avea cei șapte ani de-acasă”. Un elev fără „cei șapte ani de-acasă” va crea mereu probleme chiar și ca viitor adult. Aici trebuie reamintit că, în general, elevii nu primesc în cadrul școlii nici un exemplu sau sfat negativ, toate acestea influențându-l în afara școlii. Din cele 24 de ore ale unei zile, elevul este la școală 5 – 6 ore, de restul timpului fiind responsabilă familia elevului. Uneori părinții uită că trebuie să facă front comun cu profesorii, deoarece și unii și alții nu doresc decât dezvoltarea armonioasă a elevului, educarea și îmbogățirea cunoștințelor acestuia. A fi părinte este ceva înăscut, acest sentiment aflându-se în noi în stare latentă. Se întâmplă totuși ca ceea ce consideră părinții a fi o măsură corectă pentru copilul lor într-o anumită situație, să nu fie tocmai ceea ce are nevoie copilul în acel moment. De aici apar conflictele, rupturile dintre membrii familiei, renunțarea la intervenții din partea părinților care sunt depășiți de situație.

Una dintre cele mai importante preocupări ale familiei și un punct comun pe care îl are aceasta cu școala este orientarea școlară și profesională. Cei mai mulți părinți sunt bine intenționați în alegerea unei școli sau unei profesii pentru fiul sau fiica lor. Dar, de multe ori, buna intenție și buna credință sunt tocmai sursele greșelilor lor deoarece acestea nu țin loc de competență și de pricepere. Greșelile părinților decurg uneori și din prea marea dragoste pe care o poartă copiilor.

De aceea între familie și școală trebuie să existe o permanentă colaborare care se poate realiza prin vizite reciproce, ședințe și lectorate cu părinții.

Un parteneriat familie-școală este relația cea mai profitabilă pentru toți cei ce participă la acest demers. Parteneriatul va fi eficient dacă fiecare parte va reține că același subiect este copilul nostru și școlarul nostru.

Cadrele didactice află cum este fiecare copil, în ce mod ajunge mai repede la succes, ce îl interesează și-l pasionează, iar părinții vor cunoaște în ce momente să-l susțină pe școlar, în ce fel să-l motiveze și să-l ajute.

Școala este instituția socială în care se realizează educația organizată a tinerei generații. Ea este factorul decisiv pentru formarea unui om apt să contribuie la dezvoltarea societății, să ia parte activă la viață, să fie pregătit pentru muncă. Procesul de învățământ este cel care conferă școlii rolul decisiv în formarea omului. Misiunea școlii este aceea de a contribui la realizarea idealului educativ impus de cerințele vieții sociale. Procesul de educație din cadrul școlii este îndrumat și condus de persoane pregătite în mod special pentru acest lucru.

Menirea școlii nu este numai de a înzestra elevii cu un bagaj de cunoștințe cât mai mare, ci și de a stimula calitatea de om.

Școala a rămas punctul de pornire al orientării școlare și profesionale prin acțiuni de informare asupra posibilităților de continuare a studiilor, de detectare a intereselor profesionale și a aptitudinilor, de discutare a criteriilor după care elevii își decid viitorul și ponderii de implicare a părinților în alegerea școlii și a profesiei pe care copiii lor o vor urma, dacă profesia aleasă este cea dorită de copil și dacă aceasta din urmă are disponibilități intelectuale.

Mediul școlar îi oferă copilului un prim mediu socializator de tip organizațional:

- introduce în relațiile copilului cu adultul o anumită distanță socială;
- oferă copilului un cadru social, bazat pe anumite reguli de conviețuire cu ceilalți;
- creează copilului posibilitatea de a se compara cu cei de vârsta lui;
- îl familiarizează pe copil cu microgrupul social în cadrul căruia învață să devină partener, să joace

unele roluri sociale;

- îl obișnuiește pe copil cu programul orar, cu programul de viață, cu schimbarea mediului de existență;

- stimulează dezvoltarea autonomiei personale și a independenței.

Se constată că unele familii manifestă totală încredere în rolul pe care școala îl are asupra dezvoltării copilului, pe când altele sunt dezinteresate.

Parteneriatele dintre școală și familii pot:

- a. ajuta profesorii în munca lor;
- b. perfecționa abilitățile școlare ale elevilor;
- c. îmbunătăți programele de studiu și climatul școlar;
- d. îmbunătăți abilitățile educaționale ale părinților;
- e. dezvolta abilitățile de lideri ale părinților;
- f. conecta familiile cu membrii școlii;

În ceea ce privește relația școală-familie se impun deschideri oferite părinților privind aspectele școlare, psihopedagogice, pe lângă aspectele medicale, juridice etc.

Un studiu realizat în ceea ce privește necesitatea colaborării școală-familie enumeră patru motive pentru care școala și familia se străduiesc să stabilească legături între ele:

- a. părinții sunt juridic responsabili de educația copiilor lor;
- b. învățământul nu este decât o parte din educația copilului; o bună parte a educației se petrece în afara școlii;

c. cercetările pun în evidență influența atitudinii parentale asupra rezultatelor școlare ale elevilor, în special asupra motivațiilor învățării, precum și faptul că unele comportamente ale părinților pot fi favorizate datorită dialogului cu școala;

d. grupurile sociale implicate în instituția școlară (în special părinții și profesorii) au dreptul să influențeze gestiunea școlară.

Educația, sub toate formele ei, e chemată să găsească soluții prin care copilul să se adapteze rapid și eficient la societatea în care trăiește. Oricât s-ar strădui, școala nu poate înlocui restul instituțiilor care au misiunea de formare a cetățenilor conștienți, cu o conduită civilizată. Educația școlarilor în școală nu are sortii de izbândă fără o colaborare strânsă cu alți factori activi implicați în procesul instructiv-educativ. Între aceștia, familia, considerată dintotdeauna celula de bază a societății și "un soi de personalitate colectivă" de a cărei armonie generală depinde dezvoltarea personalității copilului, are un rol foarte important în ajutorul pe care trebuie să îl dea școlii. Oricine lucrează în învățământ observă cum familia nu mai poate

realiza astfel de temelie şubredă, şcoala nu poate construi certitudini. Formarea ca cetăţean se află sub influenţa societăţii şi în special a familiei.

Colaborarea cu familia trebuie să se concretizeze într-un program comun de activităţi ale şcolii cu aceasta (lectorate cu părinţii, şedinţe, consultaţii, vizite la domiciliul elevului, serbări şcolare). Părinţii trebuie să vadă în noi un prieten, un colaborator, un om adevărat care-i poate ajuta prin atitudinea nepărtinitoare pe care trebuie să o afişăm. Aşadar e o sarcină a şcolii să identifice situaţiile problemă din familiile copiilor, să dirijeze pe cât este posibil strategiile educative în favoarea elevului şi să conştientizeze că relaţia de colaborare şcoala-familie este determinantă în educarea copiilor. Educaţia în familie devine astfel un proces de pregătire pentru viaţă, prin întâmpinarea şi rezolvarea problemelor de viaţă.

În concluzie, trebuie spus că cei doi factori educativi, familia şi şcoala, trebuie să aibă acelaşi scop – formarea personalităţii umane integrale şi armonioase.

BIBLIOGRAFIE :

1. Cerghit, I.; Radu, I.T.; Popescu, E.; Vlăsceanu, L., „ Didactica”, manual pentru clasa a X-a, şcoli normale, E.D.P., R.A., 1997;
2. Kant, Im., Tratat de pedagogie. Iaşi, Editura Agora, 1992.
3. Nica, I, Ţopa, L., Colaborarea şcolii cu familia elevilor de clasa I, Editura Didactică şi Pedagogică, Bucureşti, 1974;
4. Nicola, I., „ Pedagogie”, E.D.P., R.A., Bucureşti, 1992;
5. *** - „ Tribuna învăţământului”, 2000.
6. Revista Învăţământului preşcolar, 3-4/ 2005.

FAMILIA CA MEDIU SOCIALIZATOR ŞI EDUCAŢIONAL. FORME ALE COLABORĂRII ŞCOLII CU FAMILIA

*Iulica Ispas-profesor pentru învăţământul preşcolar
Şcoala Gimnazială „N. Romanescu”*

" Fiecare copil pe care îl instruim este un OM dăruit societăţii "(N. Iorga)

Şcoala şi familia sunt cei doi poli de rezistenţă ai educaţiei, care constituie prin mijloace specifice la formarea tineretului.

Familia este prima şcoală a copilului. Ea este cea care răspunde de trebuinţele elementare ale copilului şi de protecţia acestuia, exercitând o influenţă atât de adâncă, încât urmele ei rămân, uneori, întipărite pentru toată viaţa în profilul moral - spiritual al acestuia.

Familia ocupă un loc aparte în sistemul instituţional al educaţiei. Acţiunea ei pe întreaga perioadă a dezvoltării include şi toate laturile formării personalităţii. Ea reprezintă unul din mediile de socializare şi educare din cele mai complete datorită posibilităţilor ce le are de a-l introduce pe copil în cele mai variabile situaţii şi de a acţiona asupra lui prin cele mai complexe şi fireşti mijloace.

Familia oferă copilului primele informaţii despre lumea ce-l înconjoară, primele norme şi reguli de conduită, dar şi climatul socioafectiv necesar trebuinţelor şi dorinţelor sale.

"Pecetea pe care părinţii o lasă asupra structurii şi profilului spiritual - moral al personalităţii propriilor copii se menţine toată viaţa". (M. Golu)

Influenţele educative pe care familia le exercită asupra copiilor se pot manifesta fie direct - prin acţiuni mai mult sau mai puţin dirijate, fie indirect - prin modele de conduită oferite de către membrii familiei, precum şi prin climatul psihosocial existent în familie. Modelele de conduită oferite de părinţi - pe care copiii le preiau prin imitaţie şi învăţare - precum şi climatul socioafectiv în care se exercită influenţele educaţionale ("cei şapte ani de acasă") constituie primul model social cu o influenţă hotărâtoare asupra copiilor privind formarea concepţiei lor despre viaţă, a modului de comportare şi relaţionare în raport cu diferite norme şi valori sociale. Este recunoscut faptul că strategiile educative la care se face apel în familie,

mai mult sau mai puțin conștientizate, determină în mare măsură dezvoltarea personalității, precum și rezultatele școlare ale copiilor, comportamentului lor sociomoral.

Ei, copiii care răsar asemenea florilor, cresc ocrotiți de dragoste părintească. Se înalță vegheați de căldura familiei unde învață primele taine ale lumii înconjurătoare. Află ce este bine și rău, cum să se poarte frumos. Apoi în primul colectiv - grădinițele - cunosc regulile jocului cu alții, bucuria victoriei sau tristețea fără început și fără sfârșit - copilăria.

Dacă vine toamna - e septembrie. Suna primul clopoțel care vestește școala, în care copilul crescut în familie va fi instruit pentru viață. Părinții și educatorii contribuie, în strânsă colaborare, la ridicarea nivelului instructiv educativ al elevului integrat în colectiv. Reușita acestei acțiuni presupune însă o cunoaștere specială a fiecărui copil. El trebuie urmărit permanent și profund, sub toate aspectele personalității lui.

Factorul decisiv în succesul școlar îl reprezintă raportarea corectă a realității în existența activității comune familie - școala. Sunt necesare sisteme complexe de dezvoltare a responsabilităților individuale și colective, în concordanță deplină cu preocupările, interesele, deprinderile și aptitudinile fiecărui copil.

Reglementarea științifică a unor norme educative impune colaborarea sistematică și permanentă a celor doi factori de instruire, familie - școala și presupune unitatea influențelor educative și continuitatea muncii de formare a copilului.

Procesul de colaborare cu părinții asigură atingerea scopului educational. Ponind de la necesitatea cunoașterii sociopsihopedagogică a copilului, școala impune colaborarea cu familia sub diferite aspecte. Urmărind aspectele comune, speciale și diferențiate pe care viața de elev o prezintă, părinții pot completa, sprijini și dezvolta personalitatea copilului cu o singură condiție - colaborarea cu școala.

S-au cam pierdut formele de comunicare între cei doi factori decisivi pentru formarea copilului. Au supraviețuit sedințele cu părinții organizate sistematic. În principiu, părinții elevilor cu rezultate școlare bune și foarte bune sunt prezenți. Dar unde sunt ceilalți? Problemele sociale nu motivează absența lor, pentru că școala are același rol educativ. Cu intrarea în școala (de la vârsta de 6 ani) problemele muncii de educație devin mai complexe și odată cu ele și rolul familiei, școala constituind pentru copil un nou mediu caruia trebuie să i se adapteze și care va influența enorm dezvoltarea sa. O serie de sarcini educaționale sunt preluate în mod special de școala (cele privind instrucția), dar familia rămâne implicată chiar și în realizarea acestora rămânându-i în același timp și multe altele în care rolul principal îl are în continuare. Fără participarea părinților efortul educativ organizat prin instituțiile școlare poate fi frânt, deviat sau deformat. Așa cum arată și H. H. Stern "orice sistem de educație, oricat ar fi de perfect, rămâne neputincios dacă se lovește de opoziția sau indiferența din partea părinților".

Poziția unor părinți care consideră că odată cu intrarea copiilor în școala rolul lor s-a încheiat, sau poziția unor cadre didactice conform căreia școala poate totuși fără a apela la sprijinul părinților sunt greșite. Numai o colaborare perfectă între cei doi factori este de natură să determine o eficiență maximă a muncii educative. Desigur, în acest proces de colaborare, rolul conducător îl are școala. Ea poate să orienteze, să ajute familia în sarcinile ce-i revin, să asigure o unitate de vedere și de acțiune.

Familia, oricate merite și preocupări valoroase ar avea în legătură cu educația copiilor, nu va obține rezultate pozitive decât în condițiile în care acționează împreună cu școala.

Procesul de colaborare se impune - amândoi factorii acționează asupra acelorași persoane, urmăresc realizarea aceluiași obiectiv (evident cu mijloace specifice) și deci, orice neconcordanță, orice divergență, pot determina deficiențe în procesul dezvoltării tinerei generații.

Această realitate a căpătat caracter de lege, o prevedere în acest sens fiind inclusă în Legea educației și învățământului "Școala conlucrează cu familia în educarea copiilor și tineretului în pregătirea lor pentru munca și viață, iar rolul conducător în această acțiune de colaborare revine școlii ca factor instituționalizat specializat în muncă instructiv - educativă.

Colaborarea școlii cu familia se realizează în diferite forme:

- comitetele cetățenești de părinți - sunt forme organizate de colaborare între școala și familie constituind la perfecționarea procesului de instruire și educare a elevilor;
- vizitele la domiciliul elevilor;
- consultații individuale;

- corespondența cu familia.

Vizitele la domiciliul elevului oferă posibilitatea de cunoaștere concretă a condițiilor specifice din fiecare familie și pe această bază se pot lua, de comun acord, măsurile ce se impun ca fiind cele mai adecvate în vederea asigurării unui progres continuu în dezvoltarea copilului. Vizitele sunt din timp planificate și planificarea se referă la toți elevii clasei nu doar la cei ce prezintă vreo problemă. (S-au cam abandonat aceste vizite și de ce să nu recunoaștem, se fac la elevii care solicită bursa socială).

Formele colective de colaborare - adunări cu părinții, consultații colective, lectorate pentru părinți - pot îmbrăca structuri și pot avea conținut variat. Astfel, adunările cu părinții (organizate periodic) pot fi destinate fie unui bilanț al activității elevilor (subliniindu-se contribuția familiei, eventualele deficiențe - cu tact - și măsurile ce se impun a fi adoptate), fie dezbaterii unor teme psiho - pedagogice în vederea informării părinților cu aspectele teoretice necesare activității lor practice (de pildă probleme ca: organizarea regimului de viață al elevilor în familie, orientarea școlară și profesională, alegerea și dezvoltarea lecturii, etc. toate în funcție de specificul vârstei).

Lectoratele cu părinții includ cicluri de expuneri cu caracter pedagogic sau psihologic, sistematic organizate (pe școală), asigurând comunicarea unui sistem de informații, metodologii de lucru, forme de activitate, posibil de folosit în familie.

Lipsa de colaborare duce spre un eșec și, din nefericire, cel învins este copilul, pentru care dorim tot, pentru care visăm tot ce este mai bun.

Pentru viitor, dascălii adevați știu ce trebuie să facă în prezent: să pună lumina în priviri și liniște în gânduri, să pună zambet în iubire în fapte, să pună cuget în judecată.

Coordonatele colaborării: implicarea familiei în activitatea școlară a copiilor se desfășoară pe două coordonate:

a). relație părinte - copil: controlul frecvenței, al rezultatelor școlare, al temelor, ajutor în îndeplinirea sarcinilor, suport moral și material;

b). relația familie - școală, contactul direct cu învățătorul, profesorii clasei sub forma:

- o reuniune de informare a părinților cu privire la documentele privind reforma curriculară (Planul cadru pentru învățământul obligatoriu, Programele școlare, Ghidurile de evaluare -Descriptorii de performanță);

- consultarea părinților la stabilirea disciplinei (lor) opționale, alcătuirea schemelor orare ale clasei și programul școlar al elevilor.

- activarea asociativă a părinților prin Comitetul de părinți pentru sprijinirea școlii în activitatea de cuprindere la cursuri a tuturor copiilor, la îmbunătățirea frecvenței acestora (vizibil îmbunătățită prin oferirea laptelui și cornului de către guvern), în organizarea și desfășurarea activităților extracurriculare.

- lecții deschise pentru părinți, ateliere de lucru practice, vizite, excursii, serbări aniversare.

- reuniuni comune cu elevii și părinții.

MODALITĂȚI EFICIENTE DE COLABORARE CU FAMILIA

*Enea Nuța-profesor pentru învățământ primar
Școala Gimnazială „Gheorghe Țițeica” Craiova
Popa Olimpia-Alunița-profesor învățământ primar
Liceul de Arte, „Marin Sorescu” Craiova*

Colaborarea învățătorului cu familia contribuie la realizarea progresului la învățatură și la formarea comportamentelor la elevi.

Cadrul didactic trebuie să conducă cu eficiență relațiile cu părinții care devin buni colaboratori. Acesta are în vedere respectarea unor condiții : transmiterea informațiilor, realizarea conexiunii inverse, acceptarea opiniilor, obiectivitatea, utilizarea unui limbaj potrivit.

Transmiterea informațiilor. Comunicarea cu părinții nu înseamnă nevoia de a-i informa pe scurt pe aceștia de diverse probleme. Învățătorul își petrece cea mai mare parte din timpul relațiilor cu părinții în

receptarea și primirea mesajelor din partea acestora. Cadrul didactic trebuie să determine părinții să ia inițiative.

Conexiunea inversă. Părinții nu au datoria de a înțelege și a asculta toate mesajele din partea educatorului. Un cadru didactic lasă spațiu întrebărilor și îi provoacă să facă acest lucru.

Părinții trebuie să știe că actul de învățare are la bază trei factori : zestrea nativă a copilului, mediul fizic activ și mediul social propice. O schimbare în mediu poate duce la schimbări nu numai în conținutul în ceea ce copilul învață, dar și în capacitatea de a învăța.

Copilul trebuie stimulat în permanență, pentru a-l ajuta să se acomodeze cu situația de „a învăța ” și de a depăși cu bine această sacină care nu-i convine. Copilul nu poate discerne asupra a ceea ce poate învăța și nici asupra momentului potrivit pentru a studia. Părinții le vor fixa un program. Sfaturi pentru părinți : să corecteze imediat eroarea copilului, făcându-l să înțeleagă ce demers propriu a adaptat care îl conduce la eroare, să-l învețe pe copil reguli eficace pentru relațiile interpersonale din cadrul familiei și din afara acesteia și să se cunoască pe sine, să nu-l mintă pe copil, să nu se teamă să-și arate ignoranța prin unele răspunsuri negative sau prin căutarea lămuririlor necesare în enciclopedii, în dicționare, chiar în prezența copilului, să le acorde copiilor mai mult timp liber.

În fiecare familie trebuie să se manifeste o relație de colaborare și prietenie între toți membrii familiei.

Ca educatori, părinții au nevoie să fie inițiați în cunoașterea trăsăturilor firești ale diferitelor vârste, pentru a le putea acorda propriilor copii dreptul de a trăi corespunzător cerințelor lor.

În atitudinile pe care le iau față de copii, unii părinți adoptă cele două stiluri extreme de educare a copilului : autoritate severă sau îngăduială totală.

Sarcina principală a școlii este de a populariza în rândul familiei regulamentul de ordine interioară cu privire la ocrotirea și creșterea copilului, în perioada școlarității și de a sugera, de a antrena la aplicarea unor măsuri eficiente.

Pentru consolidarea relației școală-familie, se realizează parteneriate având ca obiective : formarea la copii a unor conduite corespunzătoare, a unui stil de viață sănătos, emoțional, fizic și socio-moral.

Scopul creării acestor parteneriate este dorința comună de a ajuta elevii să obțină rezultate bune în achiziționarea cunoștințelor.

Părinții :

- Vor asigura respectarea Regulamentului de Ordine Interioară al Școlii;
- Vor sprijini și încuraja copiii să efectueze temele și vor folosi toate oportunitățile puse la dispoziție de școală pentru ca elevii să aibă reușite ;
- Vor participa la întâlnirile organizate cu părinții, în vederea reușitei și progresului copiilor lor ;
- Vor evita să-și planifice concedii cu familia în timpul cursurilor școlare.

Școala:

- Se va arăta deschisă și primitoare față de părinți și elevi ;
- Va asigura condiții cât mai bune pentru ca toți elevii din comunitatea școlii să aibă succes școlar;
- Va face tot ce este posibil pentru a asigura securitatea și buna dispoziție a copilului ;
- Va asigura o atmosferă pozitivă de lucru copilului și va informa părinții în legătură cu rezultatele școlare ale copiilor;
- Va asigura o direcție educațională în concordanță cu Curriculum Național pentru a răspunde nevoilor individuale ale copilului.
- Va asigura o atmosferă pozitivă de lucru copilului și va informa părinții în legătură cu rezultatele școlare, comportamentul, punctualitatea și frecvența lui la cursuri și va căuta o modalitate împreună cu părinții.
- Va stabili temele pentru acasă, asigurând condiții favorabile pentru ca elevii să poată lucra suplimentar, în timpul și după orele de curs ;
- Va informa părinții în legătură cu activitățile și evenimentele desfășurate în școală ;
- Va informa părinții asupra progresului copilului lui ;

Elevii :

- Vor frecventa cursurile cu regularitate și vor veni la timp la școală ;
- Vor aduce zilnic la școală echipamentul sportiv ;
- Vor duce la îndeplinire sarcinile de lucru în clasă și își vor face temele la timp ;
- Vor respecta și vor avea grijă de bunurile școlii – clădiri și spațiul înconjurător.

Familia are un rol important în educarea copilului. Primele noțiuni educative pe care copilul le primește sunt cele din familie. În familie se conturează caractere. Părinții și educatorii în timpul procesului de învățământ trebuie să intervină în diverse situații pentru a corecta comportamentul copilului.

Obiective care se realizează prin intermediul parteneriatului :

Să ajutăm școlile să privească parteneriatele cu familia ca o modalitate de realizare a progresului învățării și dezvoltării ;

Să stabilim colaborarea familie-școală la nivel național, ca pe un standard al politicilor și practicilor educaționale.

Atunci când părinții, elevii și ceilalți membrii ai comunității devin și se consideră parteneri în educație, în jurul elevilor se formează o comunitate de suport.

Parteneriatele reprezintă o componentă esențială în organizarea și desfășurarea activității în școală și în clasele de elevi. Ele nu mai sunt considerate o activitate opțională.

Eficacitatea învățării realizată în școală poate fi realizată prin buna colaborare familie - școală.

Părinții pot evalua cu exigență rezultatele activității școlare.

Îmbinarea eforturilor educative din familie și din școală este obligatorie, pentru că de multe ori ce copiii trec în clase mai mari, apar alte probleme care se repetă la generațiile următoare.

Când cele două medii educaționale – școala și familia se completează și se susțin, ele asigură într-o mare măsură buna integrare a copilului în activitatea școlară și pe plan general în viața socială.

Când părinții sunt parteneri cu școala în educația copiilor lor, rezultatele determină performanța elevilor, o mai bună frecvență a școlii.

Educația răspunde atât cererii sociale cât și nevoilor și aspirațiilor individuale.

Bibliografie :

- Romiță B. Iucu, Managementul clasei de elevi, Editura Polirom, Iași, 2006 ;
- Ioan Nicola, Tratat de pedagogie școlară, Editura didactică și pedagogică, București, 2000;
- Cerghit Ioan, Neacșu Ioan, Negreț Dobridor Ioan, Prelegeri pedagogice, Editura Polirom, Iași, 2001.

EFICIENTIZAREA COLABORĂRII DINTRE ȘCOALĂ ȘI FAMILIE

*Stanciu Eugenia- profesor învățământ primar
Școala Gimnazială "Sfântul Dumitru" Craiova*

Școala a avut și are un rol primordial în a colabora cu părinții copiilor pentru asigurarea educației acestora. Educația este o acțiune la care își dau concursul școala, familia, comunitatea locală, întreaga societate și colaborarea între ele este absolut necesară.

Învățătorul trebuie să cunoască câteva cerințe care să-i faciliteze munca în parteneriatul cu părinții și să-i sporească eficiența.

Consonanța colaborării este o primă cerință înțelegând prin ea nu numai unitatea de vederi, ci cum este și firesc, unitatea de atitudini față de cel educat. Este vorba de o dublă concordanță:

- ❖ între școală și familie;
- ❖ între membrii familiei.

Având păreri diferite față de problemele educației copilului, în familie, apar unele disensiuni de care copilul ia uneori cunoștință fiind, de obicei, prezent la exprimarea lor. Punctele de vedere contradictorii determină copilul să-și desfășoare activitatea după bunul lui plac. Cu asemenea, „atitudini” din partea familiei nu poate fi vorba de o colaborare deoarece învățătorul nu are cu cine colabora. În asemenea

situații, consecințele negative nu întârzie să apară: elevii cu rezultate slabe la învățătură și mai ales cei indisciplinați sunt, în cea mai mare parte, rodul unei astfel de neconcordanțe, deoarece copilul știind că are un apărător în familie pentru faptele sale negative, le va săvârși fără teamă. O bună educație implică necesitatea unității de vederi și de acțiuni din partea tuturor factorilor educativi.

Informarea reciprocă între învățător și familie cu privire la copil, la evoluția lui, prin intermediul carnetului de elev, a vizitelor reciproce, ședințe cu părinții, corespondență, nu are un caracter sistematic, ci ea se desfășoară sporadic și mai ales în „momente de criză”. Tocmai pentru a nu se ajunge la asemenea „momente”, trebuie ca informarea celor doi factori să se producă sistematic și reciproc, fiindcă aceasta se realizează de obicei, dinspre școală spre familie și mai rar de la părinți spre învățător. Informarea trebuie să se facă ori de câte ori se simte nevoia dintr-o parte sau din alta.

Colaborarea familiei cu învățătorul nu trebuie să se rezume la domeniul bazei materiale a învățământului. Este necesar ca ei să se intereseze de munca copiilor, de învățătură și să le imprime o atitudine serioasă, de răspundere față de aceasta.

Există un domeniu al educației în care aportul familiei este deosebit de valoros și acesta este cel al educației civice. Niciunde, ca în familie, formarea fizionomiei morale nu găsește un climat mai potrivit de formare. Cinstea, omenia, respectul față de om, hărnicia, dragostea față de patrie sunt valori pe care părinții le pot cultiva cu cel mai mare succes. Acest lucru îl pot realiza nu prin lecții speciale, ci prin atitudinea lor față de aceste valori morale, prin implicarea acestora în viața lor de toate zilele.

După cum se știe, colaborarea presupune pe lângă o unitate de vederi și o coordonare a acțiunilor în vederea realizării unității – factorul coordonator al colaborării fiind învățătorul. Această precizare nu izvorăște dintr-un orgoliu profesional, ci decurge din logica lucrurilor. Școala are rol de a coordona colaborarea tuturor factorilor educativi, deoarece dintre toți, doar ea este singurul calificat pentru asemenea acțiune.

În practica școlară există mai multe modalități de colaborare a învățătorului cu familiile elevilor:

- Sedințe cu părinții – cadru organizat al unor analize riguroase asupra activității desfășurate cu întreg colectivul de elevi pe care învățătorul îl conduce, dar și rezultatele obținute de fiecare elev în parte. Cu această ocazie sunt dezbătute și greutățile pe care copiii le întâmpină la diferite discipline de studiu, la efectuarea temelor, la colaborarea cu ceilalți colegi, în respectarea regulamentului școlar, atât la școală cât și acasă. Informarea este reciprocă de la învățător la părinte și invers. Problemele se analizează, se discută și apoi se stabilește un plan de măsuri pentru înlăturarea lor.
- Orele de consiliere – prilej excelent de discuții degajate, organizate, ce sporesc gradul de implicare și cunoștere a copiilor/ cerințelor școlii. Pentru o eficientizare a acestora, am realizat o programare a părinților, astfel că săptămânal mă întâlnesc cu 6-7 părinți. În timpul alocat discut cu fiecare dintre cei prezenți, analizăm realizarea sarcinilor școlare, comportamentul elevilor, caiete, fișe de lucru, etc. Pot participa și alți părinți, alții decât cei programați, dacă există probleme ce necesită abordare urgentă.
- Vizitele la domiciliul elevilor sunt momentele în care se realizează o cunoaștere amănunțită a condițiilor de viață în care trăiește copilul, a valențelor pozitive sau negative pe care părinții le exercită asupra acestuia. Cu această ocazie învățătorul poate urmări gradul de sprijin acordat de părinți copiilor în efectuarea temelor de acasă. S-a constatat că un număr restrâns de elevi n-au fost supravegheați în timpul pregătirii lecțiilor, în timp ce un număr destul de mare au fost controlați sistematic de către părinți sau alți membrii ai familiei. Aceștia din urmă aveau caietele ordonate, temele complete și corecte, iar rezultatele lor la învățătură sunt bune și foarte bune.
- Lectoratele pedagogice sunt organizate cu părinții în scopul consilierii acestora în unele probleme în ceea ce privește „meseria de părinte”. Iată câteva teme pe care le-am abordat de-a lungul anilor cu părinții elevilor pe care i-am educat: „Profesia de părinte – un examen de conștiință”, „Atmosfera familială și educația copiilor”, „Bunicii – Cine nu are bătrâni în casă, să își cumpere”, „Psihologia familiei cu un singur copil”, „Probleme ale copilului bolnav”, „Dificultățile trecerii pragului dintre clasa a IV-a și a V-a”, etc.

- Sfatul pedagogic este un program săptămânal care constă în consultații acordate de învățător părinților cu ocazia vizitelor la domiciliul elevilor și în momentele de criză când părintele vine la școală să-l informeze pe învățător despre problemele pe care le are copilul sau este chemat de învățător pentru a-l pune la curent cu situația copilului. Acest mod de lucru cu părinții este eficient deoarece se desfășoară ori de câte ori situația o impune, în timp util pentru ca problemele apărute să fie rezolvate repede și necesită alocarea unei scurte perioade de timp.
- Correspondența și carnetul de note sunt modalități de lucru permanente, dar ele nu sunt suficient de concludente deoarece informarea se face numai dintr-o parte, fie de la învățător spre părinte, fie de la părinte la învățător. Carnetul de note oferă părinților doar calificativul obținut de elev în urma evaluării nu și ce știe sau nu știe copilul. Desigur că pentru părintele care urmărește îndeaproape munca elevului și vrea să fie bine și complet informat este posibilă studierea testelor de evaluare sumativă, a muncilor independente sau a realizărilor plastice.
- Serbările ținute în fața părinților permit acestora să vadă manifestările elevilor, rezultatul muncii lor, trăirile și comportamentul acestora, să le descopere diferite înclinații sau chiar talente artistice pe care nici nu le bănuiau. Îi pot urmări cum se manifestă în colectiv în raport cu ceilalți elevi.
- Activitățile extracurriculare pot constitui și ele o modalitate de lucru cu părinții cu condiția ca și aceștia să fie invitați să participe. În cadrul acestor activități avem ocazia să-i punem pe părinți în fața unor situații tipice de o educație model în ceea ce privește comportamentul copiilor în situații normale, dar pe care nu le întâlnesc zilnic.

Am putea spune că aproape nu există activitate extracurriculară la care să nu putem invita părinții. Vom observa că în funcție de locul de muncă, de timpul de care beneficiază, de atenția pe care o acordă educației copilului în școală și în familie, părinții vor răspunde de cele mai multe ori „prezent” solicitărilor noastre.

Dacă avem o colaborare strânsă cu părinții, dacă încercăm să-i aducem aproape de eforturile pe care le facem pentru educarea copiilor, roadele acestei colaborări nu se vor lăsa așteptate.

Învățătorul trebuie să rămână ca o „flacăra vie” într-o viață deloc ușoară, cu multe cărări întortochiate pe care are misiunea de a-i conduce pe alții spre succes.

Bibliografie:

- Baran-Pescaru, Adina –Parteneriat in educatie (familie-scoala-comunitate), București, Editura Aramis , 2004
- Cosmovici A., Iacob L. –Psihologie scolara, Iași, Editura Polirom, 1999.

DE CE ȘCOALA ȘI FAMILIA – PARTENERI ÎN EDUCAȚIE?

*Prof. Bretan Maria Simona
Școala Gimnazială "Mihai Eminescu" Craiova*

Pentru a avea elevi bine educați și deci viitori cetățeni demni și responsabili, trebuie să ne ocupăm, mai întâi, de educația părinților. Școala a avut și are un rol primordial în colaborarea cu părinții în scopul asigurării unei educații parentale de calitate. Educația este o acțiune complexă la care trebuie să își dea concursul școala, familia, întreaga societate, iar cooperarea acestor actori este logică și stringentă.

Activitatea de acasă este o continuare a activității pedagogice de la școală și totodată invers – activitatea de la școală este continuarea activității de acasă. Acesta este principalul motiv pentru care cei doi factori au datoria de a cunoaște obligațiile celuilalt și de a se sprijini reciproc.

În atenția tuturor factorilor educaționali trebuie să fie următorul fapt: Cum va trebui să educăm copilul de azi, tânărul – adultul de mâine, pentru a se încadra într-o societate în care numai responsabilitatea, voința, hotărârea, curajul și dorința de a munci îi poate asigura o existență optimă? Răspunsul la această întrebare este foarte complex și nu poate fi oferit de școală fără familie, și invers, de familie fără școală. Școala și familia urmăresc același scop educativ: formarea copiilor spre a deveni oameni

multilateral dezvoltăți. Pentru realizarea acestui scop unic este necesară unitatea de acțiune, concordanța dintre mijloacele specifice de influențare folosite de aceste două institutii sociale.

Pentru a evita caracterul duplicitar și dezorientarea este necesară adoptarea unor atitudini de aprobare a sarcinilor școlii, mai ales pentru a nu crea dificultăți de înțelegere la copii. Este necesar a se crea un front educativ comun familie – școală. Timpul calitativ acordat copiilor, discuțiile libere și deschise care să se soldeze cu acceptarea punctelor de vedere, manifestarea interesului permanent pentru ce și cum se întâmplă în școală, afișarea disponibilității de implicare în rezolvarea problemelor școlii sunt acțiuni necesare pentru fiecare părinte.

Școala este interesată să colaboreze cu familia, să-și facă din ea un aliat, pentru ca acțiunea sa educativă sa fie mai profundă și de durată. Colaborarea școlii cu familia este necesară și în vederea unei informări reciproce cu privire la dezvoltarea copilului, la comportarea lui.

Această recunoaștere a importanței părinților în favorizarea succesului școlar al tinerilor a determinat autoritățile educative să susțină necesitatea întăririi legăturilor dintre părinți și școală. De altfel, în contextul actual, aceste legături par a fi mai necesare ca niciodată. Într-adevăr, misiunea socială a școlii depășește tot mai mult simpla atingere a obiectivelor pedagogice ale curriculum-ului școlar având în vedere și faptul că mulți părinți sunt prea preocupați de problemele familiale, profesionale sau sociale pentru a putea urmări evoluția copiilor lor sau coerența dintre educația pe care copilul o primește în familie și cea școlară.

Binefacerile colaborării sunt numeroase, începând cu o mai bună cunoaștere reciprocă și depășirea stereotipurilor, și continuând cu identificarea unor interese comune în beneficiul copiilor.

Spre a ajuta eficient pe copii, părinții trebuie să țină legătura cu școala, spre a se informa despre rezultatele muncii și despre comportarea lor la școală. Unele informații despre aceste situații le pot obține părinții prin consultarea carnetului cu note al elevului sau din relatările despre activitatea lui la școală și modul cum a fost ea apreciată de profesori, dar mult mai utile sunt informațiile pe care le primesc părinții de la cadrele didactice. Accelerarea transformărilor sociale, democratice, emanciparea femeii, modificarea statutului copilului, dispersia familiei, încercarea de a restitui prestigiul educației familiale, progresele sociologiei și psihologiei, precum și alte cauze au dus la înțelegerea faptului că orice sistem de educație rămâne neputincios dacă se izbeste de indiferența sau de opoziția părinților. Școala capătă astfel o misiune suplimentară.

Au existat întotdeauna educatori excelenți și părinți iubitori care nu și-au pus probabil atâtea probleme și totuși au reușit foarte bine, dar poate că acest lucru era mai ușor într-o lume foarte statornică, în care tradiția avea ultimul cuvânt.

Părinții elevilor dintr-o clasă formează rareori un grup omogen și nu dispun toți de aceleași mijloace pentru a se implica în mod activ în activitățile școlii. Cooperarea lor cu mediul școlar trebuie, deci, să ia forme diverse pentru a răspunde nevoilor și disponibilităților lor. Anumiți părinți sunt pregătiți să consacre mai mult timp și energie pentru participarea la activități. Unii dintre ei nu sunt disponibili decât în mod punctual și pot să participe la un eveniment special. Alții dispun de suficient de mult timp liber, energie și cunoștințe pentru a putea aduce o contribuție mai importantă școlii. Unii pot veni în clasă pentru a susține o expunere pe o anumită temă (legată de locul lor de muncă, tradițiile lor culturale, anumite experiențe de viață specifice sau de modul cum își petrec timpul liber). Alții sunt pregătiți să se implice în animarea unor grupuri de întraajutorare de părinți, care abordează probleme particulare.

O serie de programe au încercat să promoveze o participare mai activă a părinților la activitățile școlii și au propus diferite forme de activități de colaborare. Anumite practici au drept obiectiv ameliorarea relațiilor dintre familie și școală: în cadrul acestor programe, părinții contribuie la elaborarea și realizarea unor activități care stimulează schimbul de informații și care favorizează relațiile interpersonale armonioase. Aceste activități pot lua diferite forme: vizite reciproce, un club al părinților în școală, comunicare scrisă, prânzuri sau cine comunitare, adunări informative.

În cadrul programelor vizând sprijinul școlar, părinții sunt invitați să se implice în conceperea și susținerea unor proiecte școlare. Poate fi vorba despre strângerea de fonduri, de asistență directă (zugrăvire, donație de haine, reparații), de însoțirea elevilor cu ocazia excursiilor, de conferințe,

despre predarea unei arte sau despre o activitate distractivă, despre organizarea de evenimente sociale sau culturale.

Anumite proiecte vizează educația părinților. Aceștia sunt invitați să participe la sesiuni de formare menite să-i ajute să-și dezvolte abilitățile parentale sau să-și îmbunătățească cunoștințele: ateliere de formare pe anumite teme, cursuri de formare continuă, acces la material de formare). În sfârșit, în unele cazuri se pune accentul pe utilizarea comitetelor consultative în cadrul cărora părinții formează grupuri de consiliere care se pot interesa de diferite probleme care privesc școala, fie ele de ordin socio-cultural, financiar, administrativ sau pedagogic.

Printre multiplele motive, fondate sau nu, invocate de cadrele didactice în vederea neutilizării anumitor strategii ce încurajează participarea părinților, este invocată adesea convingerea că părinții vor refuza să colaboreze, sau că nu au capacitatea să o facă.

Numeroși părinți afirmă că sunt doritori să se implice în procesul de educație al copiilor lor. Cadrele didactice trebuie totuși să formuleze așteptări realiste privind această colaborare. În ceea ce privește activitățile care pot fi propuse părinților, acestea trebuie să fie multiple, variate și să corespundă nevoilor și posibilităților lor. În fața unui eșec sau a unei slabe participări, trebuie identificați factorii care împiedică participarea parentală și apoi să se elaboreze un program care să corespundă mai bine nevoilor reale și disponibilităților familiilor, în loc să se conchidă că părinții sunt lipsiți de interes.

Important este ca fiecare copil să aibă un adult interesat de progresul său școlar. Câteva beneficii ale comunicării, avantaje pentru toți cei angajați în acest proces ar fi:

Părinții

- să își pregătească copiii pentru a învăța. Să le prezinte școala ca fiind interesantă și importantă și să le precizeze faptul că se constituie în parteneri valoroși;
- să discute cu profesorii copiilor lor. Să stabilească o relație adecvată cu ei. Să conștientizeze faptul că fiecare are de învățat de la celălalt.
- să participe la evenimentele din școală. Ședințele cu profesorii, evenimentele sportive și jocurile în școală - toate le oferă șansa de a-i cunoaște pe profesorii copilului lor.
- să discute permanent cu copilul despre ce se întâmplă la școală. Să-i pună întrebări specifice, legate de activitatea din clasă, de profesori și de alte acțiuni suplimentare;
- să creeze acasă un mediu bun de învățare.
- să observe și să asculte, să ceară și sfatul profesorilor. Aceștia știu mai multe despre dezvoltarea copilului și își petrec mult timp cu el;
- să le ofere informații utile profesorilor; să se ofere voluntari.
- să se implice în organizațiile care sprijină colaborarea părinte-profesor și în reforma școlii. Să ceară sfatul unui profesor, al directorului sau al altui părinte în legătură cu modul în care se pot implica.

Părinții și profesorii, împreună:

- să aibă expectații ridicate și să-i laude adesea pe copii;
- să stabilească obiceiuri bune de învățare. Să-i ajute pe copii să își planifice activitățile și să le dezvolte interesul în diverse domenii;
- să se angajeze în discuții unii cu alții, fie personal, fie la telefon, pentru că dacă apare o situație dificilă le va fi mai ușor s-o discute, dacă anterior au stabilit o relație bună; să discute personal, la telefon sau să trimită note scrise, când există probleme sau când apar aspecte bune;
- nu trebuie să se uite că părinții și profesorii au cea mai mare influență asupra tinerilor. Profesorii:
- să-i determine pe părinți să înțeleagă că ușa le este deschisă și că întotdeauna vor fi bine primiți; să mențină fluxul comunicațional pozitiv.
- să învețe despre cultura, viața, locul de muncă al celor din familie, pentru a realiza impactul tuturor acestora asupra copiilor.
- să descrie părinților modul în care vor fi împlinite obiectivele educative propuse;
- să spună fiecărui părinte ceva special despre copilul său, astfel încât acesta să înțeleagă motivele pentru care profesorul crede că elevul va avea succes;
- să ceară părinților să se înscrie ca voluntari; să-i informeze pe părinți în legătură cu probleme curente ale învățământului.

- să participe la organizațiile care sprijină colaborarea profesor - părinte.

Implicarea părinților în viața activă a școlarului este foarte importantă, deoarece copiii dacă sunt ajutați devin mai motivați și mai ambicioși în tot ceea ce fac.

Eu cred că implicarea părinților în viața școlarului îl face pe acesta să fie mai încrezător în sine și mai puternic, putând depăși toate obstacolele pe care le va întâlni nu doar la școală, ci și în viața de zi cu zi.

Dialogul cu familia este unul din elementele indispensabile ale reușitei școlare.

Bibliografie:

1. www.didactic.ro;
2. www.asociatia-profesorilor.ro;
3. <http://www.prodidactica.md>;
4. Mircea Agabrian, Școală, familie, comunitat, Editura Institutul European, 2007;
5. Șincai Eugenia, Alexandru Gheorghe, Școala și Familie, Editura Gheorghe Alexandru, Craiova, 1993.

FAMILIA, BISERICA ȘI ȘCOALA – PARTENERI ÎN EDUCAȚIE

Melania Vică - profesor

Florescu Rodica - profesor

Școala Gimnazială „Traian” Craiova

Din darul și voia lui Dumnezeu omul este singura ființă educabilă din întreaga creație. Prin voia Creatorului, numai omul a fost înzestrat cu suflet hărăzit veșniciei, cu rațiune, sentiment și voință, funcțiuni care pot fi educate ca atare, realizându-se limbajul articulat, gândirea logică, afectivitatea superioară și voința autonomă. Numai omul este persoană, purtând pecetea chipului lui Dumnezeu, Treime de Persoane. Iar educația este posibilă numai acolo unde se pot dezvolta relații personale reciproce.

Transmiterea valorilor credinței și formarea conduitei exemplare se realizează în mai multe circumstanțe și de către mai multe instanțe. Factorii decizionali care-și aduc o contribuție exemplară și au o influență educativă în funcție de momentul intrării lor în acțiunea de formare a personalității sunt:

1. Familia

Familia - factor de bază în educația copilului și care intervine încă de la nașterea sa. Aceasta are menirea de a-l introduce pe copil în religia de apartenență prin botez și prin toate ritualurile credinței ortodoxe. Membrii familiei și mai ales mama trebuie să înceapă prin formarea primelor conduite sau interiorizarea unor stări de spirit elementare. La început prin latura exterioară expresivă și mai puțin prin latura teoretică, reflectată, sarcina familiei este aceea să formeze deprinderi și mai puțin să informeze. Pentru că fiecare persoană, aparținătoare unei familii, este atât factor cât și subiect al educației: copiii învață de la părinți, bunici, frații mai mari, dar și invers. De asemenea, ceilalți membri ai familiei, dacă sunt, învață unii de la alții. Această "școală" de familie are, de altfel, cel puțin trei înțelesuri: de a învăța pe alții, cu sensul de a-i sluji și de a învăța de la alții, cu sensul de a-i asculta. Chiar și din punct de vedere etimologic, cuvântul familie implică, între altele, aceste noțiuni-cheie, **învățare-slujire-ascultare**.

Față de alți educatori părinții sunt cei mai potriviți, în primul rând pentru că de la natură au însămânțată în suflet dragostea față de proprii copii, încât cu necesitate se silesc să aiba grijă de copiii lor, iar în al doilea rând, pentru că îi au sub ochii lor în casă, încă de când sunt mici. Dar pentru ca o familie să fie, într-adevăr, factor esențial al educației creștine, trebuie să întrunească anumite condiții esențiale: - în familia creștină trebuie să se reflecte iubirea intra-trinitară dumnezeiască; - familia trebuie să se caracterizeze prin următoarele însușiri ființiale: unitatea, trăinicia, sfințenia și egalitatea dintre soți; - familia (căsătoria) trebuie să-și propună ca scopuri prioritare înmulțirea neamului omenesc (nașterea, dar și educarea copiilor) și ajutorul reciproc între membrii ei, atât în cele materiale, pentru traiul zilnic, cât și în cele spirituale, în vederea mântuirii.

2. Biserica

Educația creștină a copilului nu poate fi nici măcar imaginată fără slujirea Bisericii, ca instituție divino-umană, instituție fundamentală a societății, mai veche decât chiar cea a statului. Celelalte instituții ale unui neam sunt supuse deseori efemerității, datorită caracterului lor vremelnic și trecător, însa Biserica se caracterizează prin viabilitate veșnică, pentru că veșnic este întemeietorul ei, Iisus Hristos. Fiind întemeiată pe "piatra credinței", Însuși Mântuitorul ne încredințează că ea nu poate fi dăruită de nimeni, nici chiar de "porțile iadului"... (Matei 16, 18). În plan educațional-creștin, Biserica este factor esențial, prin mijloacele ei teaurizate: doctrina, morala, disciplina canonică și cultul. Practic, dintre toate, cultul divin este cel mai apropiat mijloc de educație religioasă, întrucât doctrina, morala și disciplina (buna rânduială) sunt "predate" creștinului de rând, cel mai adesea, tot prin cultul divin, în cadrul căruia, o dată cu slujbele sfinte, se rostesc și cuvinte de învățătură, predici și cateheze, atât de importante în luminarea minții credinciosului. Cultul însuși are o funcție didactică, deodată cu cea harismatică, sfînșitoare.

Participând la slujbe, credinciosul își sfînșește viața, dar își luminează și credința, în același timp. "Cultul" devine, astfel, un cuvânt sinonim pentru "ortodoxie". Factorul principal de educare al credinței este preotul. El este acela care instaurează încă de la începutul creșterii și dezvoltării copilului acei stimuli religioși. Influența educativă a bisericii se realizează la început difuz, nesistematic, atât cu ocazia ceremoniilor religioase, cât și cu prilejul unor activități specifice realizate de preot în Biserică dar și în afara ei (actul spovedaniei, catehizări individuale sau grupale, acțiuni explicit-educative, acțiuni caritabile). Forma principală de educație religioasă se realizează prin participarea la slujbele bisericești și reperzintă însăși participarea directă a copilului, alături de părinții săi la ceremoniile religioase și îndeosebi la Sfânta Liturghie. O dată cu intrarea copilului în școală, Biserica își va da concursul pentru instaurarea unei faze de educație sistematică explicite, în perspective valorilor credinței ortodoxe. La ora de religie desfășurată în școală se face o expunere teoretică a creștinismului și a respectării canoanelor religioase, dar prin participarea elevului la Sfânta Liturghie asistă la o aplicație practică a celor însușite prin instruirea de la școală.

3. Școala

Al treilea factor important al educației creștine. Ca instituție, cuprinde ansamblul mijloacelor materiale și spirituale cu ajutorul cărora se desfășoară procesul educațional. Ea poate fi de stat (publică) și particulară. În cazul nostru, vorbim despre școală ca instituție publică, care presupune o dublă obligație: una din partea statului (aceea de a asigura la nivel optim cadrul juridic, material etc.), alta din partea școlii (aceea de a răspunde cu rezultate concrete încrederii acordate, investițiilor financiare etc.). La nivelul acestei instituții, educația religioasă ajunge într-un stadiu de maximă dezvoltare prin caracterul programat, planificat și metodic al activităților instructive- educative. Conținuturile religioase care se transmit sunt selectate cu grijă după criteriile psihopedagogice, activitățile educative se cer a fi structurate, respectându-se principiile didactice. Sunt dimensionate cele mai pertinente metode de predare învățare, cunoștințele specifice, valorile și conduitele religioase trebuie să fie apreciate și evaluate la sfârșitul fiecărui semestru și an școlar, prin calificative sau note acordate fiecărui elev în parte. Cei care realizează această latură a educației sunt cadre specializate ce dețin pe lângă competențe teologice și pe cele de ordin psihologic, pedagogic și metodic. Conform legislației actuale, disciplina de bază pentru cultivarea religioasă a individului, este religia care are caracter obligatoriu- orientat în sensul că fiecare copil sau tutore al acestuia va opta pentru o confesiune sau alta, urmând ca, din acel moment, obiectul de studiu să devină obligatoriu.

La realizarea educației religioase sunt chemate să contribuie toate cadrele didactice prin aplicarea și desfășurarea interdisciplinară a învățământului (prin literatură, istorie, arte și chiar științe exacte). Asta presupune ca însuși cadrul didactic să fie un credincios convins și să știe să lupte permanent cu idea că Dumnezeu este în noi și alături de noi.

În toate epocile istorice, credința în Dumnezeu i-a călăuzit pe oameni în viață, iar studiul Religiei a avut rolul de a-i educa de la naștere la moarte. Deci, putem spune că Religia a avut rol de "educatoare a omenirii".

„Marea artă a unui educator constă în cizelarea manierelor și informarea minții: el trebuie să sădească în elevul său bunele obiceiuri și principalele virtuți ale înțelepciunii, să îi dea treptat o viziune asupra omenirii și de a iubi și imita tot ce este excelent și demn de lăudat”. John Locke

Bibliografie

- Sfânta Scriptură, Editura Institutului Biblic și de Misiune al BOR, București, 1996
- Cucoș, Constantin, *Educația religioasă, Repere teoretice și metodice*, Editura Polirom, 1999
- Fecioru, Dumitru, *Ideile pedagogice ale Sfântului Ioan Gură de Aur*, în Revista BOR, 9-10, 1937
- Galeriu, Pr. Prof. Constantin, *Mântuitorul Iisus Hristos- Învățătorul nostru suprem*, în Ortodoxia, nr.1, București, 1983
- Gordon, Pr. Prof. Dr., Vasile, *Biserica și școala – analize omiletice, catehetice și pastorale*, Editura Christiana, București, 2003
- Șebu, Pr. Prof. Univ. Dr. S., Opreș, Prof. M., Opreș, Prof., D., *Metodica predării religiei*, Editura Reîntregirea, Alba Iulia, 2000

COLABORAREA ȘCOALĂ-PĂRINȚI

Roșulescu Mariana- profesor
Școala Gimnazială Coțofenii din Față

Mulți părinți socotesc că vârsta de 6-7 ani , cand copilul lor calcă pentru prima oară pragul școlii, este o etapă în care rolul lor în educația copiilor scade foarte mult dacă nu chiar dispare. Dimpotrivă, acum rolul lor se dublează : acasă trebuie să creeze un mediu de încredere, echilibrat, în care copilul să se manifeste neîngrădit, iar în relația cu școala pot colabora cu alți membri ai comunității școlare pentru a crea un climat care sprijină învățarea , atât în școală cât și în afara ei.

Cercetările arată că “în programele în care părinții sunt implicați , elevii au performanțe mai mari la școală decât aceleași programe, dar în care parinții nu sunt implicați”(Henderson si Nancy-1995).

Gradul de implicare a parinților în viața școlară a copiilor lor influențează și rezultatele acestora, în sens pozitiv: cu cât părinții colaborează mai bine cu școala, cu atât notele copiilor sunt mai mari. Educația nu este un proces de care este responsabilă în mod exclusiv școala , dar nici parinții; este un proces al cărui succes depinde de colaborarea dintre cele două părți implicate.

Sunt situații în care apar bariere de comunicare între cadre didactice și parinți , fie din lipsa de experiență , fie din lipsa spiritului de echipă. Pentru binele copilului este recomandabil ca, fie prin efortul parinților , fie prin cel al cadrelor didactice, astfel de bariere să fie îndepărtate. În multe cazuri profesorii cred că parinții nu acordă suficientă atenție copiilor lor sau parinții consideră că profesorii sunt prea distanți și nu se implică suficient.

Comunicarea eficientă dintre profesori si parinți se reflectă în dezvoltarea copiilor. Responsabilitatea educației și dezvoltarea copiilor trebuie asumată în echipă : școală – familie . Implicarea parinților ar putea aduce următoarele beneficii:

- Creșterea stimei de sine a copiilor
- Îmbunătățirea relației părinte – copil
- Părinții înțeleg mai bine ce se întâmplă la școală
- Elevii au note mai mari
- Elevii învață mai mult indiferent de nivelul socio-economic , etnie sau nivel de educație al părinților
- Au mai puține absențe

- Își fac mai conștiincios temele acasa
- Copii și părinții dezvoltă atitudini pozitive față de școală
- Profesorii au așteptări mai mari de la elevii ai căror părinți colaborează
- Scade riscul consumului de alcool și al violenței
- Câștigurile nu sunt evidente numai în primii ani de școală , ci sunt semnificative , indiferent de vârstă sau studii
- Elevii se vor adapta mai ușor la schimbările din clasa a V-a , a IX-a .
- Elevii vor fi capabili să-și stabilească planuri realiste privind viitorul lor.

În ciuda acestor beneficii , părinții nu găsesc întotdeauna timp și energie pentru a colabora cu școala la care învață copiii lor . Pentru unii părinți , mersul la școală încă mai este o experiență incomfortabilă (Elena Ciohondaru, “ Succesul relației dintre părinți și copii, acasă și la școală”, Humanitas, București, 2004).

Crearea unui mediu adecvat de învățare este sarcina familiei și a școlii în egală măsură, Copilul are sarcini de învățare diverse :unele sunt îndeplinite acasă , altele la școală , ceea ce asigură un grad similar de importanță atât profesorilor și școlii în ansamblu, cât și părinților și mediului familial.Implicarea părinților poate preveni sau elimina dificultăți inerente în viața unei școli. Împreună , părinții , copiii și profesorii pot face din școală un loc plăcut pentru toți cei implicați în procesul educativ, un mediu bazat pe încredere, comunicare , respect si flexibilitate.

Așteptările părinților și atitudinile lor privind educația copilului sunt la fel de importante ca și activitățile desfășurate de cadrele didactice . Cei mai mulți părinți doresc să fie implicați în educația copiilor , dar mulți nu știu cum să devină mai implicați. Cei mai mulți profesori simt că implicarea părinților este esențială , dar mulți nu știu cum să facă acest lucru. Școala are nevoie să încurajeze și să promoveze implicarea părinților ca parteneri.

Chestionar pentru părinți

1. Spuneți cel puțin un lucru nou pe care l-ați descoperit la copilul dumneavoastră?
2. Care este cel mai greu lucru în a fi copil?
3. Cât timp petreceți zilnic cu copilul dumneavoastră?
4. Care sunt cele mai frecvente cauze ale discuțiilor contradictorii cu copilul dumneavoastră?
 - Vestimentația
 - Limbajul
 - Anturajul
 - Timp liber
 - Școala
 - Banii
 - Altele
5. Cum procedați atunci când copilul încalcă legile?
6. Enumerați cateva recomandări pe care le-ați făcut copilului dumneavoastră în legătură cu un stil de viață sănătos
7. Ce-i place copilului dumneavoastră să facă în timpul liber?
8. Alegeți una din preocupările de mai sus pe care ați încuraja-o.
9. Care sunt activitățile familiei pe care ați dori să le facă mai bine copilul dumneavoastră?

Bibliografie :

- “Educația părinților “,Ministerul Educației și Cercetării,UCICEF, 2006

- Elena Ciohondaru, " Succesul relației dintre părinți și copii, acasă și la școală", Humanitas, București, 2004).

PARTICIPARE ȘI COMUNICARE: ELEMENTE IMPERATIVE ÎN COMUNITATEA EDUCAȚIONALĂ CONTEMPORANĂ

*Firescu Daniela Cătălina- profesor învățământ primar
Școala Gimnazială Ghindeni*

Alături de școală, cel mai important rol în educarea copiilor revine fără îndoială familiei, însă în momentul în care un copil depășește sfera familiei și intră într-o colectivitate, începe o nouă etapă a vieții lui, dar și a părinților. Numeroase cercetări la nivel internațional și mai puține la nivel național au pus în evidență aspectul determinant al calității interacțiunii dintre familie și școală asupra educației copiilor. Recunoașterea rolului părinților în eficientizarea succesului școlar al elevilor a determinat autoritățile din sistemul educativ să susțină necesitatea consolidării relațiilor dintre părinți și școală și să le promoveze la nivel de politici publice. În contextul actual, aceste legături par a fi mai necesare ca niciodată. Se vorbește foarte mult azi de confruntarea între generații, provocate evoluția tehnologică accelerată, migrația crescândă, insuficienta supraveghere în mediul familial, familiile monoparentale. De aceea parteneriatului școală-familie este una dintre soluțiile la problemele comunităților educaționale contemporane.

Cercetătorii în domeniu susțin că școala și familia sunt cei doi poli de rezistență ai educației care contribuie prin mijloace specifice la formarea copilului. Atât profesorul cât și părintele trebuie să evite, să preîntâmpine situațiile conflictuale, trebuie să se apropie de mentalitatea acestuia. Copilul trebuie să simtă în adult un prieten, nu trebuie să aibă senzația că este supus unui sistem de măsuri pedagogice.

În contextul social-economic actual, se manifestă două tendințe contradictorii: părinții sint îngrijorați de viitorul copiilor lor, dar, în același timp, nu au timp și răbdare să acorde problemelor acestora atenția necesară. Relația lor cu școala este ignorată sau evitată, acțiunile de educare ale celor două instituții, școala și familia, desfășurându-se oarecum separat. În cazurile extreme există familiile descompuse ce nu pot oferi ambianță educativă, părinți lipsiți de autoritate, sau care nu știu cum să îmbine afecțiunea cu autoritatea, părinți ce invocă lipsa de timp sau de cunoștințe.

Este o sarcină a școlii, a profesorilor, să identifice situațiile problematice, să dirijeze strategiile educative ale familiei în favoarea elevului și, mai ales, să conștientizeze faptul că parteneriatul școală-familie este determinant în obținerea performanțelor școlare și asigurarea unei vieți de calitate copilului.

Instrumentele prin care se urmărește dinamizarea, eficientizarea procesului de comunicare între școală și familie trebuie alternate permanent și accesate din ambele direcții. Între cele mai sigure menționăm:

- ✦ Transmiterea de buletine informative periodice către părinți cu date despre progresul/regresul copiilor și indicând domeniile în care aceștia au nevoie de sprijin suplimentar
- ✦ Carnetul de mesaje poate fi un instrument folosit zilnic pentru a transmite informația de la cadrul didactic responsabil către părinți și viceversa. Poate fi utilizat pentru a transmite informații cu privire la: temele pentru acasă; lectură suplimentară; evenimentele speciale organizate de școală; fapte bune pe care le-a făcut elevul; preocupări sau întrebări.
- ✦ Întâlnire/ședință/ lectorat/consultații cu părinții, toate au scop un comun: dialogul pentru a afla direct problemele, preocupările părinților, pentru a se stabili un plan de acțiune. Pentru a evita inerentele complicații e importantă programarea întâlnirilor cu părinții-identificarea perioadelor convenabile atât pentru părinte cât și pentru profesor.
- ✦ Anchetă-Chestionar pentru părinți "Vă cunoașteți copii?"
- ✦ Participarea activă în școală ca factor de decizie în Comitetul clasei, Consiliul de Administrație, Comitetul de părinți.
- ✦ Sprijinirea organizării unui program de tutorat pentru părinții copiilor cu cerințe educative speciale;
- ✦ Consilierea părinților prin ateliere de lucru cu accent pe:

-Stiluri parentale pozitive/stiluri parentale negative

▣-Modalități de rezolvarea conflictelor

-Negocierea conflictelor

-Cum facem față adolescenței?

✦ In special în mediul rural, informarea, formarea și implicarea părinților prin organizarea de sesiuni care i-ar ajuta să-i asiste pe copii la teme; oferirea de materiale care ar ajuta părinții să monitorizeze efectuarea temelor de către copii; oferirea de informații despre crearea acasă a unui mediu propice învățării; oferirea consilierii parentale; organizarea grupurilor de suport pentru părinții elevilor cu probleme (de ex. violență).

Modalitățile de comunicare cu familia pot fi *formale* (cu scopuri generale de informare sau administrative, de organizare: implica în luarea deciziilor la nivel de politică educațională, de curriculum la decizia școlii-alegerea cursurilor opționale împreună cu părinții) sau *informale* (cu accent pe probleme particulare și situații specifice). *Exemple:*

📁 *Prezentarea portofoliilor cu lucrările copiilor* (părinții pot primi informații despre activitățile copiilor și pot vedea diferite obiecte/ lucrări pe care aceștia le-au realizat).

✉ *Scrisori de înștiințare, note de mulțumire pentru părinții care se oferă voluntari sau solicitări pentru activitățile de voluntariat.*

😊 *„Din nou copil”- Alegerea unei „zile a părinților”,* când aceștia sunt pentru câteva ore, copii. Părinții aleg, împreună cu copiii, activitățile pe care le vor desfășura în ziua respectivă. Astfel, ei desenează, modelează, construiesc, realizează colaje etc. La sfârșit, părinții povestesc cum au interacționat și ce au învățat din această experiență.

👁️ *Activitățile extracurriculare* (excursii, aniversări, serbări, expoziții cu vânzare de obiecte- pentru dotarea cu echipamente necesare clasei)

👋 *Activitățile de voluntariat-* Părinții vin la școală să ajute, de exemplu să-i ajute pe copii să citească, să ajute în timpul orelor de curs, să amenajeze clasa etc.

Este esențial ca legătura dintre părinte și școală să aibă la bază încrederea reciprocă. Pentru a realiza un parteneriat eficient cu părinții, cadrele didactice responsabile trebuie să urmărească să învețe de la părinți despre copiii acestora și să ofere părinților informațiile și resursele necesare în vederea eficientizării procesului educațional.

Profesorul trebuie să fie partenerul părinților în rezolvarea problemelor și în îmbunătățirea experienței educaționale a copilului, el trebuie să promoveze dezvoltarea independenței și responsabilității copilului, modelând și consolidând comportamentele urmărite. În același timp, părintele trebuie să fie un model de urmat în viața de zi cu zi și prin acțiunile sale să consolideze abordarea cadrului didactic și să sprijine autoritatea acestuia în cadrul clasei, să caute, să afle de la cadrul didactic „Ce altceva poate face pentru a-l ajuta pe copil?” și să respecte pașii stabiliți de comun acord.

Bibliografie:

Claff, Godfrey, *Parteneriat școală – familie – comunitate. Ghid pentru cadrele didactice*, București, Editura Didactică și Pedagogică, 2007;

Viorica Goraș-Potică, Diana Cheianu, Rima Bezede, Aliona Cristei, Mihai Nani, *Relația școală familie pentru calitate în educație*, Chișinău, Prepress-Centrul Educațional Pro Didactica (Combinatul Poligrafic), 2010;

Andrei Marga, *Raționalitate, comunicare, argumentare*, Cluj, Editura Dacia, 1999;

E. Vrășmaș, *Consilierea și educația părinților*, București, Editura Aramis, 2002;

Surse internet:

www.edu.ro

Ghid metodologic de evaluare a elevilor din clasa pregătitoare, Prof. univ. Dr. Marin Manolescu-coordonator, Centrul National de Evaluare si Examinare (CNEE), „Restructurarea curriculumului national in invatamantul liceal” Cod contract: POSDRU/55/ 1.1/ S /31536, http://lic.ncit.pub.ro/Ghid_de_completare_si_valorificare_a_Raportului_de_evaluare_clasa_pregatitoare.pdf

COMUNICAREA ȘCOALĂ- FAMILIE—FACTOR DECISIV AL DEZVOLTĂRII ARMONIOASE A ELEVILOR

*Corneșeanu Ionela Monalisa- profesor învățământ primar
Școala Gimnazială Coșoveni*

Relația școală- familie

Menirea școlii nu este numai de a înzestra elevii cu un bagaj de cunoștințe cât mai mare, ci și de a stimula calitatea de om. Pentru acest lucru însă, colaborarea școlii cu familia se dovedește a fi esențială.

Calitatea educației pe care o primesc micuții noștri depinde în mare măsură de o strânsă colaborare între școală, ca instituție furnizoare de educație, și familiile elevilor implicați în procesul educațional, activitatea de acasă fiind o continuare a activității desfășurate la școală. O bună relație între școală și familie presupune înțelegere și armonie, colaborare sub diverse forme în vederea cunoașterii cât mai profunde a copilului, adoptarea de către părinți a unei atitudini de aprobare a sarcinilor școlare, astfel încât să se formeze un front educativ unitar. Importanța implicării părinților în procesul educativ favorizează apariția succesului școlar, elevii devenind mai siguri pe ei, mai deschiși către nou, mai toleranți și mai cooperativi. Familia este cea care pune bazele educației, întrucât primii ani de viață sunt cei în care se formează caracterul copilului, când copilul dobândește informații esențiale despre viață și asimilează norme esențiale de comportament, și de aceea ea trebuie să rămână implicată în actul educațional, participând la dezvoltarea sub toate formele a personalității viitorilor adulți.

Familia exercită o influență deosebit de adâncă asupra copiilor. O mare parte din cunoștințele despre natură, societate, deprinderile igienice, obișnuințele de comportament, elevul le datorează educației primite în familie. Rolul familiei este foarte important în dezvoltarea copilului din punct de vedere fizic, intelectual, moral estetic. Ca prim factor educativ, familia oferă copilului aproximativ 90% din cunoștințele uzuale (despre plante, animale, ocupațiile oamenilor, obiectelor casnice), familia este cea care ar trebui să dezvolte spiritul de observație, memoria și gândirea copiilor. Copilul obține rezultatele școlare în funcție de modul în care părinții se implică în procesul de învățare. Părinții trebuie să asigure copilului cele necesare studiului, trebuie să-și ajute copilul la învățătură. Acest ajutor trebuie însă limitat la o îndrumare sau sprijin, nefiind indicat să se efectueze tema copilului. Cu timpul părinții se vor limita la controlarea temei de acasă și a carnetului de note. Deci, atitudinea părinților trebuie să fie una de mijloc: să nu-l ajute prea mult pe copil, dar nici să ajungă să nu se intereseze deloc de rezultatele acestuia.

Tot în familie se formează cele mai importante deprinderi de comportament: respectul, politețea, cinstea, sinceritatea, decența în vorbire și atitudini, ordinea, cumpătarea, grija față de unele lucruri încredințate. Toate acestea reprezintă de fapt ilustrarea cunoscutei expresii „a avea cei șapte ani de-acasă”. Un elev fără „cei șapte ani de-acasă” va crea mereu probleme chiar și ca viitor adult. Aici trebuie reamintit că, în general, elevii nu primesc în cadrul școlii nici un exemplu sau sfat negativ, toate acestea influențându-l în afara școlii.

Astfel, implicarea familiei în educația elevilor este imperioasă, ea punând bazele dezvoltării unei personalități active și creatoare, pregătind copilul pentru viață, învățându-l să iubească frumosul din jur, să fie onest și sincer, să respecte reguli morale și sociale necesare unei vieți armonioase.

Comunicarea școală- familie

Factorul-cheie în optimizarea relației dintre școală și familie îl constituie comunicarea. Lipsa comunicării atrage după sine dezinformare, performanțe scăzute și chiar eșec școlar. Interesul părinților față de școală, verificarea periodică a copiilor, participarea la ședințele cu părinții contribuie în mod esențial la realizarea unui climat educațional pozitiv. În cadrul lectoratelor pe care le-am organizat cu părinții

elevilor din clasa mea am urmărit ca aceștia să cunoască specificul activităților educative, disciplinele de studiu, orarul, tipul de rechizite pe care le vom folosi pe tot parcursul anului, să creez condiții favorabile pentru ca aceștia să își exprime fără teamă preocupările, îngrijorările, opiniile, să le aduc la cunoștință schimbările survenite în evoluția copilului și să cunosc personal cauzele care ar fi putut conduce la aceste schimbări, să le ofer posibilitatea de a mă cunoaște și de a se cunoaște între ei. Am obținut rezultate foarte bune în ce privește atitudinea elevilor față de școală, motivația lor de a învăța și performanțele obținute, implicarea părinților și comunicarea eficientă cu aceștia reprezentând un real sprijin.

Modalități de colaborare cu familia

În societatea contemporană se pune accent în mod deosebit și pe educația părinților, familia reprezentând un factor-cheie în formarea caracterului viitorilor adulți. Există numeroase modalități de colaborare cu familiile elevilor. Acestea au ca scop fundamental atragerea părinților spre școală, stimulându-se astfel și interesul pe care elevii îl acordă învățării.

Multe probleme care îi determină pe elevi să privească școala cu dezinteres sau indiferență ar putea fi rezolvate printr-o simplă colaborare între școală și familie.

În activitatea mea de cadru didactic, am căutat să îndeplinesc cu succes sarcinile instructiv-educative, urmărind îndeaproape caracteristicile clasei mele în ansamblu și ale fiecărui elev în parte. Am acordat o atenție deosebită relației cu părinții elevilor, organizând săptămânal întâlniri pentru a aduce la cunoștință acestora cerințele și exigențele mele, standardele de performanță pe care le aștept de la fiecare elev. Scopul acestor întâlniri este de a-i atrage pe părinți în jurul școlii și mai ales de a-i conștientiza de răspunderea pe care o au față de proprii copii și față de societatea în care trăim. Am folosit o serie de metode care și-au dovedit eficiența prin rezultatele pe care le-am obținut, astfel:

- Părinții elevilor au participat alături de proprii copii la organizarea și prezentarea unor serbări școlare, îndrumându-i pe elevi să pregătească costume, să interpreteze roluri, să recite versuri. Elevii au fost foarte încântați de implicarea părinților, privind cu entuziasm activitățile realizate împreună cu aceștia, iar fiecare elev a încercat din răspuț să își dovedească talentul și priceperea și să demonstreze că poate mai mult;
- Explicațiile pe care le-am oferit părinților în cadrul întâlnirilor organizate și-au adus contribuția la îmbunătățirea rezultatelor elevilor, munca de acasă fiind o continuare a muncii din clasă pe baza aceluiași cerințe. Pentru fiecare disciplină școlară am prezentat părinților așteptările mele, dar și modul în care elevii trebuie să procedeze pentru efectuarea corectă a temelor;
- Am planificat și efectuat vizite la domiciliul elevilor, pentru a cunoaște mediul familial și relația cu fiecare membru al familiei. Am adunat astfel mai multe informații referitoare la stările emoționale ale elevilor mei, cunoscând fapte sau evenimente care și-au pus amprenta asupra dezvoltării personalității lor. Aceste vizite au fost continuate prin convorbiri individuale cu părinții, care mi-au dat posibilitatea de a aborda diferențiat problemele elevilor și de a-i trata diferențiat, în funcție de particularitățile situației fiecăruia;
- Am organizat de asemenea lectorate cu părinții, în cadrul cărora am abordat teme dintre cele mai diverse: *Vă cunoașteți copilul?*; *Frumusețea comportării*; *Rolul mamei*; *Rolul tatălui*; *Copilul față în față cu părinții*; *Câte ceva despre necazurile copiilor școlari*; *Meseria de a fi părinte*; *Ziua mea de lucru*. *Timpul meu de odihnă*. Fiecare dintre aceste lectorate au presupus pregătirea unor materiale suplimentare care au fost prezentate părinților. Pe baza acestora au fost inițiate discuții cu părinții, împărtășirea unor experiențe personale, propuneri pentru îmbunătățirea performanțelor școlare ;
- Am implicat părinții în activități de voluntariat, i-am consultat în legătură cu anumite activități extracurriculare, în alegerea disciplinelor opționale, le-am cerut părerea în legătură cu anumite preferințe ale copiilor pentru a alege conținuturi ale învățării care să corespundă intereselor și plăcerilor elevilor, în așa fel încât să îi atrag pe copii către învățură, să îi determin să le placă studiul și să manifeste interes pentru învățare.

Am încercat ca pe tot parcursul activităților organizate cu părinții elevilor aceștia să mă privească ca pe un prieten, un colaborator, o persoană activ implicată în obținerea unor rezultate pozitive. Am încercat să

fiu privită ca o persoană nepărtinitoare, interesată în a oferi strategii educative în favoarea elevului, în a oferi soluții pentru formarea unei personalități armonioase a viitoarei generații.

Bibliografie:

1. Viorica, Goraș-Postică, Diana, Cheianu- *Relația școală- familie pentru calitatea în educație*, Chișinău, ed. Prodidactica, 2010
2. Neacșu, I- *Instruire și învățare*, București, Ed. Științifică, 1996
3. Vrasmaș E., *Educația și consilierea părinților*, Ed. Aramis, București, 2004

EduFor Future (Online) = ISSN 2359 – 7259

ISSN–L 2359 – 7259

Editor: Asociația EduFor Craiova

Pagina Revistei: www.edufor.ro/revista.php

